

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BIH
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

ELABORAT
o društveno-ekonomskoj opravdanosti
pokretanja III ciklusa (doktorskog)
studija na Odsjeku za socijalnu
pedagogiju i Odsjeku za predškolski
odgoj i obrazovanje

Zenica, oktobar 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. KONCEPTUALNA ZASNOVANOST POKRETANJA STUDIJA	6
3. DRUŠTVENA OPRAVDANOST POKRETANJA STUDIJA	6
4. MOGUĆNOST REALIZOVANJA III CIKLUSA	8
5. KOMPATIBILNOST SA EVROPSKIM STANDARDIMA	8
6. CILJ DOKTORSKOG STUDIJA	9
7. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA	10
7.1. UVJETI ZA UPIS DOKTORSKOG STUDIJA	11
7.2. TRAJANJE DOKTORSKOG STUDIJA	12
7.3. ISHODI UČENJA DOKTORSKOG STUDIJA	12
8. DESKRIPCIJA PREDMETNO-PLANSKE STRUKTURE	13
9. NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA	14
9.1. UVJETI ZA ODOBRENJE PRIJAVE DOKTORSKOG RADA.....	15
9.2. IZRADA I OPREMANJE DOKTORSKOG RADA	16
9.3. POSTUPAK VREDNOVANJA DOKTORSKOG RADA.....	17
9.4. OSIGURANJE KVALITETA STUDIJA.....	19
10. FINANSIJSKA KONSTRUKCIJA STUDIJA	20
11. PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA	24
I SEMESTAR.....	24
II SEMESTAR.....	24
III SEMESTAR	24
IV SEMESTAR.....	24
V SEMESTAR	24
VI SEMESTAR.....	24
IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA.....	25
IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	25
12. PROGRAMSKA STRUKTURA	26
12.1. OBAVEZNI ZAJEDNIČKI PREDMETI.....	26
12.2. IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA	36
12.3. IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	62

OPĆE INFORMACIJE	
a. Naziv studijskog programa	DOKTORSKI STUDIJ ODGOJNIH ZNANOSTI
b. Tip studijskog programa	Univerzitetski
c. Nivo studijskog programa	Doktorski studij
d. Područje studijskog programa	Društvene znanosti
e. Nositelj studijskog programa	Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici
f. Izvođači studijskog programa	Odsjek za socijalnu pedagogiju Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje
g. Voditelji studijskog programa	R. prof. dr. Edina Vejo
h. Akademska titula i stručno zvanje	1. Doktor društvenih nauka, naučno-stručna oblast: Socijalna pedagogija 2. Doktor društvenih nauka, naučno-stručna oblast: Predškolski odgoj i obrazovanje
i. Trajanje studijskog programa	– Tri akademske godine (šest semestara)
j. Broj ECTS bodova	180 ECTS

1. UVOD

Treći ciklus studija odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) dio je kontinuiteta postojanja I i II ciklusa studija, te komponentni dio misije i vizije Univerziteta u Zenici kao i vizije i misije Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici.

Studijski odsjek Socijalne pedagogije prvu generaciju I ciklusa upisao je ak. 2005/06. godine, a studijski program je reformiran ak. 2012/13. godine. Drugi ciklus studija pokrenut je ak. 2010/11, a reforma studijskog programa provedena je ak. 2014/15. godine.

Doktorski studij Socijalne pedagogije orijentiran je ka produblivanju uvida, znanstvenoistraživačkih, vrlo kontroliranih i intenzivnih u prirodu, psihosocijalnih i sociopedagoških procesa u pojedincu, grupi i generalno, bosaskohercegovačkom društvu i šire. Cilj je uočiti, razumjeti i predvidjeti zakonitosti sociopedagoškog promišljanja i djelovanja. Pristup realizaciji ovako postavljenog cilja studija atribuirana sistemskom paradigmatičnom promišljanju unutar koje se uspostavlja interaktivno-komunikacijski model sljedećih sociopedagoških postuliranosti, na kojima je insistirano i tokom I i II ciklusa studija: sociopedagoška prevencija, dijagnostika, tretman, savjetodavni i resocijalizacijski rad, stručna sociopedagoška istraživanja i sociopedagoška evaluacija, te unutar odgojno-obrazovnog sektora, zdravstvenog sektora u domeni promocije mentalnog zdravlja, sektora socijalne zaštite, te pravosuđa i policije.

Studijski odsjek Predškolskog odgoja i obrazovanja prvu generaciju I ciklusa upisao je ak. 2008/09. godine, a studijski program je reformiran ak. 2011/12. godine. Drugi ciklus studija pokrenut je ak. 2011/12. godine. Naučno-nastavno vijeće Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, u skladu sa članom 131. Zakona o visokom obrazovanju Ze-Do Kantona (Sl. Novine Ze-do kantona 6/09) i člana 183. Statuta Univerziteta u Zenici, pokrenulo je izmjenu Nastavnog plana i programa na I ciklusu Odsjeka za predškolski odgoj i obrazovanje koji se primjenjuje od akademske 2016/17. godine i transformaciju studija sa modela 3+2+3 na koncept studiranja 4+1+3. Također, studentima koji su na Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje završili trogodišnji I ciklus studija bit će omogućeno da polože ispite iz četvrte godine studija od akademske 2016/17. godine. Budući da je I ciklus studija reformiran sa modela 3+2+3 na koncept studiranja 4+1+3, te da je raniji I ciklus sa tri godine (šest semestara) prešao na četiri godine, za posljedicu je imalo da se dvogodišnje trajanje II ciklusa studija promijeni na jednogodišnje trajanje. Prva generacija na II ciklus po ovom modelu upisat će se nakon što studij I ciklusa okonča prva generacija I ciklusa sa četverogodišnjim trajanjem, odnosno u akademskoj 2020/21. godini.

Doktorski studij (III ciklus studija) odgojnih znanosti uspostavljen je na principima bolonjskog procesa; dio je cjeloživotnog obrazovanja socijalnih pedagoga i odgajatelja u ranom odgoju. Kao najviši stepen formalnog obrazovanja iz odgojnih znanosti osposobljava socijalne pedagoge i odgajatelje u ranom odgoju za samostalno ekspertno bavljenje istraživačkim radom i smatra se ključnim za integriranje u evropski znanstvenoistraživački prostor, pri čemu doktorski

studij socijalne pedagogije orijentiran je ka izrazitom znanstvenom pripitivanju, a doktoralni studij predškolskog odgoja i obrazovanja akcentira stručna, specijalistička promišljanja unutar prakse ranog odgoja i njenih suportivnih teorijskih koncepata. Zbog važnosti znanstvenoistraživačkog rada kao sastavnog dijela i temelja kvalitetnog visokog obrazovanja u nacionalnom i evropskom kontekstu, pokretanje III ciklusa studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici ima strateško značenje.

Studijski odsjeci Socijalne pedagogije i Predškolskog odgoja i obrazovanja Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i generalno Islamskog pedagoškog fakulteta, prvenstveno i vrlo snažno su kontekstualizirani razvojem sistema visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i Evropi.

Ono što prevashodno definira ovaj kontekst je činjenica da je Bosna i Hercegovina prihvatila principe Bolonjskog procesa i u Berlinu 16. septembra 2003. godine stavljanjem potpisa na relevantne dokumente kao aktivan sudionik ušla je u red evropskih država koje su se obavezale da će do 2010. godine ispuniti sve uvjete potrebne za prelazak na novi način konceptualiziranja i povezivanja visokoškolskih studija.

Okvirnim Zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, koji je stupio na snagu 7. oktobra 2007. godine osiguran je zakonski okvir za provođenje reforme visokog obrazovanja prema Bolonjskim principima, odnosno građenje European Higher Education Area (EHEA).

Na Univerzitetu u Zenici Bolonjski principi opredjeljuju visoko obrazovanje od 2005. godine. Univerzitet u Zenici je u februaru 2012. godine donio Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija. Ovaj Pravilnik inkorporira principe Bolonjskog procesa uvrštavajući *par excellence* znanstvenoistraživački oblik visokoškolske edukacije, a Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici utvrđuje Plan i program sistematizacije procesa i oblika nastavnih aktivnosti konceptom osnivanja III ciklusa studija i svrhom i s ciljem osposobljavanja studenata/tica za doktorski stepen.

Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja III ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje argumentirano utemeljuje ovakvu potrebu i obrazlaže je kroz odgovarajuće cjeline: znanstvena, konceptualna zasnovanost III ciklusa studija, društvena zasnovanost i, naravno, ekonomaska opravdanost pokretanja studija.

Programska struktura III ciklusa studija socijalne pedagogije tendira ka otvorenosti, širini, kompleksnosti ostvarivanja znanstvenoistraživačkih kompetencija i uvida, kao sigurnom okviru kreiranja izvjesnih, sofisticiranih umijeća visokoprofesionalnog stručnog djelovanja socijalnog pedagoga.

Vijeće doktorskog studija na početku realizacije nastave u svakoj generaciji doktoranada, predložit će smislene sinteze opcionih kolegija, a utemeljeno na potrebama recentnih, aktuelnih istraživačkih projekata smještenih u evropsku istraživačku mrežu.

Karakteristika Nastavnog plana i programa III ciklusa studija je konstantnost evaluiranja njegovih dometa i potpuna otvorenost za usavršavanje, dopunjavanje, mijenjanje shodno kroz evaluaciju dobijenim povratnim informacijama.

2. KONCEPTUALNA ZASNOVANOST POKRETANJA STUDIJA

Konceptualna matrica kreiranja predmetno-planske strukture III ciklusa studija je sljedeća:

Obavezni kolegiji, zajednički za oba doktoralna studijska programa, Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje, u funkciji su potertavanja, osnaživanja izvorne suvremene pedagoškijske teorijske pozicije, i iz takve sigurno artikulirane pozicije, istraživačko, metodologijsko upotpunjavanje kapacitiranosti doktoranda.

Izborni kolegiji ponuđeni su iz posebnih konceptualnih nastojanja, kako za Socialnu pedagogiju tako i za Predškolski odgoj i obrazovanje.

Slijed u doktoralnom studiju Predškolskog odgoja i obrazovanja je prilog ujednačenom, okupljenom I vrlo fokusiranom razvijanju prvenstveno stručnih, vrlo artikuliranih kompetencija intenziteta III ciklusa studija. Cilj je obuhvatiti ukupni spektar izazova ranog odgoja i ponuditi operativne, konkretne okvire za vrlo individualno kreiranje odgovora u situacijama suvremenog vrtića.

Pocrtavajući razvojnu važnost perioda ranog odgoja (od rođenja do polaska u školu), te nenadoknadivost znanstveno utemeljenog (programiranog i vrednovanog) utjecaja u tzv. „kritičkom intervalu“ za optimalni razvoj niza psihičkih funkcija, nužno je obezbijediti znanstvenostručna istraživanja u području pedagogije ranog odgoja. Koncept III ciklusa studija Predškolskog odgoja i obrazovanja razvijen je iz suvremenih postmodernih uvida, logike humanističke odgojne paradigme, te transformacijsko-translacijskog pristupa poziciji djeteta kao sukreatora i aktera vlastitog razvoja.

Konceptualna okosnica razvijanja opcionog spektra kolegija III ciklusa studija Socijalne pedagogije je na tragu dijaloškog, pluriperspektivnog modela u društvenim znanostima, s nastojanjem postizanja postupnosti, ali I zrelosti referentnog oslanjanja socijalne pedagogije. Ovakva intencija konvergira I s aktuelnom fazom u razvoju prakse socijalne pedagogije u bosanskohercegovačkoj društvenoj stvarnosti, unutar koje socijalna pedagogija potvrđuje svoju kompetentnost rješavanja čitavog kontinuuma problema, unutar odgojnoobrazovnog sistema, sistema socijalne zaštite, novih institucija u pravosuđu I policiji te već razvijenih koncepata mentalnog zdravlja u zajednici.

3. DRUŠTVENA OPRAVDANOST POKRETANJA STUDIJA

Važnost pokretanja doktorskog studija odgojnih znanosti na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici može se obrazložiti navođenjem nekoliko ključnih argumenata. Prvo, neophodno je kontinuirano osposobljavati stručnjake i znanstvenike koji će steći

kompetencije za istraživanje i razvoj jednog od najvećih javnih sektora u društvu – kako u prostoru predškolskog odgoja i obrazovanja kojeg i ekonomski indeksi razvoja više ne svrstavaju u sektor potrošnje u nego u sektor prosperitetnih ulaganja, ulaganja u kvalitet temeljne osobe u ranom razvoju, tako i u prostoru preventivnog, ali i tretmanskog i resocijalizacijskog rada sa osobom i zajednicom u cilju njenog rekonstruiranja i razvijanja socijalnog kapitala. Poznata studija američkog politologa Roberta Putnama (1993) empirijski je najuvjerljiviji prikaz razvoja i važnosti socijalnog kapitala. Putnam analizira slučaj Italije i nastoji izmjeriti ulogu privrednih i sociokulturnih faktora u održavanju postojeće razlike u razvijenosti sjevernih i južnih pokrajina. Protivno uobičajenom stavu, prema kojem su privredne akcije temelj privrednog razvoja, Putnam je ustanovio da je socijalni kapital mnogo bolji prediktor privrednog uspjeha talijanskog sjevera, odnosno neuspjeha talijanskog juga, od stepena njihove privredne razvijenosti u prošlosti. Iz tog nalaza proizlazi vrlo važan zaključak: privredna zaostalost je, čini se, manji razvojni problem od socijalne.

Ulaskom u evropske integracije biti će potrebno usklađivati sistem odgoja i obrazovanja s trendovima i smjericama razvoja koje traže relevantne evropske institucije. Razvijanje evropske dimenzije kvaliteta odgoja i obrazovanja u našem kontekstu zahtijeva i visokospecijalizirane stručnjake koji će doprinijeti uspješnoj realizaciji ovih procesa. Važno je naglasiti da se ujedno radi o sektoru koji se u današnje vrijeme najbrže mijenja i reformira, a uočava se nedostatak odgovarajućih stručnjaka koji će takve reforme adekvatno pripremiti i voditi.

Nakon uspješne izobrazbe prve tri generacije magistara socijalne pedagogije i prve dvije generacije magistara predškolskog odgoja i obrazovanja prikupljene su povratne informacije o interesima i potrebama za njihovim daljnjim obrazovanjem na razini doktorskog studija iz područja odgojnih znanosti. U posljednje vrijeme na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje bilo je veći broj iskazanih interesa kandidata za upis doktorskog studija: osim magistara socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja, interes su iskazali i stručnjaci drugih profila koji žele doktorskim studijem steći kompetencije iz područja odgojnih znanosti: iz socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Osvještavanje perioda ranog odgoja, perioda do polaska u školu, kao samosvojnog razvojnog perioda unutar kojeg je smješten kritički interval za razvoj niza psihičkih kapacitiranosti djeteta, različita preventivna istraživanja mogućnosti građenja protektivnog kapaciteta osobe upravo u ovom periodu uvjetuju izrazitu potrebu snažnih istraživanja u području socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, prošireno područje djelovanja socijalnih pedagoga, zahtijeva visokosofisticirana znanja iz ove oblasti, koja do sada na bh. području nisu bila prisutna. U području predškolskog odgoja i obrazovanja vidljiva je promjena razmišljanja od posmatranja ovog sektora kao sektora potrošnje u sektor investiranja za sigurniju budućnost.

4. MOGUĆNOST REALIZOVANJA III CIKLUSA

Odsjek za socijalnu pedagogiju i Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje raspolažu s optimalnim uvjetima za realizaciju doktorskog studija odgojnih znanosti s posebnim osvrtom na potencijal za uključivanje polaznika u znanstvenoistraživački rad.

Nastavnici koji će učestvovati u realizaciji doktorskog studija odgojnih znanosti već su dokazali svoj kvalitet i iskustvo uspješnog mentoriranja i vođenja kandidata u izradi znanstvenoistraživačkih radova. Osim toga, važno je istaknuti da su nastavnici i saradnici programa doktorskog studija odgojnih znanosti učestvovali u nizu značajnih projekata razvoja sistema odgoja i obrazovanja. Uspostavili su značajne profesionalne veze s organizacijama javne uprave i civilnog društva čiji naponi mogu biti temelji za uspostavljanje različitih oblika partnerstva u realizaciji predloženog programa doktorskog studija odgojnih znanosti.

Odsjek za socijalnu pedagogiju, ispred Univerziteta u Zenici, u periodu od 2011. do 2014. godine bio je partner u međunarodnom Tempus projektu (EQOPP) "Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama u visokom obrazovanju" u kojem su učestvovali svi bh. javni univerziteti. Direktni rezultat ovog projekta jeste uspostavljanje tzv. ureda/centara za podršku studentima sa posebnim potrebama na svim javnim univerzitetima. Ured je dio Sistema osiguranja kvaliteta i osnovan je sa prvenstvenim ciljem pružanja podrške studentima sa posebnim potrebama u visokoškolskom obrazovanju, pa tako Ured nudi različite informacije, podršku, resurse, savjete i stručnost u području studiranja po svim pitanjima koja se odnose na uvjete, prava i obaveze studenata sa posebnim potrebama. Stručnim aktivnostima u Uredu koordinira akademsko osoblje Odsjeka za socijalnu pedagogiju kroz aktivnosti edukacije, promocije i koordinacije svih koraka podrške, počevši od prijema i intervju sa studentima do kreiranja, implementacije i evaluacije podrške. Pored akademskog osoblja, uključeni su i studenti Odsjeka za socijalnu pedagogiju koji najveći svoj doprinos daju putem tzv. socijalno inkluzivne pedagoške podrške. Studenti-volonteri tako su već unaprijed opskrbljeni vještinama podrške, vođenja, mentoriranja, savjetovanja i brige za osobe sa posebnim potrebama, te vještinama opserviranja, tumačenja i analiziranja trenutnog stanja studenata sa ciljem poduzimanja odgovarajućih mjera.

5. KOMPATIBILNOST SA EVROPSKIM STANDARDIMA

Odsjek za socijalnu pedagogiju i Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje imaju već uspostavljenu međunarodnu saradnju s značajnim brojem srodnih znanstvenih i stručnih ustanova koja se realizira kroz saradnju respektabilnih znanstvenika u realizaciji znanstveno-istraživačkih projekata, realizaciju gostujućih predavanja, učestvovanjem u radu međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova.

Posebno valja naglasiti saradnju sa sljedećim inozemnim institucijama: Hochschule Ludwigshafen am Rhein (Njemačka), Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za predškolsku pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Centar za preventivna

istraživanja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Saradnja s navedenim institucijama realizirat će se kroz povremeno angažiranje znanstvenika u realizaciju dijela programa doktorskog studija odgojnih znanosti, ali i mogućnost odlazaka polaznika doktorskog studija na kraće studijske boravke na navedene institucije.

Studenti i nastavno osoblje Odsjeka za socijalnu pedagogiju uključeni su u internacionalne programe mobilnosti koji se provode pod ingerencijom Ureda za međunarodnu saradnju Univerziteta u Zenici. Mobilnost studenata i nastavnog osoblja se ostvaruje u okviru institucionalnog sporazuma. Izuzev što doprinosi ličnom i akademskom razvoju i profiliranju učesnika, participacija u programima mobilnosti smatra se bitnim indikatorom kvaliteta visokoškolskog obrazovanja. Mobilnost nastavnog osoblja ima za svrhu podučavanje i/ili osposobljavanje, dok se studentska razmjena odnosi na ostvarivanje dijela studijskog programa (semestar, izrada završnog rada, studentska praksa) na visokoškolskoj ustanovi s kojom je Univerzitet u Zenici sklopio insitucionalni sporazum. U akademskoj 2017/18. godini mobilnost se ostvaruje kroz program Erasmus +, zahvaljujući kojem je omogućeno da 4 studenta Odsjeka za socijalnu pedagogiju ostvare dio svog studijskog programa na partnerskoj instituciji Hochschule Ludwigshafen am Rhein (Njemačka).

6. CILJ DOKTORSKOG STUDIJA

Doktorski studij primarno je usmjeren na znanstvena istraživanja kvaliteta u odgoju i obrazovanju, te raspravu i na kritičko vrednovanje postojećeg znanstvenog znanja iz odgojnih znanosti. Posebni je naglasak na temeljnom upoznavanju i kritičkom promišljanju teorijskih i metodologijskih spoznaja u području odgojnih znanosti i interdisciplinarnim područjima. Tematska opredijeljenost za povezanost kvaliteta odgoja i obrazovanja i razvoja cjelovite osobnosti temelji se ne filozofiji cjeloživotnog obrazovanja, koje je shvaćeno kao cilj, princip i odgojno-obrazovna koncepcija.

Doktorski studij iz odgojnih znanosti u skladu je s misijom i vizijom Univerziteta u Zenici, koje svoje djelovanje vidi u istraživačkoj orijentaciji, organizaciji i provedbi istraživačkog rada, dodiplomskih, magistarskih i doktorskih studija te u osiguranju mobilnosti studenata i nastavnika i razvoju multidisciplinarnih studija i međuinstitucionalne saradnje. Univerzitet u Zenici, u svojoj misiji i strategiji razvoja u prvi je plan stavilo istraživačku aktivnost i osposobljavanje mladih istraživača, kako bi se osigurao kontinuitet kvaliteta realizacije osnovne djelatnosti Univerziteta, ali i proizvela nova znanja kao temelj razvoja društvenog razvoja.

Posebno je naglašena važnost ujednačenog razvitka istraživanja u svim znanstvenim područjima, što je preduvjet za uspješno ispunjavanje misije Univerziteta i njegovo prepoznavanje kao jakog regionalnog istraživačkog centra. Socijalna i predškolska pedagogija kao društvene znanosti usmjerene su na znanstvena istraživanja odgoja, obrazovanja u institucionalnom i vaninstitucionalnom kontekstu, ali i ka partnerstvo u razvoju nacionalnog

kurikuluma, i kao takva pripadaju među nacionalne strateške prioritete Bosne i Hercegovine.

7. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA

Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici organizira doktorski studij odgojnih znanosti iz sljedećih oblasti:

- Socijalna pedagogija – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Socijalna pedagogija,
- Predškolski odgoj i obrazovanje – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Predškolski odgoj i obrazovanje.

Studijski program dokorskog studija izvodi se po studijskim godinama i semestrima. Studijski program dokorskog studija realizira se kroz: a) nastavu, b) znanstvenoistraživački rad i c) izradu i odbranu dokorskog rada.

Struktura dokorskog studija predviđa raznolike aktivnosti studenta:

- učestvovanje u nastavi tokom prve i druge godine studija;
- kontinuirani rad s mentorom;
- znanstvenoistraživački rad;
- učestvovanje na znanstvenim skupovima,
- objavljivanje znanstvenoistraživačkih radova u relevantnim časopisima.

Doktorski studij u trogodišnjem trajanju koncipiran je kao integrirana cjelina sa dva izborna područja i dva obrazovna izlaza. Predmetno-plansku strukturu čine obavezni zajednički predmeti i izborni strukovni predmeti po navedenim obrazovnim izlazima.

Obavezni predmeti su zajednički zbog toga što oba obrazovna izlaza proistječu iz odgojnih znanosti, te su im i znanstvenoteorijski i znanstvenoistraživački okvir kompatibilni. Obavezni predmeti slušaju se na I godini dokorskog studija i slušaju ih svi kandidati zajedno.

Predmetno-plansku strukturu čine i izborni predmeti koji se biraju po izbornim područjima, tako doktorandi studijskog programa Socijalna pedagogija biraju predmete sa liste izbornih predmeta Socijalne pedagogije, a doktorandi studijskog programa Predškolski odgoj i obrazovanje biraju predmete sa liste izbornih predmeta Predškolskog odgoja i obrazovanja. Doktorandi u II semestru biraju jedan, a u III i IV biraju po dva izborna predmeta.

Vijeće dokoralnog studija na početku realizacije nastave u svakoj generaciji doktoranada, predložit će smislene sinteze opcionih kolegija, a utemeljeno na potrebama recentnih, aktuelnih istraživačkih projekata smještenih u evropsku istraživačku mrežu.

Nastavni proces se realizuje kroz predavanja, mentorske konsultacije, praktični rad, samostalni znanstvenoistraživački rad studenta, te druge utvrđene oblike. Nastava se izvodi ako na jednom predmetu ima tri ili više studenata. Konsultativna (mentorska) nastava obavezno se izvodi ako predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode (karaktera) studija.

Nastava studija se realizira u popodnevnim satima i vikendom kako bi se osiguralo da kandidati u obavezujuće provođenom vremenu iz radnog odnosa mogu biti aktivno uključeni, pratiti i

participirati u procesu naučno-nastavne edukacije. Odluku o načinu izvođenja nastave, koja će se organizirati, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta.

U toku doktorskog studija doktorandi trebaju uraditi i objaviti dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Uz disertaciju doktorand prilaže dokaz da je objavio ili da su mu je prihvaćena najmanje 2 (dva) znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus](#) indexes, [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#)*, drugim relevantnim bazama podataka ili publikacijama iz Registra međunarodnih i domaćih publikacija, kojeg utvrđuje Senat Univerziteta u Zenici, što je uvjet da može pristupiti odbrani doktorskog rada. Radovi trebaju biti iz područja studijskog programa doktoranda, s mogućnošću njihovog konvergiranja s oblašću teme doktorskog rada.

Izrada doktorske disertacije počinje od drugog semestra doktorskog studija izradom i odbranom projekta doktorske disertacije, s naglaskom na metodološki istraživački dizajn, pred Komisijom pred komisijom od najmanje 3 (tri) člana koju obrazuje Vijeće studija, a jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata. U petom semestru doktorandi pred istom Komisijom prezentiraju teorijskog okvira istraživanja i rezultate istraživanja u okviru doktorske disertacije. U VI semestru doktorandi oblikuju cjelovitu verziju doktorske disertacije i brani je pred istom Komisijom koju čini 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*, koju na prijedlog Vijeća studija imenuje Senat Univerziteta..

Postupak izbora mentora, učestvovanje u znanstvenoistraživačkim projektima, prijave i izrade doktorskog rada provodit će se u skladu s Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

7.1. Uvjeti za upis doktorskog studija

Na doktorski studij odgojnih znanosti mogu se upisati kandidati:

- koji su završili univerzitetski magistarski studij (najmanje 300 ETCS bodova) iz socijalne pedagogije, odgojnih znanosti, područja primarnog obrazovanja i ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, sociologije, psihologije i kineziologije, te drugih polja u okviru društvenih znanosti;
- koji su završili magistarski studij iz drugih znanstvenih područja, profesionalno-znanstveno se usmjeravaju na područje odgoja i obrazovanja, a prema ličnim potrebama ili potrebama radnog mjesta doktoranda;
- koji su završili magistarski studij iz pedagogije, odgojnih znanosti, područja primarnog obrazovanja i ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;

- koji mogu služiti se znanstvenom i stručnom literaturom na jednom od svjetskih jezika, što prije upisa dokazuje uvjerenjem da je odslušao najmanje drugi stepen kursa stranog jezika ili položio strani jezik na studiju I (prvog) i II (drugog) ciklusa;
- koji u motivacijskom pismu ili usmenom razgovoru pokažu visok stepen motivacije za znanstveno-istraživački rad i zahtjeve doktorskog studija.

Na doktorski studij odgojnih znanosti mogu se upisati magistri pedagogije, socijalne pedagogije i predškolskog odgoja, ali i stručnjaci drugih područja koji su završili magistarsku razinu univerzitetskih studijskih programa društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih znanstvenih područja.

Kandidatima za upis, koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studija iz oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizuje doktorski studij, može se priznati odgovarajući broj ECTS bodova u skladu sa studijskim programom. Izuzetno, kandidatima se može priznati 60 (šezdeset) ECTS bodova i pravo upisa u drugu godinu doktorskog studija samo u slučaju istovjetnosti znanstvene oblasti stečene titule magistra nauka i znanstvene oblasti doktorskog studija.

Kandidati, koji su prethodni stepen obrazovanja završili u inozemstvu, stječu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u inozemstvu.

7.2. Trajanje doktorskog studija

Doktorski studij odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) traje tri akademske godine, odnosno šest semestara i vrednuje se sa 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova.

Studenti su dužni studij završiti u roku od 6 (šest) godina od dana upisa. Kandidatu se utvrđeni rok može produžiti najduže za godinu dana, ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta na prijedlog Vijeća studija.

Ako kandidat ne izvrši sve obaveze u utvrđenim rokovima, postupak za stjecanje znanstvenog stepena doktora nauka obustavit će se rješenjem dekana, na prijedlog Vijeća studija, čime student gubi status studenta.

7.3. Ishodi učenja doktorskog studija

Završetkom doktorskog studija, izradom i javnom obranom doktorske disertacije doktorand će moći:

- interpretirati i kritički promišljati znanstvene teorije u području odgojnih znanosti, a naročito u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- formulirati i objašnjavati probleme u području odgojnih znanosti;
- uspoređivati i vrednovati pedagojske koncepcije (predškolske, školske, alternativne i standardne);

- adekvatno koristiti kategorijalne pojmove i terminologiju u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- postavljati, formulirati i operacionalizirati probleme istraživanja u polju odgojnih znanosti, a naročito u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- demonstrirati sposobnost osmišljavanja, dizajniranja, implementiranja i prilagođavanja procesa znanstvenog istraživanja;
- samostalno i nezavisno istraživati probleme u području odgojnih znanosti, te objavljivati originalne rezultate istraživanja;
- učestvovati u radu znanstveno-istraživačkih timova i osmišljavati nove znanstveno-istraživačke projekte;
- kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove istraživačke ideje;
- pisati znanstvene radove prema zahtjevima znanstvenih i profesionalnih standarda;
- diseminirati znanstvene spoznaje i znanstvenim argumentima komunicirati s kolegama, širom znanstvenom zajednicom i širim društvenim okruženjem o svojim područjima stručnosti;
- primijeniti etičke principe u društvenim istraživanjima, posebno one koje se odnose na: povjerljivost ličnih i drugih podataka, profesionalnog odnosa s ispitanicima, interpretacije i diseminacije rezultata istraživanja, zaštite učesnika istraživanja, sukoba interesa te štetnosti i loših posljedica plagijatorstva.

Pažnja će biti usmjerena na razvoj i drugih generičkih kompetencija doktoranda, te će doktorand završetkom studija moći komunicirati u timovima, planirati, organizirati, upravljati i voditi znanstveno-istraživačke i projektne zadatke i aktivnosti, ostvarivati istraživačke ciljeve u interdisciplinarnim i multidisciplinarnim timovima te ih primijeniti u multikulturalnim i interkulturalnim okruženjima.

Polaznici doktorskog studija odgojnih znanosti pripremaju se za znanstveni i znanstveno-nastavni rad u području društvenih znanosti, pedagogije, odgojnih znanosti s težištem na: a) istraživanje fenomena iz područja socijalne pedagogije i ranog odgoja, b) istraživanje odgojno-obrazovnih potreba i odgojno-obrazovnih procesa, c) koncipiranje inovativnih modela odgoja i obrazovanja i d) istraživanjima kvaliteta koncepcija u području socijalne pedagogije i ranog odgoja i njihove relevantnosti u praksi, e) razvijanje metodologije istraživanja u socijalnoj pedagogiji i predškolskom odgoju i obrazovanju.

8. DESKRIPCija PREDMETNO-PLANSKE STRUKTURE

Doktorski studij koncipiran je kao integrirana cjelina sa dva izborna područja i dva obrazovna izlaza: Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje.

Predmetno-plansku strukturu čine obavezni zajednički predmeti i izborni predmeti po navedenim obrazovnim izlazima.

Obavezni predmeti su zajednički zbog toga što oba obrazovna izlaza proistječu iz

odgojnih znanosti, te su im i znanstvenoteorijski i znanstvenoistraživački okvir kompatibilni. Obavezni predmeti slušaju se na I godini doktorskog studija i slušaju ih svi kandidati zajedno s ciljem, na razini doktorskog studija, intenziviranja znanja o temeljnim pozicijama znanosti o odgoju, a time i znatnog potertavanja teorijske perspektive empirijskih istraživanja.

Predmetno-plansku strukturu čine i izborni predmeti koji se biraju po izbornim područjima, tako doktorandi studijskog programa Socijalna pedagogija biraju predmete sa liste izbornih predmeta Socijalne pedagogije, a doktorandi studijskog programa Predškolski odgoj i obrazovanje biraju predmete sa liste izbornih predmeta Predškolskog odgoja i obrazovanja. Doktorandi u II semestru biraju jedan, a u III i IV biraju po dva izborna predmeta.

U procesu konstruiranja nastavnog plana i programa doktorskog studija vrlo precizno definirat će se za svaki kolegij, a u kontekstu strukture realizacije programskih zahtjeva, intenziteti doktorandovih znanstvenoistraživačkih obaveza.

U toku doktorskog studija doktorandi trebaju uraditi i objaviti dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Tragom onog što konstituira logiku doktorskog studija, doktorand je može, pod mentorskim vođenjem predmetnih nastavnika, po slobodnom izboru iz svakog obaveznog i izbornog predmeta uraditi metodološki relevantan znanstvenoistraživački rad, a u skladu s precizno definiranom strukturom programskih zahtjeva pojedinih kolegija.

Izrada doktorske disertacije počinje od drugog semestra doktorskog studija i strukturirana je iz sljedećih segmenata:

- Priprema projekta doktorske disertacije,
- Prezentiranje teorijskog okvira istraživanja,
- Prezentiranje rezultata istraživanja u okviru doktorske disertacije i
- Odbrana doktorske disertacije.

U okviru predmetno planske strukture doktorskog studija planirano je da doktorandi urade i objave dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Oblikovanje prvog rada planirano je u III, a drugog u IV semestru studija.

Organiziranje nastave, postupak izbora mentora, učestvovanje u znanstvenoistraživačkim projektima i postupak prijave i izrade doktorske disertacije provodit će se u skladu s Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Doktorska disertacija će se oblikovati u skladu sa Pravilnikom o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i doktorskog rada Univerziteta u Zenici i Pravilnikom o repozitorijima doktorskih i magistarskih radova Univerziteta u Zenici.

9. NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA

Student početkom II (drugog) semestra studija bira oblast istraživačke teme i akademskog savjetnika iz reda izabranih nastavnika angažovanih na realizaciji studija, s kojim u

toku semestra može definirati užu oblast doktorske teze i okvirni koncept teme, te bira odgovarajuću grupu izbornih predmeta.

U toku III (trećeg) semestra studija student prijavljuje prijedlog teme doktorskog rada (projekta) Vijeću studija u kojem navodi pristup, metode i očekivane rezultate. Vijeće studija obrazuje komisiju koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora), koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorskog rada.

Student je dužan da do početka IV (četvrtog) semestra izradi i pristupi odbrani projekta. Projekat se brani pred komisijom od najmanje 3 (tri) člana koju obrazuje Vijeće studija, a jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata.

Komisija sačinjava izvještaj o odbrani projekta i dostavlja ga Vijeću studija. Na osnovu pozitivnog izvještaja Komisije i odluke Vijeća studija, student može prijaviti temu doktorskog rada.

Na osnovu podnesene prijave Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća studija imenuje Komisiju za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada (u daljnjem tekstu: Komisija), koju čine 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.

Većina članova Komisije za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada je iz znanstvene oblasti doktorskog rada. Jedan je od članova Komisije za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada može biti i sa drugog univerziteta. Jedan je od predloženih članova Komisije i potencijalni mentor, za čije imenovanje Senat Univerziteta prethodno daje saglasnost.

Komisija podnosi Vijeću studija izvještaj najkasnije u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja. Vijeće studija utvrđuje prijedlog o prihvatanju ili odbijanju izvještaja Komisije i predlaže mentora.

Mentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka te osoba u zvanju *professor emeritus* iz uže znanstvene oblasti doktorskog rada. Mentor za izradu doktorskog rada dužan je da pomaže doktorandu pri izboru metoda znanstvenoistraživački rada, literature, u pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Mentora/komentora predlaže i imenuje Vijeće doktorskog studija, uz saglasnost Senata Univerziteta za imenovanje. Komentor se imenuje u slučaju multidisciplinarnosti doktorskog rada.

Senat Univerziteta donosi odluku o prihvatanju ili odbijanju izvještaja Komisije i odluku o davanju saglasnosti o imenovanju mentora u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana prijema prijedloga Vijeća studija.

Vijeće studija, na osnovu prethodne saglasnosti Senata Univerziteta, imenuje mentora za izradu doktorskog rada.

9.1. Uvjeti za odobrenje prijave doktorskog rada

Prijava teme doktorskog rada obavezno sadrži: a) biografiju kandidata, b) radni naslov

teze, c) uži istraživački domen, d) metodološki pristup, e) ciljeve, f) detaljan pregled stanja u oblasti istraživanja u kojoj je tema definirana, g) očekivane rezultate i znanstvenostručni doprinos.

Uz prijavu teme kandidat prilaže i dokaz da ima najmanje 1 (jedan) znanstvenoistraživački rad objavljen u publikaciji evidentiranoj u univerzitetskom Registru domaćih i međunarodnih serijskih publikacija, a ne može pristupiti odbrani doktorske disertacije bez odbrane drugog znanstvenoistraživačkog rada.

9.2. Izrada i opremanje dokorskog rada

Izrada i opremanje dokorskog rada definirani su Pravilnikom o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i dokorskog rada Univerziteta u Zenici

Dokorski rad je završni rad dokorskog studija, odnosno predstavlja samostalan originalan znanstvenoistraživački rad kandidata u kojem on pokazuje da koristi znanstvene metode i istraživačke tehnike u užem području istraživanja, te da kreativno rješava kompleksne probleme iz prakse.

Rad se piše na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na nekom od svjetskih jezika. Naslov, sažetak i ključne riječi rada moraju biti, uz originalni jezik rada, napisani i na jednom od svjetskih jezika. Ukoliko je rad napisan na jednom od svjetskih jezika, onda naslov, sažetak i ključne riječi rada moraju biti napisani na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine. Rad je lektoriran u skladu s jezičkim standardom i normom jezika na kojem je pisan.

Rad se štampa na papiru, jednostrano, prelomljen kao kompjuterski ispis, u formatu A4 (210x297 mm). Margine rada iznose po 25 mm s lijeve i desne strane (lijeva i desna margina), te po 25 mm prema gore i prema dolje (gornja i donja margina).

Dokorski rad mora uključivati sljedeće tehničke elemente strukture:

- a) korična stranica (naslovna stranica na prednjoj korici rada);
- b) naslovna stranica (prva stranica rada);
- c) bibliografska kartica (druga stranica rada);
- d) sažetak rada na izvornom jeziku rada sadrži najviše 300 (tri stotine) riječi, te uključuje i ključne riječi (najviše pet riječi);
- e) sažetak rada na jednom svjetskom jeziku sadrži najviše 300 (tri stotine) riječi, te uključuje prijevod naslova rada i prijevod ključnih riječi (najviše pet riječi);
- f) sadržaj rada;
- g) tekst rada (uvod – opis problema, odnosno istraživanja – hipoteza rada – zaključak rada – bibliografija);
- h) prilozi rada (ukoliko za to postoji potreba);
- i) popis korištenih oznaka (ukoliko za to postoji potreba);
- j) popis ilustracija i tabela (ukoliko za to postoji potreba);
- k) kratka biografija autora (ukoliko za to postoji potreba).

Dio rada u kojem je prezentirana znanstvenoistraživačka i stručna komponenta magistarskog rada i dokorskog rada, te komponente rada koje se odnose na teorijski i praktični

aspekt istraživanja, sastoji se od sljedećih elemenata koji trebaju biti elaborirani sljedećim redoslijedom:

- a. *uvod*, dio rada u kojem se definira problem istraživanja, te pravi osvrt na ranija i postojeća istraživanja teme rada;
- b. *opis problema, odnosno istraživanja*, dio rada u kojem se raščlanjuje i problematizira tema istraživanja, raspravlja se o samom problemu, te u kojem je opisana metoda istraživanja, materijal i postupci istraživanja, s posebnim osvrtom na opis rezultata kojima se potvrđuje ili ne potvrđuje hipoteza rada;
- c. *hipoteza rada/istraživačko pitanje*, dio rada u kojem se navode i elaboriraju hipoteze/*istraživačka pitanja* istraživanja, odnosno sudovi za koje se pretpostavlja da su tačni, a čija će se istinitost dokazati ili osporiti u narednim dijelovima rada;
- d. *zaključak rada*, dio rada u kojem se eksplicitno i jasno ističu glavni rezultati istraživanja s posebnim akcentom na opis stručnog, kao i originalnog znanstvenog doprinosa istraživanja, s jasnim preporukama u kojim se smjerovima istraživanje može dalje nastaviti;
- e. *bibliografija* (dio rada u kojem je na standardiziran (Harward stil) način navedena lista svih bibliografskih podataka o literaturi i drugim izvorima kojima se autor služio, a na temelju kojih čitatelj može provjeriti iskaze i tvrdnje autora).

Svako poglavlje i potpoglavlje označavaju se arapskim rednim brojevima tako da ilustriraju metodologiju istraživanja i hijerarhiju problema, naprimjer: 1.1. , 1.1.1, 1.1.2., 1.2., 1.2.1., itd. Svako novo poglavlje počinje novom stranicom.

Autor sve citate navodi standardiziranim sistemom citiranja, odnosno u cijelom radu dosljedno se služi istim načinom navođenja bibliografskih bilješki. Autor sve nebibliografske bilješke uz tekst navodi u fusnotama (*Footnote*). Autor je dužan da bibliografiju rada navede u standardiziranoj formi, odnosno da je način navođenja bibliografije rada komplementaran sa sistemom citiranja.

Prilozi rada mogu biti tabele, grafički prikazi, sheme, tehnički crteži, formulari, fotografije, faksimili, odnosno sve vrste ilustracija, kao i svi potrebni popratni dokumenti kojima se dodatno potkrepljuju ili ilustriraju rezultati istraživanja, odnosno dokumenti koji su bili sastavni dio istraživanja (naprimjer, anketni listovi).

Doktorski rad uvezuje se tvrdim uvezom i ima tvrde korice. Umnožava se u najmanje 10 (deset) primjeraka, uz obavezu dostavljanja 2 (dva) štampana primjerka za biblioteku fakulteta na kojoj je rad odbranjen, 2 (dva) štampana primjerka za Univerzitetsku biblioteku Univerziteta i 2 (dva) štampana primjerka za Nacionalnu i univerzitetsku biblioteku Bosne i Hercegovine.

9.3. Postupak vrednovanja doktorskog rada

Doktorand je dužan dostaviti radnu verziju neuvezanog doktorskog rada u odgovarajućem broju primjeraka sekretaru Vijeća studija najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja teme doktorske disertacije, na osnovu pribavljenog pozitivnog mišljenja mentora.

Uz disertaciju doktorand prilaže dokaz da je objavio ili da su mu prihvaćena dva znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus indexes](#), [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#) ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada, što je uvjet da može pristupiti odbrani doktorskog rada.*

Radna verzija doktorskog rada treba da je korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti znanstvenog, stručnog rada.

Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća studija imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu doktorskog rada koju čini 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*. Većina članova Komisije je iz znanstvene oblasti doktorskog rada. Jedan od članova Komisije može biti i sa drugog univerziteta. Mentor/komentor ne može biti predsjednik Komisije.

Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada, nakon što rad pregleda, podnosi Vijeću studija pismeni izvještaj u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja Komisije. Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada obavezna je u izvještaju navesti da je kandidat u toku doktorskog studija objavio ili da su mu prihvaćena dva znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus indexes](#), [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#) ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada.*

U izvještaju Komisija će predložiti da se doktorski rad prihvati, odbije ili vrati na dopunu, odnosno izmjenu. Ako se doktorski rad vrati na dopunu, odnosno izmjenu, doktorand je dužan postupiti po odluci Vijeća studija u roku koji ne može biti duži od 6 (šest) mjeseci od dana prijema odluke.

U slučaju da Vijeće studija vrati doktorski rad na dopunu, odnosno izmjenu, a doktorand u roku od 6 (šest) mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama i ne dostavi dopunjen doktorski rad, Vijeće studija donosi odluku da je kandidat odustao od studija. U slučaju da Vijeće studija odbije doktorski rad, kandidat gubi status studenta doktorskog studija, a prijavljena tema se registruje kao odbijena. Odbijenu temu doktorskog rada kandidat ne može ponovo prijaviti.

Nakon prihvatanja izvještaja Komisije o ocjeni i odbrani doktorskog rada od strane Vijeća studija, Senat Univerziteta donosi konačnu odluku o prihvatanju rada, te na istoj sjednici određuje datum i vrijeme odbrane doktorskog rada. Senat Univerziteta utvrđuje mjesto, dan i sat

odbrane doktorskog rada. Podaci o javnoj odbrani doktorskog rada objavljuje se najmanje 30 (trideset) dana prije roka određenog za njenu odbranu.

O javnoj odbrani doktorskog rada Službe Rektorata Univerziteta obavještavaju javnost preko svoje oglasne table, oglasne table fakulteta/akademije, dnevne štampe i web-stranice Univerziteta. Obavještenje o javnoj odbrani sadrži:

- a) ime i prezime doktoranda,
- b) temu doktorske disertacije,
- c) mjesto i vrijeme javne odbrane disertacije.

Javna odbrana doktorskog rada pred Komisijom ima sljedeći tok:

- a) predsjednik Komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu, podatke o njegovim znanstveni i stručnim radovima, kao i podatke o ispunjavanju uvjeta za odbranu doktorskog rada,
- b) mentor daje kratki prikaz rada i čita izvod iz izvještaja Komisije za ocjenu disertacije na osnovu čega je Senat prihvatio doktorski rad,
- c) doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao u trajanju najviše do 45 minuta, a nakon toga članovi Komisije postavljaju pitanja u vezi s temom rada.

Komisija za odbranu doktorskog rada, nakon provedenog postupka, donosi odluku je li doktorand odbranio jednoglasnom odlukom komisije, odbranio većinom glasova komisije ili nije odbranio doktorsku disertaciju. Predsjednik Komisije saopćava odluku i javno proglašava rezultate odbrane. O toku javne odbrane doktorskog rada vodi se zapisnik koji potpisuju članovi Komisije i zapisničar, a sastavni dio zapisnika su pitanja postavljena doktorandu tokom odbrane disertacije. Doktorski rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Nakon uspješne odbrane doktorskog rada kandidat je dužan u roku od mjesec dana uvezati rad i predati 10 (deset) uvezanih primjeraka doktorskog rada. Po 1 (jedan) primjerak rada pripada: univerzitetnoj biblioteci, fakultetskoj biblioteci, članovima Komisije, sekretarijatu Organizatora studija, odnosno Univerziteta, te po 2 (dva) primjerka Nacionalnoj i univerzitetnoj biblioteci Bosne i Hercegovine. Prije korićenja rada, kandidatu se dostavlja potreban broj primjeraka odluke o odbrani rada, koja se po pravilu uvezuje ispred sadržaja.

9.4. Osiguranje kvaliteta studija

Obim studijskog programa iznosi 60 (šezdeset) ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 (trideset) bodova u jednom semestru.

Studijski program doktorskog studija realizuje se kombiniranjem utvrđenih oblika kontakt sati nastave, istraživačkog rada, koji se organizuju u skladu s karakterom studijskog programa, odnosno utvrđivanjem predviđenog raspona ukupnog opterećenja u pojedinom semestru ili akademskoj godini studija.

Nastava se organizira u I (prvom), II (drugom), III (trećem) i IV (četvrtom) semestru studija. U II (drugom) semestru planirana je priprema i odbrana projekta doktorske disertacije. U

V semestru predviđeno je prezentiranje teorijskog okvira istraživanja i prezentiranje rezultata istraživanja, dok je VI (šesti) semestar predviđen za izradu finalne verzije i odbrana doktorske disertacije.

Nastava se u I (prvom), II (drugom), III (trećem) i IV (četvrtom) semestru studija organizira se u rasponu od 12 (dvanaest) do 20 (dvadeset) kontakt sati sedmično tokom 16 (15+1) sedmica nastave i konsultacija u skladu s utvrđenim nastavnim planom i programom.

Znanstvenoistraživački rad, te sama izrada dokorskog rada organiziraju se u vidu ukupnog individualnog opterećenja studenta u rasponu od 640 (šest stotina četrdeset) do 800 (osam stotina) sati po semestru.

Od ukupno 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova, 90 do 120 (devedeset do stotinu dvadeset) ECTS bodova dobija se polaganjem ispita i izvršavanjem drugih nastavnih aktivnosti iz nastavnog plana i programa, a 90 do 60 (devedeset do šezdeset) ECTS bodova dobija se za studijski istraživački rad na realizaciji dokorskog rada uključujući i izradu i odbranu dokorskog rada, što se bliže uređuje planom i programom studija, odnosno programskom strukturom pojedinih kolegija.

Ukupan broj ECTS bodova stječe se polaganjem ispita i istraživačkim radom. Znanje, sposobnosti i vještine studenta prate se i vrednuju tokom nastave, a konačna ocjena se utvrđuje na ispitu. Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija.

Istraživački rad se vrednuje kroz svaku pojedinačnu aktivnost studenta utvrđenu ovim Pravilnikom i nastavnim programom i one su izražene kroz ECTS bodove. Student je dužan položiti sve ispite i obaviti sve ostale studijske obaveze.

Za osiguravanje kvalitete bit će organizirano praćenje napredovanja svakog studenta. Tim sistemom praćenja osigurati će i kvalitet studiranja i pravovremeno završavanje studija upisanih kandidata. Da bi se to postiglo i povećala odgovornost mentora treba voditi računa o njegovoj opterećenosti pa jedan mentor neće moći imati više od dva, a najviše tri doktorska kandidata.

10. FINANSIJSKA KONSTRUKCIJA STUDIJA

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Finansijskog plana za zajednički doktorski studij na odsjecima za socijalnu pedagogiju i predškolski odgoj i obrazovanje -generacija 2018/19 sačinjavaju sljedeći akti:

Okvirni zakon o visokoškolskom obrazovanju BiH, Zakon o visokom obrazovanju Ze-do kantona, Budžet Ze-do kantona u 2018. god. Pravila Univerziteta u Zenici, Pravila Fakulteta, Nastavni plan i program za doktorski studij, Uredba Vlade Ze-do kantona o vlastitim prihodima budžetskih korisnika, Pravilnik o prihodima ostvarenim obavljenjem vlastite djelatnosti, Odluke Upravnog odbora Fakultet o cijeni usluga koje se naplaćuju na doktorskom studiju, Odluka

Upravnog odbora Fakulteta o cijeni časa za nastavnike i saradnike na doktorskom studiju, Odluka o primljenim kandidatima na redovan i redovan-samofinasirajući studij.

PRIHODI

Shodno odluci Upravnog odbora Fakulteta prihod dokorskog studija ostvaruju se od uplata predstavljanih u tabeli koja slijedi.

	PRIHODI	Redovan-samofinasirajući studij
1	Upisnina godine	9000,00 (3x3000)
2	Obnova godine	500,00
3	Prijava ispita	60,00
4	Članarina za biblioteku	15,00
5	Mentorstvo	1500,00
6	Komisija za odbranu rada	1350,00
7	Taksa za obradu dokumentacije	10,00
8	Uvjerenja o sticanju zvanja	50,00
9	Uvjerenje o položenim ispitima	20,00
10	Ostala Uvjerenja i takse	20,00
	UKUPNO	oko 12.525,00 KM

NAČELA RASPOREDA PRIHODA

Shodno odredbama Pravilnika o rasporedu vlastitih prihoda, bruto prihodi ostvareni od organizovanja dokorskog studija dijele se na sljedeći način:

1. za realizaciju nastave - 45%
2. naknade za mentorstva i članstva u komisijama 13%
3. za naknade menadžmentu (rukovodilac studija, sekretar studija) 5%
4. za naknade osoblju koji učestvuju u tehničkoj realizaciji nastave (studentska služba, knjigovodstvo, sekretarijat, dežurne službe) – 7 %
5. za materijalne troškove 30 %

RASHODI

Shodno utvrđenim obavezama, rashode na dokorskom studiju čine:

4.1. Obaveze po osnovu obračunatog koeficijeta nastavnicima u stalnom radnom odnosu i zaključenih ugovora o djelu za realizaciju nastave:

4.1.1. za 540 časova predavanja,

4.1.2. za 285 časova vježbi.

Na prvoj godini ukupan fond časova predavanja iznosi 210 časova, što po Standardima i normativima je norma i po za redovnog profesora. Pošto će se angažovati stalno uposleni nastavnici koji imaju punu normu, njima će se naknada obračunavati po sistemu obračuna iznad norme, tj. po 1,07 koeficijentu po času, a nastavnicima angažovanim po osnovu ugovora o održavanju nastave po bruto satnici od 85 KM. Imajući to u vidu procjena troškova za tri godine realizacije studija iznose :

a) za održana predavanja :

- I godina ukupno 210 časova x 85 KM bruto satnica = 17850 KM

- II godina ukupno 300 časova x 85 bruto satnica = 25500 KM

- II godina ukupno 30 časova x 85 bruto satnica = 2550 KM

UKUPNO: 45.900,00 KM

b) za održane časove vježbi:

- I godina ukupno 105 časova x 75 KM bruto satnica = 7875 KM

- II godina ukupno 150 časova x 75 bruto satnica = 11250 KM

- II godina ukupno 30 časova x 75 bruto satnica = 2250 KM

UKUPNO: 21.375,00 KM

UKUPNO (a+b) : 67.275,00 KM

4.2. Obaveze po osnovu funkcionalnog dodatka na plaću za menadžment doktorskog studija:

4.2.1. Funkcionalni dodatak za rukovodioca odsjeka-1,08

4.2.2. Funkcionalni dodatak za sekretara odsjeka-1,04

4.3. Dodatak na plaću osoblju koji učestvuju u tehničkoj realizaciji nastave:

4.3.1. Dodatak za osoblje Studentske službe

4.3.2. Dodatak za osoblje Finansijske službe

4.3.3. Dodatak za osoblje Pravne službe

4.4. Dodatak za dežurstva i prekovremeni rad tehničkom osoblju

4.5. Naknade za mentore

4.6. Naknade za članove komisija:

4.6.1. Naknada za predsjednika Komisije za odbranu rada

4.6.2. Naknada za članove Komisije

4.6.3. Naknada za sekretara Komisije

4.7. Naknade za putne troškove

4.8. Izdaci vezane za materijalne i režijske troškove

Visina naknada za nastavnike, menadžment i osoblje Fakulteta regulisat će se posebnim odlukama u granicama određenim članom 3., zavisno od vrste i vremena opterećenja, a kroz isplatu mjesečnih plaća.

EKONOMSKA OPRAVDANOST

Finansijska opravdanost organizovanja doktorskog studija prikazana je tabeli koja je sastavni dio Elaborata o organizovanju doktorskog studija. Finansiranje se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih po osnovu uplaćenih sredstava od studenata.

Osnovno pravilo je da rashodi moraju biti uravnoteženi sa prihodima, te da se isplate vrše shodno visini uplaćenih sredstava u datom momentu.

Probleme treba očekivati u činjenici da je Plan koncipiran na bazi plana o upisanih 15

studenta, a da je moguće da u toku studija dođe da ispisa određenog broja studenata zbog niza objektivnih ili subjektivnih razloga. Zbog toga je važno da se vodi uravnotežena politika i konstatno prati pokrivenosti rashoda sa prihodima.

Budžet je urađen na osnovu minimalno prijavljenih 15 kandidata, što predstavlja donji prag rentabilnosti.

TABELARNI PRIKAZ PRIHODA I RASHODA

PRIHODI				
	KOL.	CIJENA	IZVORI FINASIRANJA	
			BUDŽET	VLASTITA
Upisnine za red.samofinansirajući studij	15	9000		135000
Članarina za biblioteku	15	15		225
Uverenja (razna)	75	20		1500
Prijave ispita	250	60		15000
Mentorstva	15	1500		22500
Odbrana doktorskog rada	15	1350		20250
				194.475,00
UKUPNO PRIHODI				
RASHODI				
Ugovori o djelu za realizaciju nastave (predavanja)	180	85		15.300
Ugovori o djelu za realizaciju nastave (vježbe)	95	75		7.125
Naknade za koeficijet opterećenja za stalno zaposlene nastavnike	360	85		30.600
Naknade za koeficijet opterećenja za stalno zaposlene nastavnike	190	75		14.250
Naknade za članstvo u komisijama za odbranu magistarskih radova	15	800		12.000
Naknada za mentorstva	15	1250		18.750
Naknade za putne i hotelske troškove	10	400		4.000
Izdaci za materijalne troškove (svakodnevno funkcionisanje Fakulteta)				54.000
Naknade za šefa odsjeka (za 3 godine	1	4000		4.000
Naknada za sekretara doktorskog studija	1	2000		2.000
Naknade za tehničku podršku realizaciji doktorskog studija (studentska služba, knjigovostvo, sekretarijat, dežurne službe)	9	1333,33		12.000
UKUPNO RASHODI			174.025,00 KM	
RAZLIKA IZMEĐU PRIHODA I RASHODA		20.450,00 KM		
FINANSIRANJE				
		BUDŽETSKA 2018.GOD.	BUDŽETSKA 2019.GOD.	BUDŽETSKA 2020.GOD.
FINASIRANJE IZ VLASTITIH SREDSTAVA		51.000,00 KM	47.975,00 KM	95.500,00 KM

11. PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA

I SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Teorijska perspektiva u pedagogiji	2	–	1	10
2.	Mjerenja u socijalnim znanostima	2	–	1	10
3.	Primijenjena multivarijantna statistika	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

II SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Akcijska istraživanja odgojne prakse	2	–	1	10
2.	Izborni predmet I	2	–	1	10
3.	Priprema projekta doktorske disertacije	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

III SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Izborni predmet II	2	–	1	10
2.	Izborni predmet III	2	–	1	10
3.	Znanstvenoistraživački rad I	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

IV SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Izborni predmet IV	2	–	1	10
2.	Izborni predmet V	2	–	1	10
3.	Znanstvenoistraživački rad II	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

V SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Prezentiranje teorijskog okvira istraživanja	1	–	1	15
2.	Prezentiranje rezultata istraživanja	1	–	1	15
UKUPNO		2	–	2	30

VI SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Doktorska disertacija	0	–	6	30
UKUPNO		0	–	6	30

IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA

Red. br.	IZBORNI PREDMETI	P	S	V	ECTS
1.	Filozofski temelji savremene edukacije	2	–	1	10
2.	Filozofija islamskog odgoja	2	–	1	10
3.	Metodologija istraživanja društvenih stavova	2	–	1	10
4.	Biografija kao platforma sociopedagoških istraživanja	2	–	1	10
5.	Postmoderne teorije društva i obrazovanja	2	–	1	10
6.	Pravni aspekti sociopedagoškog djelovanja	2	–	1	10
7.	Napredne metode analize u socijalnoj politici	2	–	1	10
8.	Religija i mentalno zdravlje	2	–	1	10
9.	Savremeni pristup razumijevanju probelma ovisnosti	2	–	1	10
10.	Savremeni pristup psihotraumi	2	–	1	10

Legenda: P – predavanja; S – seminar, V – vježbe; ECTS – ECTS bodovi

IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Red. br.	IZBORNI PREDMETI	P	S	V	ECTS
1.	Filozofija islamskog odgoja	2	–	1	10
2.	Suvremene teorije i istraživanja dječijeg razvoja	2	–	1	10
3.	Psihoterapijski pristupi u radu s djecom	2	–	1	10
4.	Menadžment i evaluacija u predškolskim ustanovama	2	–	1	10
5.	Savremeni pristupi u istraživanju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	2	–	1	10
6.	Kurikulum ranog odgoja	2	–	1	10
7.	Pedagoški aspekti oblikovanja dječijih likova u književnosti	2	–	1	10
8.	Istraživanja u inkluzivnoj edukaciji	2	–	1	10
9.	Konfliktologija u suvremenoj predškolskoj ustanovi	2	–	1	10
10.	Dječija psihopatologija	2	–	1	10

Legenda: P – predavanja; S – seminar, V – vježbe; ECTS – ECTS bodovi

12. PROGRAMSKA STRUKTURA

12.1. OBAVEZNI ZAJEDNIČKI PREDMETI

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

TEORIJSKA PERSPEKTIVA U PEDAGOGIJI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 1 V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta jeste predočiti lepezu temeljnih pozicija teorije znanosti (kontinuum analitičkih procesa/adivini elementarizam i hermeneutičkih procesa/strukturni folizam) i unutar toga poboljšati i proširiti teorijsku perspektivu empirijskih istraživanja u pedagogiji.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Ishodi učenja: - znanje o sadržajnom konstituiranju unutar pedagogije - činjenje pretpostavki pargmatičnih refleksija studenata pouzdanijim - poboljšanje i proširenje teorijskih pretpostavki empirijskih istraživanja - senzibilitet studenata prema konstitutivnoj činjenici da je vrsta znanja koje pedagogija generira povezana sa njenom spoznajnom orijentiranošću
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme Odabrane suvremene tendencije u pedagogiji: konstruktivistička teorija, prelaženje s poučavanja na učenje, socijalni karakter odgoja i nastave, intrinzična motivacija i učenje u nastavi Recentne epistemologijske tendencije: socijalna epistemologija i „ženske studije“ Izvorna teorijska perspektiva u pedagogiji Seminar studenata Prilozi kultiviranju teorijskog pedagogijskog mišljenja Opća teorija odgoja i opća teorija nastave Wolfganga Sünkela Klaus Prange, operativna pedagogija Seminar studenata Različita konceptualiziranja socijalizacija Kultura, osnovni faktor posredovanja razvoja osobe Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: komunikativna racionalnost Jürgen Habermas Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: refleksivne projekcije osobnosti Anthony Giddens Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: habitusa, procesa, polje Pjer Burdje Seminar studenata Završna evaluacija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	40 %

	2. seminarski rad	40 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: Studenti su obavezni redovno prisustvovati nastavi i u sklopu tri seminara za studente realizirati postavljene strukturirane zadatke.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Palekčić, M. (2015). Pedagogijska teorijska perspektiva: značenje teorije za pedagogiju i profesiju. Zagreb: Erudita. – Spasić, I. (2004) Sociologija svakodnevnog života, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavne sredstva. – Goldman, A. (2010). Social epistemology, u: Zolta, N. (ed.). The Stanford Encyclopedia of philosophy. – Valsiner, J. (1997). Čovjekov razvoj i kultura. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavne sredstva. – Atkin, L. (2005). Introduction: Feminism, Bourdieu and after, u: Lisa Adkins and Beverly Skeggs (ed.). Feminism after Bourdieu, pp. 3-19, Boston: Blackwell Publishing.
--------------------------	--

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

MJERENJA U SOCIJALNIM ZNANOSTIMA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2 P + 1 V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: R. prof. dr. Nenad Suzić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: nenad_szc@yahoo.com
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: izet.pehlic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj <i>Mjerenja u pedagogiji, psihologiji i socijalnim znanostima</i> je da studente uputi u osnove mjerenja kako bi oni mogli samostalno kreirati instrumente i prepoznati kvalitetne instrumente drugih autora. Tri su osnove mjerenja: (1) samoizvještavanje, (2) situacioni testovi i protokoli i (3) reakcije organizma kao što su puls, EKG, elektrodermalne reakcije, zagrijanost centara u CNS-u i slično. Studentu će proći vježbe za ova tri mjerenja i za kombinaciju.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	– Studentu će biti osposobljeni da izrade vlastite instrumente; – Studenti će naučiti da baždare instrumente; – Studenti će ovladati metodama pedagoške i psihološke dijagnostike; – Mjerenje futuroloških fenomena je pedagoški izazov. Studenti će neučiti izradu instrumenata za mjerenje futuroloških fenomena.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Pojam mjerenja 2. Mjerenja putem samoizvještavanja 3. Mjerenja putem situacionih testova 4. Mjerenja reakcija organizma 5. Kombinirana mjerenja 6. Baždarenje instrumenata 7. Svojstva kvalitetnih instrumenata 8. Futurološka mjerenja 9. Poznati instrumenti 10. Mjerenja u meta-analizi 11. Mjerenja teoretskih radova 12. Vrste varijabli i njihovo mjerenje 13. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe 14. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe 15. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	40 %
	2. seminarski rad	40 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10

	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: – Uraditi jedan instrument kao seminarski rad; – Usmeno obrazložiti instrument vlastite izrade; – Pripremiti teoretske preglede metoda mjerenja.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Berger, J. (1979). <i>Psihodijagnostika</i>. Beograd, Srb.: Nolit. – Satranjanac, I. (2015). Pedagoška dijagnostika u školi. Na sajtu: https://prezi.com/heuhehuounho/pedagoska-dijagnostika-u-skoli/. Očitano: 27.02.2017. – 3. Suzić, N. (2012). <i>Futurologija u pedagogiji i socijalnim naukama</i>. Banja Luka, BiH: EKTOS.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Milas, G. (2009). <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko, Hrv.: Naklada Slap. – Fajgelj, S. (?). <i>Metodologija naučnog istraživanja</i>. Beograd, Srb.: Naučna knjiga. – 3. Osgud, Č. (1963). <i>Metod i teorija u eksperimentalnoj psihologiji</i>. Beograd, Srb.: Savremena škola.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	---	---

PRIMIJEJENA MULTIVARIJANTNA STATISTIKA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof.dr.Anela Hasangic	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Cilj predmeta je omogućiti studentima usvajanje znanja o različitim multivarijantnim statističkim postupcima, kao i načinima njihovog izvođenja, te interpretacije dobijenih rezultata.</p> <p>Također, cilj je osposobiti studente za kritički uvid u različite multivarijantne analize koje možemo naći u literaturi društvenih i prirodnih nauka, te razvijanje sposobnosti da prezentuju i brane statističke/metodološke materijale pred publikom (npr odbrana teze, prezentacije na naučnim skupovima i sl).</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Nakon završenog predmeta studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koristiti SPSS program kako bi primjenio multivarijantne statističke metode na podacima prikupljenim u istraživanju, – Interpretirati dobivene podatke, te iz podataka izvući naučno utemeljene zaključke, – Kritički analizirati vlastite rezultate, kao i rezultate dobivene drugim istraživanjima, te ih uporediti.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Uvodno predavanje, upoznavanje sa silabusom te očekivanim znanjima</p> <p>Kratki pregled univarijantnih statističkih metoda (koeficijenti korelacije, linearna regresija, ANOVA)</p> <p>Multipla regresija (DATA Screening)</p> <p>Multipla regresija (MANOVA)</p> <p>Kanonička korelacija</p> <p>Kanonička korelacija</p> <p><i>I parcijalni ispit</i></p> <p>Faktorska analiza - uvod</p> <p>Eksplanatorna faktorska analiza</p> <p>Konfirmatorna faktorska analiza</p> <p>Klaster analiza – multidimenzionalno skaliranje</p> <p>Logistička regresija</p> <p>Studentski seminari</p> <p>Studentski seminari</p> <p>Finalni ispit</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %

	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
Učešće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. istraživanje	30
	3. pismeni ispit	20 + 30
	4. usmeni ispit	10
<p>2.3. Obeveze studenata:</p> <p>U toku semestra, student je dužan uraditi sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje u kome se prikupljaju podaci na kojima će student primijeniti i interpretirati multivarijantne statističke metode. Taj rad predaje u pismenoj formi (30 bodova) i brani usmeno na kraju semestra (10 bodova). 2. Pismeni ispit podrazumijeva I parcijalni i finalni ispit. Za prvi parcijalni student dobija maksimalno 20 bodova, a za finalni ispit 30 bodova. Sadržaj tih ispita je teoretski i pokriva građu predviđenu datom literaturom. 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, J.; Cohen, P.; Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences; Lawrence Erlbaum, Hillsdale, New Jersey (2002) – Fulgosi, A.; Faktorska analiza; Školska knjiga, Zagreb (1988) – Rencher, A. C.; Christensen, W. F.; Methods of Multivariate Analysis; New Jersey: Wiley (2012)
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Brian S. Everitt Multivariable Modeling and Multivariate Analysis for the Behavioral Sciences – Keenan A. Pituch, James P. Stevens Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences Analyses with SAS and IBM's SPSS – James P. Stevens Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences, Fifth Edition – David J. Bartholomew, Fiona Steele, Jane Galbraith, Irini Moustaki Analysis of Multivariate Social Science Data

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

AKCIJSKA ISTRAŽIVANJA ODGOJNE PRAKSE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik: doc. dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: socijalnap@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Posredstvom sadržaja i metoda kolegija Akcijska istraživanja odgojne prakse studenti će razviti senzibilitet prema sistemskoj refleksiji vlastitog praktičnog djelovanja u funkciji unapređenja odgojne prakse i osobnog profesionalnog razvoja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Razlikovati temeljne znanstvene paradigme u istraživanju odgojne prakse Analizirati mogućnosti i granice znanstveno-istraživačkog pristupa odgojnoj praksi s naglaskom na primjenu akcijskih istraživanja Opisati proces razvoja i vrste akcijskih istraživanja Razviti sposobnost procjene problema unutar odgojne prakse za koje je primjerena i funkcionalna upotreba akcijskog istraživanja Razviti sposobnost konceptualnog i metodološkog umijeća planiranja, organizacije, realizacije i evaluacije akcijskog istraživanja
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Pozicija akcijskog istraživanja u okviru metodologije znanstvenog istraživanja 2. Nastanak i razvoj ideje akcijskih istraživanja 3. Definicije, vrste obilježja akcijskih istraživanja 4. Osnovna obilježja akcijskih istraživanja 5. Kvantitativna istraživačka metodologija (udio u akcijskom istraživanju) 6. Kvalitativna istraživačka metodologija (udio u akcijskom istraživanju) 7. Triangulacija istraživačkih paradigmi 8. Evaluacija osobnog praktičnog djelovanja unutar odgojne prakse u funkciji konceptualnog umijeća identifikacije problema 9. Opći plan akcijskog istraživanja 10. Prezentacija plana akcijskog istraživanja 11. Praktična primjena akcijskih istraživanja: iskustva 12. Praktična primjena akcijskih istraživanja: perspektive 13. Teškoće realizacije i etabliranja suštinskih promjena u odgojnoj praksi posredstvom akcijskih istraživanja 14. Procjena kvaliteta akcijskog istraživanja 15. Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %

	3. radionica/grupni rad	20 %
Učeće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. pismeni ispit 4. usmeni ispit	10 30 30 30
2.3. Obaveze studenata:		
<ul style="list-style-type: none"> – Aktivno sudjelovanje u nastavi – Napisati plan akcijskog istraživanja – Izložiti plan akcijskog istraživanja – Polaganje kolokvija (pismenog) i usmenog završnog ispita 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – McNiff, J. (2002). Action research for professional development: Concise advice for new action researchers. – (dostupno: http://www.waikato.ac.nz/tdu/pdf/booklets/24_AR.pdf) – Mužić, V. (2004). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja. Zagreb: Educa
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Agencija za odgoj i obrazovanje (2011). Akcijsko istraživanje i profesionalni razvoj učitelja i nastavnika. Zagreb, Teovizija d.o.o. Dostupno na: www.coe.int/t/dg4/.../CoE%202010%200517-0520%20Croatia.pdf [stanje: 10.02.2013]. – Bognar, B. (2006): Kako procijeniti kvalitetu akcijskog istraživanja. Metodčki ogledi, Zagreb, vol. 13, br. 1, str. 49-68. – Bognar, Branko (2009). Učitelji i učenici- akcijski istraživači. U: Škola danas za budućnost. Poruke XV. križevačkih pedagoških dana. (str. 195-204) – Böhm, A. (2000). Theoretisches Codieren: Textanalyse in der Grounded Theory. In: Flick, Uwe/ von Kardorff, Ernst/ Steinke, Ines (Hrsg.): <i>Qualitative Forschung: Ein Handbuch</i>. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag. (str. 475-485) – Biličić, M. (2005). Metoda slučaja u znanosti i nastavi. Pomorstvo, god. 19. (str. 217-228) – Flick, U. (2007). <i>Qualitative Sozialforschung: Eine Einführung</i>. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag. – Halmi, A. (2005). Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima, Zagreb: Naklada Slap. – Lamnek, S. (1995). <i>Qualitative Sozialforschung. Band 1: Methodologie</i>. 3., korrigierte Auflage. Weinheim: Beltz, Psychologie Verlags Union. (str. 111-129) – Lewin, Kurt (1946). Action research and minority problems. U Lewin, G. W. (ur.) <i>Resolving social conflicts: Selected papers on group dynamics</i> (str. 201-216). New York: Harper & Brothers. – Markowitz, Alan (2011). Akcijska istraživanja učitelja u nastavi: drugačiji pogled. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. (str. 11-26) – http://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/Source/Documentation/Worksh_ops2010/Outcomes/CoE%202010%200517-0520%20Croatia.pdf Dostupno: (04. 02. 2013.) – McNiff, Jean i Whitehead, Jack (2006). <i>All You Need to Know about Action Research</i>. London: SAGE Publications. – Neilsen, Eric H. (2006). But let us not forget John Collier: Commentary on David Bargal's 'Personal and intellectual influences leading to Lewin's paradigm on action research'. <i>Action Research</i>, 4(4), (str. 389-399)

	– Scheine, Edgar H. (1995). <i>Kurt Lewin's Change Theory in the Field and in the Classroom: Notes Toward a Model of Managed Learning</i>. SOL Working Paper 10.006.– Dostupno: http://www.sol-ne.org/res/wp/10006.html#fn1 (9. 9. 2006.)

12.2. IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

FILOZOFSKI TEMELJI SAVREMENE EDUKACIJE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2 + 1	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr sc. Spahija Kozlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: spahija@gmail.com
Saradnik: Doc. dr sc. Bernard Harbaš	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: bernardharbas@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti na razini kritičko-filozofskog razumijevanja svijeta spoznaju i interpretiraju fundamente savremenog odgoja i obrazovanja. Ostvarit će se to njihovim „izlaskom“ iz usko-disciplinarnog učenja o edukaciji i ulaskom u šire (filozofske) horizonte navedene tematike.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Filozofsko interpretiranje odgoja i obrazovanja, savremeno razumijevanje čovjeka u svjetlu pojmova slobode, pravednosti, dobra, vrijednosti, znanja, istine, religioznosti...
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Čemu filozofija? 2. Šta je i ko je čovjek? 3. Horizonti fundamentalnih filozofskih pitanja (kratak pregled) 4. Savremeno propitivanje (razumijevanje) slobode 5. Vrijednost(i) u eri globalnog dijaloga 6. Pravo, pravednost i pravičnost. Skica za konsenzus o globalnom slušanju Drugog 7. Savremeni bijeg čovjeka od Dobra ili: da li je moral zastario? 8. O pojmu istine – savremeni filozofski osvrt na (bez)graničnost znanja 9. Vjerovanje i/ili znanje. Filozofski pogled(i) na religiju danas 10. Filozofski uglovi gledanja na savremeni odgoj i edukaciju 11. Odgoj i edukacija između sekularnog i konfesionalnog 12. Edukacija između socijalne pravde i profita 13. Filozofsko razumijevanje tzv. reformi obrazovanja: pro et contra Bolonje 14. Konsekvence tehničko-tehnoloških inovacija u odgoju i edukaciji danas 15. Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	15 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. seminarski rad	20

	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: Studenti su obavezni prisustvovati predavanjima, tokom semestra uraditi najmanje jedan seminarski rad, te pristupni rad za usmeni ispit.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Eugen Fink, <i>Uvod u filozofiju</i>, Matica Hrvatska, Zagreb 1998. – Danijel Bučan, <i>Uvod u arapsku filozofiju</i>, Filozofski fakultet, Split 2013. – Platon, <i>Odbrana Sokratova</i>, Dereta, Beograd 2008. – Aristotel, <i>Metafizika</i>, Politička misao, Zagreb 1985. – Aristotel, <i>Nikomahova etika</i>, BIGZ, Beograd 1984. – Aristotel, <i>Politika</i>, Globus Zagreb, Liber Zagreb 1988. – A. J. Ayer, <i>Filozofija u 20. vijeku</i>, Svjetlost, Sarajevo 1990. – Vuko Pavičević, <i>Osnovi etike</i>, Kultura, Beograd 1967. – Friedrich Jodl, <i>Istorija etike</i>, „Veselin Masleša“, Sarajevo 1975. – Spahija Kozlić, <i>Filozofija prava</i>, Pravni fakultet, Zenica, 2015. – Spahija Kozlić, <i>Sloboda i/li tehnika. Traktat o de(kon)strukciji humanuma</i>, Hijatus, Zenica 2017. – Martin Heidegger, <i>Kraj filozofije i zadaća mišljenja</i>, Naprijed, Zagreb 1996. – <i>Evropski glasnik</i> (br. 14), <i>Kriza obrazovanja</i>, Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb 2009. – Konrad P. Liessmann, <i>Teorija neobrazovanosti</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2008. – John Horgan, <i>Kraj znanosti</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2014. – Mel Thompson, <i>Filozofija religije</i>, Faber i Zgombić plus, Zagreb 2003. – Milan Polić, <i>K filozofiji odgoja</i>, Znamen, Zagreb 1993. – <i>Čovjek danas</i> (zbornik filozofskih ogleda), Nolit, Beograd 1964.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Filozofski rječnik</i> (ur. Vladimir Filipović), Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb 1989. – <i>Filozofski leksikon</i> (ur. Stipe Kutleša), Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Zagreb 2013. – Immanuel Kant, <i>Kritika čistog uma</i>, Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb 1984. – Immanuel Kant, <i>Kritika praktičkog uma</i>, BIGZ, Beograd 1979. – Immanuel Kant, <i>Zasnivanje metafizike morala</i>, BIGZ, Beograd 1981. – G. W. F. Hegel, <i>Fenomenologija duha</i>, BIGZ, Beograd 1986. – H. G. Gadamer, <i>Istina i metoda</i>, „Veselin Masleša“, Sarajevo 1978. – J. Habermas, <i>Između naturalizma i religije: filozofski članci</i>, Tugra, Sarajevo 2009. – 9. M. Heidegger, <i>Mišljenje i pjevanje</i>, Nolit, Beograd 1982.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

FILOZOFIJA ISLAMSKOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Nusret Isanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa filozofskim osnovama odgoja i obrazovanja u islamu. Neophodno je da studenti steknu detaljan uvid u odnose i veze između filozofije i odgoja i obrazovanja. Studenti će se tokom predavanja upoznati sa različitim interpretacijama odnosa između filozofije i odgoja i obrazovanja u islamu i bit će u stanju da kompetentno uočavaju epistemološke, antropološke, ontološke i aksiološke dimenzije poimanja fenomena odgoja i obrazovanja u islamu. Također, cilj ovog kolegija je da studenti kompetentno i upućeno vrše poređenja, analitičke i teorijske analize fenomena odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita iz Islamske filozofije odgoja i obrazovanja student će biti u stanju: <ul style="list-style-type: none">– Proniknuti bit filozofije islamskog odgoja, odnosno vjere kao nezaobilazne komponente ljudske osobnosti– Interpretirati potrebu islamskog odgoja kao prakse, odnosno filozofije islamskog odgoja kao teorijskog razmišljanja nad tom praksom– Argumentirati koncepcije islamskog odgoja i obrazovanja kao dio integralnog odgoja čovjeka.– Na osnovu ovladavanja islamskom filozofijom odgoja i obrazovanja biti u stanju ispravljati kriva shvaćanja o tome da je isti ekskluzivno smatran odgovornim za kultiviranje ekstremizma– Argumentirano pokazati da je moguća uspostava teoretske mogućnosti filozofski i doktrinarno uvjerljivog preklapajućeg konsenzusa između islama i demokratije– Obrazložiti do koje mjere saznanja s područja filozofije islamskog odgoja mogu identificirati respekt za razliku kao jednu bitnu komponentu tog preklapajućeg konsenzusa, te da se ispita niz islamskih obrazovnih praksi u različitim društveno-historijskim kontekstima
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>1. Filozofije – odgoj i obrazovanje (etimološko i terminološko raščlanjivanje pojmova: filozofija, odgoj, obrazovanje, filozofija odgoja i obrazovanja...) – Izvor 6 i 13</p> <p>2. Koncept islamske filozofije odgoja i obrazovanja (Suština odgoja i obrazovanja u islamskoj misli, Temelji i principi odgoja i obrazovanja u islamskoj misli) – Izvor 1</p> <p>3. Različiti pristupi filozofiji odgoja i obrazovanja u islamu (Pristup utemeljen na svetim tekstovima, pristup utemeljen na islamskoj</p>

	filozofiji, pristup utemeljen na sufizmu, sintetički pristup: strukturalno/metodička filozofska analiza i analiza islamskih tekstova) – Izvori 1, 10, 11, 12 i 14
	4. Metodološki sadržaji (Analitička metoda čitanja islamskih tekstova, znanstveno-analogijska metoda čitanja islamskih tekstova) – Izvori 1 i 8
	5. Temeljni koncept odgoja i obrazovanja u islamu (Analiza pojmova „terbijet“, „ta'lim“, „tezkija“, Tathir“ i „te'dib“, Centralna pozicija „rububijeta“, suštinsko promišljanje značenja pojmova islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 3 i 12
	6. Ciljevi islamskog odgoja i obrazovanja s aspekta ontologije (Ontološka dimenzija islamske misli, konačni cilj, srednji ciljevi...) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	7. Antropološka dimenzija islamskog odgoja (Veza između temelja i principa odgoja i obrazovanja, antropološki temelji, antropološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	8. Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na ono što se spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	9. Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na onog koji spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	10. Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, hijerarhija etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, etički principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	11. Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština estetskih vrijednosti u islamskom mišljenju, estetski principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	12. Odgojno-obrazovne metode u islamu (Način derivacije odgojno-obrazovnih metoda, analiza nekoliko primjera derivacije) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	13. Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Islamski skolasticizam, današnji izazovi odgoja i obrazovanja, kako odgovoriti na izazove?) – Izvor 2
	14. Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Suština istraživanja odgoja i obrazovanja, Akcijska istraživanja odgoja i obrazovanja, akcijska istraživanja u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 4 i 7
	15. Finalno razmatranje i diskusija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	30 %
	2. Vježbe	20 %
	3. Naučnoistraživački rad	50 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. pisanje i prezentiranje naučnog rada	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		

- Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno
- Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz izborne literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata
- Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<p>(1) Bagheri Noaparast, Khosrow (2009). <i>Daramadi bar falsafei talim o tarbiate jomhoorie eslamie Iran</i>, Vol. 1; (<i>Introduction to the philosophy of education in the Islamic Republic of Iran</i>, Vol. 1). Tehran: Elmi Farhangi Publications.</p> <p>(2) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Islamic scholasticism and challenges of higher education. Paper presented in the <i>International Conference of Islamic Scholasticism</i>, Dubai.</p> <p>(3) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Al-Attas revisited on the Islamic understanding of education. <i>Journal of Shi'a Islamic Studies</i> 5(2), 149-172.</p> <p>(4) Bagheri Noaparast, Khosrow; Bagheri Noaparast Mohammad Zoheir (2012). Actionoriented research in education: A comparative study on a Western and an Islamic view. <i>American Journal of Islamic Social Science (AJISS)</i> 29 (2): 43-63.</p> <p>(5) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Constructive realism: A reading of Islam and a new conception of religious science. In F. Wallner (ed.), <i>Aspects of Constructive Realism</i>. Vienna: Peter Lang.</p> <p>(6) Burbules, Nicholas, C. (2000). Philosophy of education. In B. Moon, M. Ben-Perez & S. Brown (Eds.), <i>Routledge International companion to education</i>. New York: Routledge.</p> <p>(7) Clark, C. (2005). The structure of educational research. <i>British Educational Research Journal</i>, 31 (3), 289-308.</p> <p>(8) Frankena, W. (1999). A model for analyzing a philosophy of education. <i>The High School Journal</i>, 2, 8-13.</p> <p>(9) Al-Kailani, Majed Arssan (1998/1416). <i>Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah: Derassah Moqarenah baina Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah va al-Falsafat al-Tarbiah al-Moasserah (Philosophy of Islamic Education: Comparative study on Islamic Philosophy of Education and the Conemporary Philosophy of Education)</i>. Beirut: Muassessah al-Rayan.</p> <p>(10) Madkoor, Ali Ahmad (1987/1407). <i>Manhaj al-Tarbiah al-Islamiyyah: Ussoloho va Tatbighatoh (The way of Islamic education: Its principles and comparisons)</i>. Kuwait: Maktabah al-Falah.</p> <p>(11) Madkoor, Ali Ahmad (1990/1411). <i>Manhaj al-Tarbiah fi al-Tassavor al-Islami (The way of education in Islamic conception)</i>. Beirut: Dar al-Nahzah al-Arabiyyah.</p> <p>(12) Naquib al-Attas, Syed Muhammad (1980). <i>The concept of education in Islam: A framework for an Islamic philosophy of education</i>. Kuala Lumpur: ABIM.</p> <p>(13) Scheffler, I. (1973). Concepts of education: Reflection on the current scene. In I. Scheffler, <i>Reason and teaching</i>. London: Routledge and Kegan Paul.</p> <p>(14) Al-Tumi al-Sheibani, Mohammad Omar (1985/1394). <i>Falsafah al-Tarbiat al-Islamiyah (Islamic Philosophy of Education)</i>. Tripoli: Al-Manshat al-Ammah lelnashr va al-Tuzei va al-Ealan.</p>
--------------------------	--

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA DRUŠTVENIH STAVOVA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 1V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Dženan Skelić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: izet.pehlic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je produbiti znanja iz istraživačke metodologije s posebnim naglaskom na metode i tehnike proučavanja društvenih stavova. Kolegij bi trebao osposobiti studente za samostalno provođenje istraživanja čiji supstancijalni dio su društveni stavovi i njihovo izučavanje.	
1.1. Očekivani ishodi	Očekuje se da će studenti nakon odslušanog kolegija <i>Metodologija istraživanja društvenih stavova</i> usvojiti ili unaprijediti svoje stručne kompetencije i biti kadri: <ol style="list-style-type: none">1. Razumjeti metodologiju istraživanja društvenih stavova i nacрте koji se u tu svrhu primjenjuju2. Analizirati različite segmente istraživanja društvenih stavova3. Vrednovati istraživanja društvenih stavova i kritički se postaviti prema njima4. Primijeniti različite istraživačke nacрте u vlastitom istraživanju5. Kreirati i oblikovati istraživanje koje će se baviti društvenih stavovima kao temeljnom ili sporednom temom	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Određenje društvenih stavova i razlozi njihova izučavanja
	2. sedmica	Mjerenje društvenih stavova: važnost metrijskih obilježja
	3. sedmica	Ljestvice za mjerenje društvenih stavova
	4. sedmica	Konstrukcija skala društvenih stavova
	5. sedmica	Konstruktna i kriterijska valjanost mjera društvenih stavova
	6. sedmica	Načini prikupljanja podataka o društvenim stavovima: grupno testiranje i anketno istraživanje
	7. sedmica	Online istraživanja društvenih stavova
	8. sedmica	Neprobabilističko uzorkovanje: prednosti i ograničenja pri istraživanju društvenih stavova
	9. sedmica	Probabilističko uzorkovanje: prednosti i ograničenja pri istraživanju društvenih stavova
	10. sedmica	Istraživački nacрте: istraživanja poprečnog presjeka, uzastopna istraživanja na različitim uzorcima i longitudinalna istraživanja
	11. sedmica	Multivarijatne statističke analize u istraživanju društvenih stavova: faktorska i regresijska analiza
	12. sedmica	Kauzalni zaključci u istraživanjima društvenih stavova
	13. sedmica	Logika strukturalnog modeliranja i primjena u istraživanju društvenih stavova
14. sedmica	Pismeni ispit	

	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija
--	-------------	-----------------------------

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. istraživački rad	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		
<ul style="list-style-type: none"> – Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno – Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata – Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – De Leeuw, E. D., Hox, J. J. i Dillman, D. (2008). International Handbook of Survey Methodology. EAM. – Hair, J. F. (2010). Multivariate data analysis: a global perspective. Upper Saddle River, N.J: Pearson. – Menard, S. (2008). Handbook of Longitudinal Research: Design, Measurement, and Analysis. San Diego, CA: Elsevier. – Milas, G. (2004). Ličnost i društveni stavovi. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Nunnally, J. C. i Bernstein, I. H. (1994). Psychometric Theory. New York: McGraw-Hill. – Oppenheim, A. N. (2000). Questionnaire design, interviewing and attitude measurement. New York: Bloomsbury Academic. – Schumacker, R. E. i Lomax, R. G. (2004). A beginner's guide to structural equation modeling. Mahwah, New Jersey: LEA
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, M. M. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Goodwin, C. J. (2010). Research in Psychology: Methods and Design 6th ed. Hoboken: Wiley & Sons. – Groves, R. M., Fowler, F. J., Couper, M. P., Lepkowski, J. M., Singer, E. & Tourangeau, R. (2004). Survey Methodology. Hoboken: Wiley & Sons. – Kish, L. (1965). Survey sampling. New York: Wiley & Sons.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

BIOGRAFIJA KAO PLATFORMA SOCIOPEDAGOŠKIH ISTRAŽIVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 1V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof.dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik: Doc.dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: elma.begagic@ipf.unze.ba

1. CILJ PREDMETA	Biografska istraživanja predstavljaju znanstveno utemeljenu, sveobuhvatnu metodu razumijevanja životnog okruženja individue, njenih strategija djelovanja, te samointerpretacije i refleksije istih. Kolegij ima za cilj da: <ul style="list-style-type: none"> – upozna student(ic)e sa historijskim razvojem metode, – pruži uvid u konstrukciju relevantnih terminoloških odredbi i tematskih područja, – upozna student(ic)e sa različitim pristupima istraživanja biografije unutar Socijalne pedagogije – reflektira šanse (potencijale) i rizike primjene istraživanja biografije unutar Socijalne pedagogije
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Kroz ovaj kolegij studenti će razviti specifične kompetencije koje se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> – Razumijevanje osnovnih terminoloških odredbi i tematskih područja biografskih istraživanja unutar Socijalne pedagogije – Poznavanje i primjenu različitih znanstveno utemeljenih pristupa u domenu istraživanja biografije – Kritičko razmatranje šansi i granica primjene biografskih istraživanja unutar Socijalne pedagogije
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Terminološke odredbe i tematska područja biografskih istraživanja 2. Historijski prikaz razvoja biografskih istraživanja 3. Biografska istraživanja unutar različitih znanstvenih disciplina 4. Znanstveno utemeljeni pristupi u domenu istraživanja biografije 5. Sociopedagoška implikacija biografskih istraživanja 6. Struktuiranje biografije u kontekstu životnog okruženja 7. Metodološke osnove biografskih istraživanja 8. Nacrt istraživanja 9. Odabrane metode prikupljanja empirijskog materijala 10. Odabrane metode analize empirijskog materijala 11. Odabrane metode interpretacije empirijskog materijala 12. Biografska istraživanja u funkciji rekonstruktivne perspektive profesionalnog djelovanja 13. Dometi biografskih istraživanja 14. Granice biografskih istraživanja

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50%
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	40
	3. usmeni ispit	50
2.3. Obaveze studenata: Aktivno sudjelovanje u nastavi Portofolio Polaganje kolokvija (pismenog) i usmenog završnog ispita		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Daigler, C. (2008): Biografie und sozialpädagogische Profession. Juventa Verlag: Weinheim und München. – Schulze, T. (1997): Das Allgemeine im Besonderen und das besondere Allgemeine. U: Hansen-Scharberg, Inge (Hrsg.): „etwas erzählen“. Die lebensgeschichtliche Dimension in der Pädagogik. Hohengehren. S. 176–188. – Schweppe, C. (Hrsg.): (2003): Qualitative Forschung in der Sozialpädagogik. Opladen: Leske + Budrich.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Fischer, W./Kohli, M. (1987): Biographieforschung. U: Voges, W. (Hrsg.): Methoden der Biographie- und Lebenslaufforschung. Opladen, S. 25-49. – Schulze, T. (1995): Erziehungswissenschaftliche Biographieforschung. Anfänge, Fortschritte, Ausblicke. U: Krüger, Heinz-Hermann/ Marotzki, Winfried (Hrsg.): Erziehungswissenschaftliche Biographieforschung. Opladen. S. 10–31

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

POSTMODERNE TEORIJE DRUŠTVA I OBRAZOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr sc. Spahija Kozlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Doc. dr sc. Bernard Harbaš	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima postmoderne teorije i njenim shvatanjem kulture umjetnosti, politike i obrazovanja
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za analizu društvenih institucija (kulture, politike i obrazovanje) kroz postmodernu teorijsku perspektivu.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prosvjetiteljstvo. Teorija moderne. Racionalna disuksija. Deliberativna demokratija (J. Habermas)2. Kritička škola društva i počeci kritike koncepta razuma (Horkheimer, Adorno)3. Počeci postmodernog stanja. Diskurs. Raskol. Jezičke igre (Wittgenstein, J. F. Lyotard)4. Foucault i kritika subjekta. Teorija diskursa. Arheologija znanja. Koncept „ludila“.5. Medijsko ustrojstvo svijeta. Teorija simulakruma. (Baudrillard)6. Antropologija i njena kritika. (Edvard Said i Talal Asad)7. Libidinalnost, ekonomija. Princip želje. Kapitalizam. (Deleuze, Guattari)8. Postmarksistička misao. Politika i političko. Civilno društvo. (S. Žižek, F. Jameson)9. Fenminsim, Gender and Queer theory (Butler, Foucault)10. Religija i postmoderna (Gelner)11. Nauka i saznanje u postmodernom kontekstu. (Reichenbach, Kuhn, Popper...)12. Univerzitet u savremenom kontekstu. Univerzitet kao subjekt znanja. Akademske slobode. Dekonstrukcija univerziteta. (Derrida, Dworkin, Bloom, Habermas)13. Psihoanaliza, obrazovanje i postmoderna. (Lacan)14. Disciplinovanje i normalizacija. Upravljanje obrazovanjem. (Foucault)15. Kraj edukacijskog projekta. (Rorty, Derrida)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	30 %

<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. pismeni ispit 4. usmeni ispit	10 20 50 20
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Usher R. and Richard Edwards. 2003. <i>Postmodernism and Education</i>. New York and London: Routledge – Cuff E. C., W.W. Sharrock and D. W. Francis, 2010. <i>Perspectives in Sociology</i>. London and New York: Routledge pp. 231- 366 – Best S. And Douglas Kellner. 2003. <i>Postmodern theory</i>. New York: The Guilford Press. – Gelner E. 1992. <i>Postmodernism. Reason and Religion</i>. New York and London: Rotledge – Savić O. (ed.) „In defence of University“ <i>Special issue of journal Belgrade Circle</i>. 3-4/1997- 1-2/1998 – Lyotard J. F. 1988. <i>The Differend</i>. Manchester: Manchester University Press
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Đorđević, J. 2012. <i>Studije kulture</i>. Beograd: Službeni glasnik (odabrani tekstovi) – Burdije P. 1999. <i>Nacrt za jednu teoriju prakse</i>. Beograd: zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Fas D. 2003. <i>Unutra/izvan</i>. Beograd: Centar za ženske studije. – Rorty R. 1990. <i>Filozofija i ogledalo prirode</i>. Sarajevo: Veselin Masleša – Kuhn T. 1974. <i>Struktura naučnih revolucija</i>. Beograd: Nolit – Rajhenbah H. 1964. <i>Rađanje naučne filozofije</i>. Beograd. Nolit – Asad T. 2003. <i>Formacije sekularnog</i>. Beograd: Beogradski krug – 8. Said E. 2008. <i>Orijentalizam</i>. Beograd: XX vek

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	--	---

PRAVNI ASPEKTI SOCIOPEDAGOŠKOG DJELOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Doc. dr. Suad Orlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: suad.orlic@gmail.com

1. CILJ KOLEGIJA	Cilj kolegija je da se doktoranti upoznaju sa legislativnim okvirima sociopedagoškog djelovanja u raznim oblastima društvenog života, te da znaju koristiti literaturu koja tretira pravne aspekte rada socijalnih pedagoga, a sve sa ciljem razvijanja stručnih kompetencija poznavanja zakonskih propisa i njihove primjene u različitim oblicima sociopedagoških intervencija.
1.1. Očekivane kompetencije koje će doktorant razviti	Nakon odslušanog kolegija doktoranti će ovladati legislativnim okvirima poznavanja zakonskih propisa, odnosno pravnih odredbi koje regulišu rad i ulogu socijalnih pedagoga u svim oblastima iz djelokruga rada profesije socijalnog pedagoga, što podrazumjeva razvijanje stručnih kompetencija za poznavanje svih zakonskih odredbi koje regulišu rad socijalnih pedagoga u svim institucijama u kojima je neophodan angažman ovog profila zvanja počev od odgojno obrazovnih, preko ustanova socijalne zaštite, pa do zdravstvenih, pravosudnih i sigurnosnih institucija.
1.2. Osnovne – skraćene forme prikaza tematskih jedinica koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Porodično pravni aspekti sociopedagoškog delovanja – (Rad socijalnih pedagoga u porodicama sa poremećenim odnosima i poremećenom strukturom i, zaštita djece i žena žrtava nasilja, te ostvarivanje saradnje sa nadležnim institucijama, rad u sigurnim kućama, postupanje u bračnim sporovima, odnosno sporovima iz odnosa roditelja i djece i drugi legislativni okviri iz oblasti porodično pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi porodično-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p> <p>Odgojni i obrazovno pravni aspekti sociopedagoškog delovanja - (Rad socijalnih pedagoga u okviru stručnih timova u odgojno obrazovnim ustanovama, odnosno osnovnim i srednjim školama, rad na identifikiranju i evidentiranju djece sa razvojnim poremećajima i poremećajima u ponašanju i rad sa takvom djecom kao i rad sa roditeljima djece sa izraženim elementima devijantnog ponašanja, saradnja sa nadležnim institucijama na prevenciji svih oblika poremećaja u ponašanju, te drugi legislativni okviri iz oblasti odgojno – obrazovno pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi odgojno-obrazovno-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>

	<p>Krivično pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri sociopedagoškog djelovanja u pravosudnim i sigurnosnim institucijama, te penalnim i postpenalnim ustanovama: rad sa maloljetnicima kao učiniocima i žrtvama krivičnih djela (oštećenim), te kao svjedocima krivičnih djela u odsjecima za maloljetnike pri sudovima, tužilaštvima i policijskim ustanovama, rad na tretmanu, prevaspitanju i resocijalizaciji maloljetnih i punoljetnih osuđenika u penalnim ustanovama, te rad na pružanju postpenalne pomoći i resocijalizacijske podrške u postpenalnim ustanovama i drugi legislativni okviri iz oblasti krivično pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi krivično-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>
	<p>Socijalno pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri rada socijalnih pedagoga, u okviru stručnih timova, u ustanovama socijalne zaštite i ustanovama za brigu i zaštitu nezbrinutih, nemoćnih, starih i bolesnih odraslih lica i napuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja, poslovi socijalne pomoći i rad sa socijalno ugroženim kategorijama lica, rad na sociopedagoškom tretmanu ovisnika i ostalih ciljnih skupina, sociopedagoško savjetovanje i grupni terapijski rad, rad na profesionalnoj rehabilitaciji i osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom, rad na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji maloljetničke delinkvencije i drugi legislativni okviri iz oblasti socijalno pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi socijalno-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>
	<p>Medicinski i psihološko-pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri rada socijalnih pedagoga u zdravstvenim ustanovama, odnosno psihijatrijskim ustanovama, ustanovama za promociju i zaštitu mentalnog zdravlja, kao i ustanovama za liječenje bolesti ovisnosti: rad sa duševno bolesnim i licima sa psihičkim poremećajima, rad sa maloljetnim i punoljetnim učiniocima krivičnih djela počinjenih pod uticajem ovisnosti ili u stanju neuračunljivosti ili smanjene uračunljivosti, rad u ustanovama gdje se izvršavaju mjere bezbjednosti, odnosno primjenjuje tretman obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog liječenja od ovisnosti, te drugi legislativni okviri medicinskih i psihološko-pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi medicinskih i psihološko-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. prezentacije 3. radionica/grupni rad	50% 20 % 30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. usmeni ispit	10 40 50
2.3. Obaveze studenata: Aktivno sudjelovanje u nastavi Portofolio		

3. LITERATURA

<p>3.1. Obavezna literatura</p>	<p>Ustavi i Zakonski propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ustavi Bosne i Hercegovine, – Porodični zakon FBiH, – Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, – Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju (Zakon o osnovnoj školi), – Zakon o srednjem obrazovanju (Zakon o srednjoj školi), – Krivični zakon FBiH, – Zakon o krivičnom postupku FBiH, – Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u FBiH, – Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH, – Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH, – Zakon o sudovima (Zakon o sudovima za maloljetnike), – Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira FBiH, – Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštiti civilnih žrtava i zaštiti porodica sa djecom, – Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom, – Zakon o sprečavanju zloupotrebe opojnih droga, – Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama
<p>3.2. Dodatna literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Podzakonski propisi (Pravilnik o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela, Pravilnik o upućivanju u disciplinski centar za maloljetnike, Pravilnik o izvršenju odgojne mjere upućivanja u odgojno popravni zavod, Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima i ostali podzakonski propisi iz oblasti sociopedagoškog djelovanja, Pravilnik o primjeni mjere policijskog upozorenja, Program edukacije za rad i stručno usavršavanje iz oblasti prava djeteta i poremećaja u ponašanju, odnosno maloljetničke delinkvencije), – Međunarodni propisi (Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Konvencija UN o pravima djeteta, Standardna minimalna pravila UN za maloljetničko pravosuđe, Smjernice UN za prevenciju maloljetničke delinkvencije i poremećaja u ponašanju, Pravila UN o zaštiti maloljetnika lišenih slobode, Standardna minimalna pravila UN za mjere alternativne institucionalnom tretmanu, Preporuke komiteta ministara Vijeća Evrope u vezi zaštite djece od zlostavljanja i drugi međunarodni propisi)

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

NAPREDNE METODE ANALIZE U SOCIJALNOJ POLITICI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Milanka Miković	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: mikovicm@fpn.unsa.ba
Saradnik: doc.dr. Muharem Adilović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: madilovic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa teorijskim saznanjima i ovladavanje praktičnim vještinama istraživanja u socijalnoj politici
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	- upoznati se sa osnovnim teorijama socijalne politike i karakteristikama istraživanja u socijalnoj politici - usvojiti temeljna znanja o organizovanju istraživanja u socijalnoj politici - upoznati se sa vrstama metodama analiza u savremenoj socijalnoj politici - razviti kritički odnos prema istraživačkim metodama u socijalnoj politici
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Karakteristike istraživanja u socijalnoj politici 2. Teorijska, empirijska i primjenjena istraživanja u socijalnoj politici i socijalnom radu 3. Policy analiza u socijalnoj politici 4. Uporedna istraživanja u socijalnoj politici 5. Akciona istraživanja u socijalnoj politici 6. Socijalni indikatori 7. Uzročna analiza, uporedna analiza 8. Analiza eksperimentalnih podataka 9. Analiza politika i službi i prezentacija rezultata 10. Izrada sociopolitičkih projekta i planiranje istraživanja 11. Pristupi i metode evaluacije 12. Vještine potrebne za socijalnu politiku 13. Etička dimenzija istraživanja u socijalnoj politici 14. Utjecaj istraživanja na programe socijalne politike 15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	___ %
	2. prezentacije	___ %
	3. radionica/grupni rad	___ %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo na nastavi i učešće u diskusijama sa profesorom i kolegama	10
	2. prezentacija samostalnih istraživačkih radova/eseja	30

	3. pismeni ispit	40
	4. usmeni ispit	20
<p>2.3. Obeveze studenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prisustvovanje na predavanjima i sudjelovanje u diskusijama. - Individualna priprema i izlaganje prezentacije rezultata samostalnih istraživanja/eseja/eminarskih radova, te aktivnim sudjelovanje u prezentacijama drugih studenata. - Objavljen namanje jedan rad uz mentorsko vođenje nastavnika u indeksiranom časopisu u relevantnim istaživačkim bazama - Minimalno jedno referentno učešće na domaćim, domaćim s međunarodnim učešćem, ili međunarodnim znanstvenim seminarima, on-line tečajevima, konferencijama, ljetnim školama i sl.. - Pismeno i usmeno polaganje ispita na bazi obavezne literature 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Pol Spiker (2014). <i>Socijalna politika: teorija i praksa</i>, Fakultet političkih nauka Beograd, - Milosav Milosavljević (2013). <i>Socijalna istraživanja</i>, Društvo i nauka, Beograd - Aleksandar Halmi (2001). <i>Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima</i>, Alinea, Zagreb - S. Becker, Bryman; <i>Understanding Research for Social Policy and Practice- Themes, methods and approaches</i>; Policy Press: Bristol. (2004)
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Aleksandar Halmi (1989). <i>Socijalni rad u lokalnoj zajednici</i>, Biblioteka Socijalna zaštita, Zagreb - Payne Malcolm (2001). <i>Savremena teorija socijalnog rada</i>, Filozofski fakultet u Banja Luci, Banja Luka - Milosavljević Milosav, Brkić Miroslav (2005). <i>Socijalni rad u zajednici</i>, Socijalna misao, Beograd - Edith D. de Leeuw, Joop Hox, Don Dillman; <i>International Handbook of Survey Methodology</i>; Routledge (2012). - Don A. Dillman, Jolene D. Smyth, Leah Melani Christian; <i>Internet, Phone, Mail, and Mixed-Mode Surveys</i>; John Wiley + Sons (2014).

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

RELIGIJA I MENTALNO ZDRAVLJE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Izet Pajević	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa duhovnim i religijskim aspektima problema vezanih za mentalno zdravlje, mogućnostima primjene duhovnosti i religioznosti u programima promoviranja zdravih stilova života, prevencije i liječenja nekih psihičkih poremećaja i sociopatoloških pojava kroz komparativni pristup savremenim spoznajama iz oblasti psihopatologije, socijalne patologije, psihijatrije i psihoterapije.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> – da shvate važnost duhovnosti i religioznosti temeljne odrednicu ljudskog bitisanja za mentalno zdravlje kako pojedinca tako i društva u cjelini – da se aktivno odnose prema stečenim znanjima radi ostvarivanja prihvatljivih oblika ponašanja, važnih za intelektualni, emocionalni, duhovni i socijalni razvoj ličnosti; – da prepozna značajne mogućnosti primjene religijskih učenja na putu propagiranja zdravih stilova života i podizanja kvaliteta života ljudi i društva u cjelini – suvereno interpretirati i valorizira utjecaj duhovnosti i religioznosti na mentalno zdravlje
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme: <ol style="list-style-type: none"> 1. Duhovnost i religioznost kao temeljna ljudska odrednica, odnos duhovnosti i religioznosti 2. Psihološke interpretacije religioznosti. Intrinzična i ekstrinzična religioznost; Normalno i patološko u religioznosti 3. Ljudski razvoj, konflikti i njihov utjecaj na religioznost. Faze duhovnog i religioznog razvoja ličnosti; Zdrava i zrela ličnost, zrela religioznost, odlike zrele ličnosti 4. Ličnosti Božijih poslanika. Značaj uzora za psihički i duhovni razvoj, stabilnost i zdravlje ličnosti 5. Psihodinamika pobožnosti u procesu duhovnog usavršavanja; Fenomen mističnog iskustvo - tradicionalna i znanstvena shvatanja 6. Vjera, religioznost, spiritualnost i mentalno zdravlje. Uloga religije u očuvanju mentalnog zdravlja 7. Naučna valorizacija utjecaja duhovnosti i religioznosti na mentalno zdravlje 8. Religijski propisi kao kognitivno-bihevioralni obrasci 9. Moralni konflikt i stres, osjećanja krivice i pokajanje

10. Religija, anksioznost i strah
11. Religija, tuga, žalovanje, depresija i suicidalnost
12. Religija, discijacija i psihotrauma
13. Religija i seksualnost. Kontrola seksualnog nagona. Normalno i patološko u religijskom poimanju seksualnosti. Prevencija i liječenje poremećaja seksualnih sklonosti.
14. Religija i bolesti ovisnosti; Prevencija sociopatoloških pojava i religija
15. Socioterapijske i psihoterapijske dimenzije religioznosti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	20
	4. usmeni ispit	50
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Harold Koenig, Dana King, and Verna B. Carson. Handbook of Religion and Health, Second Edition Oxford University Press (OUP), 2012. – Ralph W. Hood, Jr., Peter C. Hill, Bernard Spilka. The Psychology of Religion: An Empirical Approach, Fourth Edition: Guilford Press, 2009. – Šimun Šito Ćorić: Psihologija religioznosti. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003. – O. Sinanović, R. Hafizović i I. Pajević: Duhovnost i mentalno zdravlje, Svjetlost, Sarajevo 2002. – Marina Jurišić, Mijo Nikić, Herman Vukušić (urednici) Vjera i Zdravlje, Zbornik radova, Zaklada «Biskup Josip Lang», Zagreb 2005. – Mohammed Shafi. Oslobođanje od sebe: sufizam, meditacija i psihoterapija. Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla, Udruženje psihijatara Tuzlanskog kantona, 2014.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Izet Pajević i Mevludin Hasanović (urednici) Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti, UPUBIH, Tuzla, 2012. – Pierre Riffard: Riječnik ezoterizama, August Cesarec, Zagreb 1989. – James W. Raznolikosti religioznog iskustva. Zagreb: Naprijed, 1990. – Lynn Wilcox: Sufizam i psihologija. Medžlis IZ Tuzla, 2006. – Olport VG. Skolop i razvoj ličnosti. Bugojno: Katarina, 1991. – Hrnjica S. Zrelost ličnosti. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 1982. – Hol SH, Lindzi G: Teorije ličnosti. Beograd. Nolit, 1983

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

SAVREMENI PRISTUP PROBLEMIMA OVISNOSTI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Mevludin Hasanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: hameaz@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima teorije ovisnosti i shvatanjem njenog razornog učinka na individuu, porodicu i društvo, kao i prevenciju i liječenje posljedica u svim poznatim aspektima
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za prepoznavanje ovisnosti i svih posljedica koje nastaju nakon izloženosti upotrebi i zloupotrebi psihoaktivnih sredstava ili ovisničkom ponašanju nevezanom za supstance uz savladavanje osnovnih znanja kako se nositi sa ovisničkim ponašanjem i posljedicama ovisnosti sa ciljem prevazilaženja istih.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none">1. Supstancijska i nesupstancijska ovisnost-Globalni problem. Teorija i praksa.2. Kulturološko i historijsko naslijeđe- Perspektive Bosne i Hercegovine3. Značaj efekta ovisnosti o supstancama i nesupstancijske ovisnosti u BiH4. Jedinственe i posebne posljedice sa kojima se suočavaju osobe sa ovisničkim ponašanjem, njihove porodice, uži društveni krug (radno okruženje) i ljekari primarne zdravstvene zaštite u savremenom društvu5. Ovisnost o psihoaktivnim supstancama: alkohol, barbiturati, duhan, opijati, kanabis, benzodijazepini, kokain, psihostimulansi sa kofeinom, ljepila i isparljive tvari, kombinacija više supstanci6. Ovisničko nesupstancijalno ponašanje: kockanje, klađenje, igre na sreću, ovisnost o internetu, ovisnost o hrani, ovisnost o seksu, ovisnost o kupovanju.7. Odnos društvene zajednice prema problemima ovisnosti o psihoaktivnim supstancama i prema nesupstancijalnim ovisnostima8. Empatija i komunikacija; Odnos ljekar-ovisnik, Odnos porodica-ovisnik, Odnos poslodavac-ovisnik9. Intervju sa osobom koja ima problem sa psihoaktivnim supstancama ili je nesupstancijalni ovisnik10. Medicinski i psihosocijalni post-efekti ovisnosti o supstancama i nesupstancijalnoj ovisnosti11. Djeca čiji su roditelji ovisnici. Adolescenti i ovisničko ponašanje. Uloga roditelja i učitelja u prepoznavanju ovisnosti i nošenja sa njom12. Odnos religije i duhovnosti prema problemima supstancijske i nesupstancijalnoj ovisnosti

	13. Medicinsko i psihosocijalno liječenje. Uloga porodice i nevladinih organizacija.
	14. Sudski procesi i problemi ovisnosti i ovisnika u zatvorskim uslovima. Uloga zatvorskog osoblja i sradnja sa medicinskim ustanovama i nevladinim organizacijama
	15. Ljudska prava i nova uloga zdravstvenih radnika, članova porodice i društvene zajednice u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji supstancijske i nesupstancijske ovisnosti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. usmeni ispit	70
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Sinanović, O. (ur) 2001. <i>Ovisnost o drogama – Uzroci i posljedice, prevencija i liječenje. Multidisciplinarni pristup</i>. Tuzla: Behrambegova medresa Tuzla, Medicinski fakultet Tuzla. – Cerić, I., Mehić-Basara, N., Oruč, Lj., Salihović, H. 2007. <i>Zloupotreba psihotropnih supstanci ilijekova</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Medicinski fakultet. – Avdibegović, E., Pajević, I. (urednici). 2010. <i>Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja-Tuzlanski psihijatrijski anali – 1</i>. Zbornik radova prvog alkoholološkog simpozija Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem. Tuzla, 23. i 24. april/travanj 2010. Tuzla: Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla: 133-138. ISBN: 978-9958—623-03-5 (Univerzitetski klinički centar) COBISS.BH-ID 19858694 – Babić, D., i sur. 2016. <i>Psihoaktivne tvari – Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzdrokovani uporabom psihoaktivnih tvari</i>. Mostar: Sveučilište u Mostaru. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Hrvić, Dž., Huseinagić, S. 2017. <u>Analiza isplativosti opijatskog supstitucionog liječenja primjenom buprenorfina/naloksona u Bosni i Hercegovini</u>. Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH 1, Pp: 1-68.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mijatov, O. 1980. <i>Alkoholizam na tuzlanskomj regionu</i>. Klub lečenih alkoholičara „Centar“ Tuzla. – Kapetanović,- Bunar, E. 1985. <i>Alkoholizam – život na dva kolosjeka</i>. Zgreb: ČGP DELO, OOUR GLOBUS, Izdavačka djelatnost. – Pozaić, V. 1999. <i>Droga – Od beznađa do nade</i>. Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove. – Petrović, S. 2003. <i>Droga i ljudsko ponašanje</i>. Beograd: Partenon. – Larson, S., Hanson, B., S. (Eds) 1999. <i>Community Based lcohol Prevention in Europe – Research and Evaluations – Proceedings from</i>

	<p><i>the First European Symposium on Community Action Programmes to Prevent Alcohol</i>. Lund: Studentlitteratur, Lunds Universitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Larson, S., Hanson, B., S. (Eds) 1999. <i>Community Based Alcohol Prevention in Europe – Methods and Strategies – Proceedings from the First European Symposium on Community Action Programmes to Prevent Alcohol</i>. Lund: Studentlitteratur, Lunds Universitet. – Dedajić, N. 2010. <i>Socijalni rad sa ovisnicima o drogi</i>. Tuzla: OFF-SET Tuzla. – Torre, R. 2003. <i>Droge – Dugo putovanje kroz noć</i>. Zagreb: Promotor zdravlja. – Hasanović, M. <i>Islamski pristup u tretmanu alkoholizma, depresije, suicidalnosti i psihotraume</i>. U: Sinanović O, Hafizović R, Pajević I (urednici). <i>Duhovnost i mentalno zdravlje</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 2002: 107-124. ISBN: 9958-10-444-X. COBISS 10463494. – Hasanović, M., Pajević, I. 2012. <i>Neki socijalni, kulturni i istorijski aspekti prevencije alkoholizma u sjevernoistočnoj Bosni</i>. U: Avdibegović E, Pajević I (urednici). <i>Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja-Tuzlanski psihijatrijski anali – 1. Zbornik radova prvog alkohološkog simpozija Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem</i>. Tuzla, 23. i 24. april/travanj 2010. Tuzla: Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla: 133-138. ISBN: 978-9958—623-03-5 (Univerzitetski klinički centar) COBISS.BH-ID 19858694. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Delić, A. 2012. <i>Lijekovima asistirano liječenje ovisnosti o opijatima metodom Suboxone kao prevencija socijalnog isključivanja mladih</i>. U: Pajević I, Hasanović M (urednici). <i>Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti</i>. Tuzla: Udruženje/Udruga psihijatara u Bosni i Hercegovini (UPuBiH): 343-356. ISBN: 978-9958-0919-1-9. COBISS.BH-ID 19945222. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Delić, A., Sutović, A., Avdibegović, E., Kravić, N. 2015. <i>Silence in the Family About the Abuse of Heroin and Its Effects on the Initiation of Treatment</i>. In: Ayman M. Fareed (Ed.). <i>Heroin Addiction: Prevalence, Treatment approaches and Health Consequences</i>. New York: Nova Publishers. 2015. ISBN: 978-1-63463-212-6. Pp: 13-20. – Avdibegović, E., Hasanović, M. 2007. <i>Šta svaki roditelj treba da zna o ovisnosti</i>. Tuzla: UG „Nada“ Tuzla. – Mehić-Basara, N. i sar. 2007. <i>Vodič za primjenu metadona kod ovisnika o opijatima</i>. Sarajevo: Ministarstvo zdravstva kantona Sarajevo, JU Zavod za alkoholizam i druge toksikomanije Kanton Sarajevo. – Vuković, O., Ivković, M., Jašović-Gašić, M. 2001. <i>Žudnja zasupstancom- Savremeni teorijski okvir</i>. <i>Engrami</i>. 23(3-4):5-62. – Vuković-Simić, O., Marić, N., Britvić, D., Simić, S., Jašović-Gašić, M. 2004. <i>Specifičnosti alkoholne zavisnosti kod žena: Faktori rizik i komplikacije</i>. <i>Engrami</i>. 26(-2):79-88. – Kovačević, M. 2002. <i>Zavisnosti od supstanci – Etiologija</i>. <i>Engrami</i>. 24(3-4): 143-153.
--	---

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	--	---

SAVREMENI PRISTUP PSIHOTRAUMI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Mevludin Hasanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: hameaz@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima teorije psihotraume i shvatanjem njenog razornog učinka na individuu, porodicu i društvo, kao i prevenciju i liječenje posljedica u svim poznatim aspektima
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za prepoznavanje psihotraume i svih posljedica koje nastaju nakon izloženosti psihotraumi uz savladavanje osnovnih znanja kako se nositi sa psihotraumom i njenim posljedicam sa ciljem prevazilaženja istih.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Stres, trauma, kriza. Teorija i praksa. 2. Kulturološko i historijsko naslijeđe - Perspektive Bosne i Hercegovine 3. Značaj efekta traume u BiH 4. Jedinstvene i posebne posljedice kojima se suočavaju traumatizirane osobe, njihove porodice, uži društveni krug (radno okruženje) i ljekari primarne zdravstvene zaštite u traumatiziranom društvu 5. Kontekst usmene povijesti 6. Kolektivno sjećanje 7. Odnos ljekar-pacijent 8. Empatija i komunikacija 9. Intervju sa traumatiziranom osobom 10. Medicinski i psihološki post-efekti masovnog nasilja 11. Djeca i dječija psihološka trauma. Uloga roditelja i učitelja u prepoznavnju traume i nošenja sa njom 12. Ratno silovanje u svrhu genocida, traumatizirane žene i djeca rođena u ratu. „Poruka silovanim ženama“ kadije Ahmeda Mešića 13. Svjedočenje: činjenice i dileme 14. Sudski procesi i sudski moral u okviru međunarodnog sudstva za ratne zločine 15. Ljudska prava i nova uloga zdravstvenih radnika i društvene zajednice u primarnoj, sekundarnoj i tercijernoj prevenciji posljedica psihotraume

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	15 %
	3. radionica/grupni rad	15 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10

	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. usmeni ispit	70
2.3. Obaveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mollica, R., Kapetanović, A., Lavelle, J., Johnson, K., E., Streets, F., J. 2001. <i>Pedagogija traume: Priručnik za studente i profesore – Obuka za zdravstvene stručnjake u Bosni i Hercegovini</i>. Massachusetts Harvard Program in Refugee Trauma. – Husain, S., A., Brown, J., S., Holcomb, W., R. 1994. <i>Priručnik za savjetovališne centre</i>. Sarajevo: Columbija Univerzitet, Missouri, USA. – Husain, S., A., Holcomb, W., R. 1994. <i>Priručnik za tretmn djece sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Sarajevo: Educational Center „Bosnewy“. – Husain, S., A. 2001. <i>Nada za djecu – Lekcije iz Bosne</i>. (Prijevod s engleskog: Dizdar, E., Delić, A., Čolić, R. i Hasanović, M.) Tuzla: Behrambegova medresa Tuzla, Udruženje psihijatarata Tuzlanskog kantona. – Halilović, E. 1995. <i>Bošnjaci i vrijeme</i>. Tuzla: Filozofski fakultet. – Pargan M. 2004. <i>Srebrenica, dokumenti o genocidu</i>. Tuzla: Kulturno-umjetničko društvo Srednje Podrinje Srebrenica. – Behdžet, A. 2004. <i>Bosna i Hercegovina – Zločin stoljeća</i>. Sarajevo: El Kalem. – Mešić, A. 1993. <i>Poruka silovanim ženama</i>. Islamska misao.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mollica, R., i sar. 2007. <i>Global Mental Health: Trauma and Recovery</i>. Orvieto: Massachusetts Harvard Program in Refugee Trauma, Istituto Superiore di Sanita Ministry of Health of Italia. – Wilson, J., P.; Keane, T., M: 1997. <i>Assessing Psychological Trauma and PTSD</i>. New York, London: The Guilford Press. – Holcomb, W., R. 2010. <i>Sexual violence</i>. Cambridge: HOGREFE. – Frojd, S. 2001. <i>Mi i smrt</i>. Beograd: Narodna knjiga Alfa. – Husain, S., A. 2012. Trauma, otpornost i oporavak kod djece: lekcije sa terena. U: Pajević, I., Hasanović, M. (Ur.) <i>Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti</i>. Tuzla: Udruženje/Udruga psihijatarata u Bosni i Hercegovini, str: 49-66. – Hasanović, M. 2003. <i>Akulturacioni problemi školske djece i adolescenata u procesu repatrijacije</i>. Magistarska teza. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Hasanović, M. 2009. <i>Kvalitet života u veterana rata u Bosni i Hercegovini sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Doktorska teza. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli (www.researchgate.net). – Hasanović, M., Pajević, I. 2010. <i>Religious moral beliefs as mental health protective factor of war veterans suffering from PTSD, depressiveness, anxiety, tobacco and alcohol abuse in comorbidity</i>. <i>Psychiatria Danubina</i>, 22(2):203-210. – Hasanović, M., Pajević, I. 2010. <i>Religijska moralna uvjerenja i posttraumatski stresni poremećaj</i>. U: Jakovljević, M. (Ur) <i>Peta mostrska psihijatrijska subota: Duhovnost u suvremenoj medicini</i>

	<p>ipsihijatriji. Zagreb: Katedra za psihijatriju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Pro Mente d.o.o., str: 199-218.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hasanović, M. 2011. <i>Psychological consequences of war-traumatized children and adolescents in Bosnia and Herzegovina</i>. Acta Medica Academica, 40(1):45-66. – Hasanović, M., Sinanović, O., Pajević, I., Agius, M. 2011. <i>The Spiritual Approach to Group Psychotherapy Treatment of Psychotraumatized Persons in Post-War Bosnia and Herzegovina</i>. Religions, 2(3): 330-344. – Hasanović, M., Srabović, S., Rasidović, M., Sehović, M., Hasanbasić, E., Husanović, J., Hodzić, R. 2011. <i>Psychosocial assistance project decreased posttraumatic stress disorder and depression amongst primary and secondary schools students in post-war Bosnia and Herzegovina</i>. Acta Medica Academica, 40(2):122-131. – Hasanović, M., Pajević, I. 2011. <i>Religijska moralna uvjerenja i depresivni poremećaj kod veterana rata u Bosni i Hercegovini</i>. U: Ostojić, Lj., Jakovljević, M. (Ur) Osma mostarska psihijatrijska subota: Poremećaji morala i moralnosti u suvremenoj medicini i društvu (Poseban otisak – Zbornik). Mostar: Motrišta, str: 114-126. – Ajduković, M., Ajduković, D. 1996. <i>Pomoć i samopomoć u skrbi za mentalno zdravlje pomagača</i>. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. – Citroni, G. 2012. <i>Između stigme i zaborava: Vodič za odbrnu prava žena – žrtava silovanja ili drugih oblika seksualnog nasilja u Bosni i Hercegovini</i>. Ženeva/Srajevo: TRIAL. – Divjak, J. 2012. <i>Očekujući istinu i pravdu – Bečki dnevnik</i>. Sarajevo: Oslobođenje. – Becker, D. <i>Kontekstualni pristup strahu, trumi i gubitku: Razvitak uz Vive žene</i>. U: Dahić, M., Zečević, J. (ur.) Kontekstualni pristup strahu,traumi i gubitku. Tuzla: Vive žene – Centar za terapiju i savjetovanje, Program Europske Unije za prevenciju torture u Bosni i Hercegovini. Str: 9-29. – Gregurek, R., Klain, E. 2000. <i>Posttraumatski stresni poremećaj – hrvatska iskustva</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Matsakis, A. 2009. <i>Živjeti s veteranom</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Foy, D., W. 1994. <i>Liječenje posttraumatskog stresnog poremećaja. Kognitivno-bihevioralni postupci</i>. Jastrebrsko: Naklada Slap. – Butollo, W., Krüsmann, M., Hgl, M. 2000. <i>Život nakon traume – O psihoterapijskom postupanju sa užasom</i>. Zenica: Dom štampe. – Danieli, Y., Rodley, N., S., Weisæth, L. 1996. <i>International responses to traumatic stress – Humanitarian, Human Rights, Justice, Colaborative Actions and Future Initiatives</i>. Amityville, New York: Baywood Publishing Company, Inc. – Popović, S. 1999. <i>Tortura, posljedice i rehabilitacija – Bosna i Hercegovina</i>. Sarajevo: CTV – Sarajevo. – Bisbey, S., Bisbey, L., B. 1998. <i>Brief Therpy for Post-traumatic Stress Disorder – Traumatic incident reduction and related techniques</i>. Chichester, New York, Weinheim, Brisbane, Singapore, Toronto: John Wiley & Sons. – Aylon, O. 1995. <i>Spasimo djecu</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Sandić, M. 2000. <i>Refleksija dijadnog odnosa na pojavu posttraumatskog stresnog poremećaja ratne geneze</i>. Banja Luka:
--	--

	<p>GrafoMark, Laktši.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lončar, M., Henigsberg, N., i sur. 2007. <i>Psihičke posljedice traume</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Herman, J., L. 1992. <i>Trauma and Recovery</i>. Printed in the United States of America: Basic Books, A Division of Harper Collins Publishers. – McLay, R., N. 2012. <i>At War with PTSD</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press. – Urlić, I., Berger, M., Berman, A. 2014. <i>Žrtva, osveta i kultura oprosta</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Halilagić, J. 1998. <i>Krik Srebrenice</i>. Tuzla: Općina Srebrenica. – Imamović, M., Hrelja, K., Purivatra, A. <i>Ekonomski genocid nad bosanskim muslimanima</i>. Sarajevo: MAG – Udruženje muslimana zaantigenocidne aktivnosti. – Grupa autora. 1998. <i>Bosna i Hercegovina i Bošnjaci u politici i praksi Dr. Franje Tuđmana</i>. Sarajevo: Vijeće Kongres bošnjačkih intelektualca. – Moro, Lj. 1998. <i>Organizacija skrbi za bolesnike od posttraumatskog stresnog poremećaja</i>. <i>Medicus</i>. 7(1):29-34. – Dahić, M.(Ur) 2009. <i>Rehabilitacija žrtava torture</i>. Zbornik radova, knjiga 2. Tuzla: Vive žene. – Muslimović, F. 1994. <i>Agresija: Uzroci i posljedice</i>. Sarajevo: Republika Bosna i Hercegovina, Štab Vrhovne komande, Uprava za moral. – Klain, E. 1993. <i>Transfer i kontratransfer prilikom pomaganja žrtvama rata</i>. <i>Psihoterapija</i>. 23(-2):7-18. – Selimbašić, Z. 2005. <i>Psihosocijalni problemi djece roditelja sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Magistarski rad. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Postdiplomski studij „Dječija i adolescentna psihijatrija i psihologija“. – Aljukić, N. 2013. <i>Kognitivna oštećenja i atrofija kore velikog mozga u veterana rata sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Magistarski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Kravić, N. 2008. <i>Utjecaj ratnih traumatskih iskustava preživjelih u djetinjstvu na psihičko zdravlje u adolescenciji</i>. Magistarski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Kravić, N. 2014. <i>Rizični i protektivni faktori za mentalno zdravlje djece čiji su roditelji poginuli u ratu</i>. Doktorski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Hasanović, M. 2014. <i>Država i društvo zapostavili su ratne veterane</i>. <i>Novo vrijeme</i>. 08. februar 2014, (intervju) http://novovrijeme.ba/dr-mevludin-hasanovic-drzava-i-drustvo-zapostavili-su-ratne-veterane/ – Pajević, I., Sinanović, O., Hasanović, M. 2017. <i>Association of Islamic Prayer with Psychological Stability in Bosnian War Veterans</i>. <i>Journal of Religion and Health</i> 56 (online):1-13. (doi:10.1007/s10943-017-0431-z)
--	---

12.3. IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

FILOZOFIJA ISLAMSKOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Nusret Isanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa filozofskim osnovama odgoja i obrazovanja u islamu. Neophodno je da studenti steknu detaljan uvid u odnose i veze između filozofije i odgoja i obrazovanja. Studenti će se tokom predavanja upoznati sa različitim interpretacijama odnosa između filozofije i odgoja i obrazovanja u islamu i bit će u stanju da kompetentno uočavaju epistemološke, antropološke, ontološke i aksiološke dimenzije poimanja fenomena odgoja i obrazovanja u islamu. Također, cilj ovog kolegija je da studenti kompetentno i upućeno vrše poređenja, analitičke i teorijske analize fenomena odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita iz Islamske filozofije odgoja i obrazovanja student će biti u stanju: <ul style="list-style-type: none">– Proniknuti bit filozofije islamskog odgoja, odnosno vjere kao neazbilazne komponente ljudske osobnosti– Interpretirati potrebu islamskog odgoja kao prakse, odnosno filozofije islamskog odgoja kao teorijskog razmišljanja nad tom praksom– Argumentirati koncepcije islamskog odgoja i obrazovanja kao dio integralnog odgoja čovjeka.– Na osnovu ovladavanja islamskom filozofijom odgoja i obrazovanja biti u stanju ispravljati kriva shvaćanja o tome da je isti ekskluzivno smatran odgovornim za kultiviranje ekstremizma– Argumentirano pokazati da je moguća uspostava teoretske mogućnosti filozofski i doktrinarno uvjerljivog preklapajućeg konsenzusa između islama i demokratije– Obrazložiti do koje mjere saznanja s područja filozofije islamskog odgoja mogu identificirati respekt za razliku kao jednu bitnu komponentu tog preklapajućeg konsenzusa, te da se ispita niz islamskih obrazovnih praksi u različitim društveno-historijskim kontekstima
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none">1. Filozofije – odgoj i obrazovanje (etimološko i terminološko raščlanjivanje pojmova: filozofija, odgoj, obrazovanje, filozofija odgoja i obrazovanja...) – Izvor 6 i 132. Koncept islamske filozofije odgoja i obrazovanja (Suština odgoja i obrazovanja u islamskoj misli, Temelji i principi odgoja i obrazovanja u islamskoj misli) – Izvor 13. Različiti pristupi filozofiji odgoja i obrazovanja u islamu (Pristup utemeljen na svetim tekstovima, pristup utemeljen na islamskoj

	filozofiji, pristup utemeljen na sufizmu, sintetički pristup: strukturalno/metodička filozofska analiza i analiza islamskih tekstova) – Izvori 1, 10, 11, 12 i 14
4.	Metodološki sadržaji (Analitička metoda čitanja islamskih tekstova, znanstveno-analogijska metoda čitanja islamskih tekstova) – Izvori 1 i 8
5.	Temeljni koncept odgoja i obrazovanja u islamu (Analiza pojmova „terbijet“, „ta'lim“, „tezkija“, Tathir“ i „te'dib“, Centralna pozicija „rububijeta“, suštinsko promišljanje značenja pojmova islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 3 i 12
6.	Ciljevi islamskog odgoja i obrazovanja s aspekta ontologije (Ontološka dimenzija islamske misli, konačni cilj, srednji ciljevi...) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
7.	Antropološka dimenzija islamskog odgoja (Veza između temelja i principa odgoja i obrazovanja, antropološki temelji, antropološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
8.	Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na ono što se spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
9.	Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na onog koji spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
10.	Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, hijerarhija etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, etički principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
11.	Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština estetskih vrijednosti u islamskom mišljenju, estetski principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
12.	Odgajno-obrazovne metode u islamu (Način derivacije odgojno-obrazovnih metoda, analiza nekoliko primjera derivacije) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
13.	Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Islamski skolasticizam, današnji izazovi odgoja i obrazovanja, kako odgovoriti na izazove?) – Izvor 2
14.	Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Suština istraživanja odgoja i obrazovanja, Akcijska istraživanja odgoja i obrazovanja, akcijska istraživanja u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 4 i 7
15.	Finalno razmatranje i diskusija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	30 %
	2. Vježbe	20 %
	3. Naučnoistraživački rad	50 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. pisanje i prezentiranje naučnog rada	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		

- Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno
- Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz izborne literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata
- Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<p>(1) Bagheri Noaparast, Khosrow (2009). <i>Daramadi bar falsafei talim o tarbiate jomhoorie eslamie Iran</i>, Vol. 1; (<i>Introduction to the philosophy of education in the Islamic Republic of Iran</i>, Vol. 1). Tehran: Elmi Farhangi Publications.</p> <p>(2) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Islamic scholasticism and challenges of higher education. Paper presented in the <i>International Conference of Islamic Scholasticism</i>, Dubai.</p> <p>(3) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Al-Attas revisited on the Islamic understanding of education. <i>Journal of Shi'a Islamic Studies</i> 5(2), 149-172.</p> <p>(4) Bagheri Noaparast, Khosrow; Bagheri Noaparast Mohammad Zoheir (2012). Actionoriented research in education: A comparative study on a Western and an Islamic view. <i>American Journal of Islamic Social Science (AJISS)</i> 29 (2): 43-63.</p> <p>(5) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Constructive realism: A reading of Islam and a new conception of religious science. In F. Wallner (ed.), <i>Aspects of Constructive Realism</i>. Vienna: Peter Lang.</p> <p>(6) Burbules, Nicholas, C. (2000). Philosophy of education. In B. Moon, M. Ben-Perez & S. Brown (Eds.), <i>Routledge International companion to education</i>. New York: Routledge.</p> <p>(7) Clark, C. (2005). The structure of educational research. <i>British Educational Research Journal</i>, 31 (3), 289-308.</p> <p>(8) Frankena, W. (1999). A model for analyzing a philosophy of education. <i>The High School Journal</i>, 2, 8-13.</p> <p>(9) Al-Kailani, Majed Arssan (1998/1416). <i>Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah: Derassah Moqarenah baina Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah va al-Falsafat al-Tarbiah al-Moasserah (Philosophy of Islamic Education: Comparative study on Islamic Philosophy of Education and the Conemporary Philosophy of Education)</i>. Beirut: Muassessah al-Rayan.</p> <p>(10) Madkoor, Ali Ahmad (1987/1407). <i>Manhaj al-Tarbiah al-Islamiyyah: Ussoloho va Tatbighatoh (The way of Islamic education: Its principles and comparisons)</i>. Kuwait: Maktabah al-Falah.</p> <p>(11) Madkoor, Ali Ahmad (1990/1411). <i>Manhaj al-Tarbiah fi al-Tassavor al-Islami (The way of education in Islamic conception)</i>. Beirut: Dar al-Nahzah al-Arabiyyah.</p> <p>(12) Naquib al-Attas, Syed Muhammad (1980). <i>The concept of education in Islam: A framework for an Islamic philosophy of education</i>. Kuala Lumpur: ABIM.</p> <p>(13) Scheffler, I. (1973). Concepts of education: Reflection on the current scene. In I. Scheffler, <i>Reason and teaching</i>. London: Routledge and Kegan Paul.</p> <p>(14) Al-Tumi al-Sheibani, Mohammad Omar (1985/1394). <i>Falsafah al-Tarbiat al-Islamiyah (Islamic Philosophy of Education)</i>. Tripoli: Al-Manshat al-Ammah lelnashr va al-Tuzei va al-Ealan.</p>
--------------------------	--

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

SUVREMENE TEORIJE I ISTRAŽIVANJA DJEČIJEG RAZVOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Anela Hasangić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Studenti će upoznati suvremene trendove u razvojnim teorijama i njihove temeljne postavke. Kolegij će ih osposobiti za kompetentan odabir nacrtu odgovarajućih za istraživanje pojedinih razvojnih problema.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon završenog predmeta studenti će moći: - uspoređivati suvremene i tradicionalne teorije prema različitim kriterijima za vrednovanje teorija; - razlikovati različite vrste razvojnih promjena i primijeniti odgovarajuće pristupe i metode za njihovo praćenje i mjerenje; - poznavati prednosti i nedostatke različitih načina istraživanja razvoja i postupke za osiguravanje valjanosti razvojnih istraživanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Uvodno predavanje – poznate teorije obrađene prethodno (Piaget, Kohlberg, Vigotski) 2. Trendovi u suvremenim razvojnim teorijama: od velikih teorija ka «mikro-teorijama». 3. Teorija cjeloživotnog razvoja 4. Ekološke razvojne teorije 5. Neopiagetovske teorije 6. Teorije perceptivnog razvoja 7. <i>I parcijalni ispit</i> 8. Teorije jezičnog razvoja 9. Teorije emocionalno-socijalnog razvoja 10. Teorijsko određenje razvojnih promjena 11. Pristupi i metode u istraživanju razvojnih promjena 12. Prednosti i nedostaci različitih nacrtu istraživanja razvoja 13. Problemi umjerenju razvojnih promjena 14. Primijenjena razvojna istraživanja 15. Finalni ispit

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		

2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. istraživanje	40
	3. parcijalni ispit (2 x15)	30
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: U toku semestra, student je dužan uraditi sljedeće:		
3. Istraživanje iz oblasti razvojne psihologije. Taj rad predaje u pismenoj formi (40 bodova) i brani usmeno na kraju semestra (10 bodova), i to je ujedno finalni ispit.		
4. Također, student je dužan u toku semestra uraditi kritički osvrt na dva naučna (objavljena) rada, koja su iz oblasti razvojne psihologije sa posebnim osvrtom na metodološki aspekt, te teoretske koncepte primjenjene u datom radu, uz obrazloženje koje će naći u literaturi za ovaj predmet. Ovaj kritički osvrt na dva naučna rada se smatra kao parcijalni ispit.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Lerner, R.M. (2001). <i>Concepts and theories of human development</i>. Lawrence Erlbaum. – Murray Thomas, M. (2000). <i>Recent Theories of Human Development</i>. Sage Publications. – Teti, D. (2004). <i>The handbook of research methods in developmental science</i>. Blackwell Publishing.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Baltes, P.B. (1987). Theoretical Propositions of Life-Span Developmental Psychology: On the – Dynamics between Growth and Decline. <i>Developmental Psychology</i>, 23(5), 611-626. – European Journal of Personality (1992). Special Issue: <i>Longitudinal Research and Personality</i>. John Wiley & Sons. – Menard, S. (1991). <i>Longitudinal research</i>. SAGE. – Miller, S.A. (1997). <i>Developmental Research Methods (2nd Edition)</i>. Prentice Hall.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

PSIHOTERAPIJSKI PRISTUPI U RADU S DJECOM			Šifra:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nastavnik: Prof. dr. Almira Isić	Konsultacije: poslije nastave i putem maila	E mail: almiraisic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije:	E mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente s osnovnim teorijskim psihodinamskim, kognitivno bihevioralnim, geštalt i art psihoterapijskim pristupom u radu s djecom. Naime, prvobitno je cilj upoznati studente sa osnovnim pojmovima navedenih psihoterapijskih pristupa, zatim sa procesom dijagnosticiranja psihičkih smetnji kod djece, a potom ih osposobiti i za praktičnu primjenu specifičnih psihodinamskih, kognitivno-bihevioralnih, geštalt i art psihoterapijskih tehnika u radu s djecom sa psihičkim smetnjama. Pored toga, studenti će se upoznati i sa pristupom rada sa roditeljima.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Kroz upoznavanje različitih psihoterapijskih pristupa u radu s djecom, studenti će steći potrebne kompetencije za prepoznavanje i razumijevanje psihičkih smetnji kod djece, a potom i mogućnost tretiranja lakših oblika psihičkih smetnji kod djece kroz primjenu brojnih praktičnih psihoterapijskih tehnika. Pored toga, steći će i kompetencije za pružanje savjetodavne podrške i pomoći roditeljima djece sa psihičkim smetnjama.
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u dječju psihopatologiju. 2. Proces psihodinamskog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 3. Primjena psihodinamskih tehnika u tretmanu traumatizirane djece, djece s neurotičnim smetnjama i poremećajem ličnosti. 4. Proces kognitivno bihevioralnog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 5. Sudjelovanje roditelja u kognitivno bihevioralnoj terapiji usmjerenoj na dijete. 6. Primjena kognitivno bihevioralnih tehnika u tretmanu djece s internaliziranim poremećajem (generalizirana anksioznost, opsesivno kompulzivni poremećaj i posttraumatski stresni poremećaj). 7. Proces geštaltističkog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 8. Primjena geštalt psihoterapijskih tehnika u rad s djecom (vođena vizualizacija, crtanje i podsticanje čulnih iskustava). 9. Primjena geštalt psihoterapijskih tehnika u rad s djecom (kreativna dramatizacija, terapija igrom i pričanje priča). 10. Geštalt psihoterapijski pristup djeci s neprilagođenim ponašanjem. 11. Teorijske osnove primjene art terapije u radu s djecom. 12. Primjena likovno oblikovnih metoda u radu s djecom. 13. Primjena muziko terapije i terapije plesom i pokretom u radu s djecom 14. Primjena psihodrame i biblioterapije u radu s djecom.

	15. Presentacija praktičnih radova studenata (studije slučaja)
--	--

OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	30 %
	3. izlaganje seminarskog rada	20 %
	4. grupni rad	20%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Pismeni ispit	30%
	2. Usmeni ispit	40%
	3. Seminarski rad	30%

LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Chetik, M. (2008). <i>Tehnike u dječjoj terapiji (psihodinamske strategije)</i>. Zagreb: Alinea. – Stallard, P. (2010). <i>Misli dobro, osjećaj se dobro (kognitivno-bihevioralna terapija u radu s djecom i mladim ljudima)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Krüger, A. i Reddemann, L. (2007). <i>Psihodinamska imaginativna terapija traume za djecu i mlade</i>. Goražde: Udruženje žena – Seka. – Oaklander, V. (1978). <i>Prozori u svet naše dece (geštalt terapeutski pristup djeci i adolescentima)</i>. Beograd: Nolit. – Škrbina, D. (2013). <i>Art terapija i kreativnost</i>. Zagreb: Veble commerce.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Dyregrov, A. (1990). <i>Tugovanje u djece</i>. Zagreb: Educa. – Evans, K. & Dubowski, J. (2001). <i>Art Therapy with Children on the Autistic Spectrum</i>. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers. – Oster, D. G. & Crone G. Patricia (2004). <i>Using Drawings in Assessment and Therapy (second edition)</i>. New York: Brunner-Routledge.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

MENADŽMENT I EVALUACIJA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA			Šifra:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nastavnik: Prof. dr. Nusreta Kepeš	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati doktorante sa predmetom izučavanja kolegija: Upravljanje, rukovođenje i evaluacija u predškolskim ustanovama. Istaknuti značaj upravljanja i rukovođenja za dobrobit institucije (grupe, tima) i kvalitet rada.	
1.1. Očekivani ishodi	1. Instrumentalne kompetencije: izrada nacrtu istraživanja za seminarski rad iz upravljanja ili evaluacije prezentacija istraživanja 2. Interpersonalne kompetencije: (sposobnost za timski rad, vještine interpersonalne komunikacije, 3. Sistemske kompetencije: (primjena znanja stečenih na kolegiju u praksi, sposobnost samostalnog rada)	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje		
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Razvoj upravljanja – pojam, podjela, teorije i modeli
	2. sedmica	Upravljanje promjenama (Menadžment promjena)
	3. sedmica	Vrtić između tradicije i inovacije
	4. sedmica	Predškolski savjetnik – profesionalni razvoj i profesionalna etika
	5. sedmica	Menadžment i programi savjetodavnog rada
	6. sedmica	Značaj evaluacije u pedagoškom radu, Vrste evaluacije i njeni efekti
	7. sedmica	Evaluacija i poboljšanje kvalitete rada u odgojno-obrazovnim institucijama
	8. sedmica	Dometi i prednosti evaluacije
	9. sedmica	Kompetencije odgajatelja u procesu evaluacije
	10. sedmica	Inovativno poduzetništvo u oblasti predškolstva
	11. sedmica	Istraživanje kriznog menadžmenta
	12. sedmica	Strategije u konflikt menadžmentu
	13. sedmica	Metodi, tehnike i alati u provođenju menadžmenta promjena
	14. sedmica	Total Quality Management (TQM)
15. sedmica	SWOT, PESTLE i analiza resursa i situacijska analiza	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Istraživački rad – assesment	50
	3. Izrada projekta	40

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Mandić, P. (1986): Savjetodavni vaspitni rad. Sarajevo: Svjetlost – Zavod za udžbenike i nastavna sredstva– Silov, M. (2001): Razvojna djelatnost u školskom sustavu – terminologija, povijest i novi smisao.– M. Silov <i>Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu</i>. V. Gorica: Persona, str. 121-142– M. Silov <i>Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu</i>. V. Gorica: Persona, str. 121-142– Davorin Pavelić, <i>Monitoring i evaluacija- priručnik za projekt menadžere</i>– Štefanić I (2015) <i>Inovativno poduzetništvo</i>, priručnik
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Kotter P.J. (1995), <i>Leading Change: Why Transformation Effort Fail</i>, Harvard Business Review, March-April, pp. 59-67 (prevod: Šunje A., Kurtić E.)– Kotter P.J., Schlesinger A.L. (2008), <i>Choosing Strategies for Change</i>, Harvard Business Review, July-August, pp. 130-139 (prevod: Šunje A., Kurtić E.)– Craft, A. (2000): <i>Continuing professional development: a practical guide for teachers and schools</i>, London and New York: Routledge/Falmer

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

SUVREMENI PRISTUPI U ISTRAŽIVANJU RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof.dr.sc. Lidija Vujičić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: lidija.vujcic@uniri.hr
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje studenata sa novim pristupima u istraživanju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<ul style="list-style-type: none"> – Razviti sposobnosti zauzimanja kritičkog stava prema teorijskim i znanstveno-istraživačkim pristupima u istraživanju djeteta i djetinjstva uvjetovanih posebnim kulturnim, ekonomskim i društvenim okruženjima. Razviti sposobnosti i vještine istraživanja prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koja bi se fokusirala na dijete i percipirala ga kao su-konstruktora znanja, identiteta i kulture. – Stjecati sposobnosti praćenja, razumijevanja i primjene znanja o novim pristupima u istraživanju djeteta i djetinjstva u ranom i predškolskom odgoju sagledavanjem dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa kao alata profesionalnog učenja i osobnog razvoja. – Kritički analizirati, evaluirati teorijska polazišta (su)konstruktivističkog pristupa u koncipiranju suvremenog kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. – Razumjeti kulturu odgojno-obrazovne ustanove kao prediktora za mijenjanje odgojno-obrazovne prakse i podizanje kvalitete življenja u dječjem vrtiću. – Demonstrirati sustavno razumijevanje kulture ustanove kao složenog multidimenzionalnog fenomena i ovladati vještinama i metodama njezina istraživanja i mijenjanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme: <ol style="list-style-type: none"> 1. Nova paradigma u razvoju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja – izazov za teoretičare i praktičare 2. Teorijska polazišta istraživanja s djecom: dijete kao kompetentno i moćno biće 3. Dijete i djetinjstvo u pedagoškoj teoriji i praksi 4. Modernizam i postmodernizam u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju – slika o djetetu 5. Postavke sociologije djetinjstva u konceptualizaciji prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja 6. Djeca - društveni akteri koji igraju aktivnu ulogu u oblikovanju svoje sredine i sebe 7. Suvremene teorije i istraživanja odgojno-obrazovne ustanove 8. Kurikulum: konceptualni okvir za razvoj dječjih potencijala

	(sukonstrukcija kurikulama, osnovna teorijska polazišta na primjeru uspješnih kurikuluma)
	9. Koncept kulture ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
	10. Suvremene teorije i istraživanja kulture odgojno-obrazovne ustanove (organizacijske teorije, teorije sustava, umrežavanje);
	11. Akcijsko istraživanje kao metodologijska strategija u mijenjanju kulture odgojno-obrazovne ustanove;
	12. Izravno istraživanje odgojno-obrazovne prakse kao dominantna strategija
	13. profesionalnog razvoja odgajatelja;
	14. Rani i predškolski odgoj i obrazovanje u kontekstu razvoja društva i obrazovnih politika u svijetu
	15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obveze studenata: Samostalni rad polaznika na literaturi. Izrada projektnog prijedloga kojim se redefiniiraju različite uloge nositelja odgojno-obrazovnog procesa u mijenjanju kulture odgojno-obrazovne ustanove i podizanje kvalitete življenja. Uključivanje i izlaganje na znanstvenom kolokviju, međunarodnom skupu i sl.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bruner, J.S. (2000), Kultura obrazovanja. Zagreb. Educa. – Dahlberg, G., Moss, P. (2006), Ethics and Politics in Early Childhood Education. London, RoutledgeFalmer. – Dahlberg,G.;Moss,P.,Pence,A. (2003), Beyond Quality in Early Childhood Education and Care. London: Falmer press. – Johansson, E., White, E. J. (Eds.) (2011). Educational Research with Our Youngest. Voices of Infants and Toddlers. London and New York: Springer. – McLachlan,C., Fleer, M., Edwards, S. (2010). Early Childhood Curriculum. – Planning, assessment and implementation. Cambridge: Cambridge University Press – Miljak, A. (2015). Razvojni kurikulum ranog odgoja. Model Izvor II. Zagreb:Mali profesor. – Oliveira-Formosinho,J.,Formosinho,J.(2012).Pedagogy-inParticipation: Childhooa Association Educational Perspective. Porto: Porto Editoria. – Rinaldi, C. (2006), In Dialogue with Reggio Emilia: listening, researching and learning. New York: Routledge – Smidt, S.(2006), The Developing Child In The 21 St Century. London
--------------------------	--

	<p>and New York: Routledge</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vujičić, L. (2011), Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove. Zagreb: Mali profesor; Rijeka: Sveučilište u Rijeci. – Vujičić, L. i suradnici (2016). Razvoj znanstvene pismenosti u ustanovama ranog odgoja. Rijeka: Učiteljski fakultet, Centar za istraživanje djetinjstva.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Corsaro, W. A., (2005). The Sociology of Childhood. Bloomington: Indiana University. – Edwards, C., Gandini, L., Forman, G. (ed.). (2012). The Hundred Languages of Children. The Reggio Emilia Experience in Transformation. England:PRAEGER. – Fortunati, A., Catarsi, E. (2012). The Tuscan Approach to Early Childhood Education. Parma: Edizioni juior. – Gopnik, A. (2011). Beba filozof – što nam djeca govore o istini, ljubavi i smislu života. Zagreb: Algoritam. – Maleš, D.(ur.) (2011). Nove paradigme ranoga odgoja. Zagreb: FF Zagreb, Zavod za pedagogiju, Alinea. – Miljak, A. (2005). Su-konstrukcija kurikuluma i teorije (ranog odgoja) obrazovanja, Pedagogijska istraživanja, 2 (2), Zagreb (235.-250. str.) – Vujičić, L. (2012). Kultura participacije: i (u) istraživanje (istraživanju) odgojno-obrazovne prakse. U: Ljubetić, M., Mendeš,B. (ur.) Prema kulturi (samo)vrednovanja ustanove ranog i predškolskog odgoja. Split. – Vujičić, L., Miketek, M. (2014). Children's Perspective in Play: Documenting the Educational Process Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje/Croatian Journal of Education, 16(1), 143-159. – Woodhead, M. (2012). Različite perspektive o ranom djetinjstvu: teorija, istraživanje i politika.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

KURIKULUM RANOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr.sc. Edita Slunjski	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: eslunjsk@ffzg.hr
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Opći cilj je osposobiti studente da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i praktikumima, ovladaju temeljnim spoznajama povezanim s kurikulumom ranog odgoja i njegovim posebnostima.</p> <p>Specifični cilj je osposobiti studente za prepoznavanje i razumijevanje povezanosti kurikulumu ranog odgoja s odgojno–obrazovnom praksom, kulturom i cjelokupnim kontekstom ustanove ranog odgoja, osposobiti studente za samostalno i kritičko vrednovanje različitih dimenzija odgojno–obrazovne prakse i kurikulumu</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Studenti će steći znanja i razumijevanja iz područja kurikulumu ranog odgoja te znanstveno-istraživačke kompetencije iz tog područja. Steći će temeljna razumijevanja o mogućnostima sukonstrukcije kurikulumu ranog odgoja te se osposobiti za izradu nacrtu istraživanja, provođenje kritičke refleksije, interpretaciju podataka i znanstveno oblikovanje rada.</p>
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Određenje kurikulumu ranog odgoja; Kurikulumi ranog odgoja u svijetu (Reggio, TeWhariki, Waldorf, Montessori i dr.) 2. Značajke suvremeno koncipiranog kurikulumu ranog odgoja 3. Holistički nasuprot analitičkog pristupa 4. Kompleksnost i nepredvidivost nasuprot linearnosti i predvidivosti 5. (Su)konstrukcija nasuprot reprodukcije znanja 6. Autonomnost i emancipacija djece nasuprot manipulacije djecom 7. Istraživanja kurikulumu ranog odgoja 8. Utjecaj paradigmi na istraživanje i konstrukciju kurikulumu ranog odgoja 9. Kvalitativna istraživanja i tvorba kurikulumu ranog odgoja 10. Teorija i praksa odgoja i obrazovanja u zajedničkom nastajanju – stvaranje "gradbene teorije" 11. Konstrukcija kurikulumu ranog odgoja i "pedagogija slušanja" 12. Samousavršavanje i samorazvoj odgojno–obrazovne prakse kao podloga konstrukcije kurikulumu 13. Refleksivni profesionalizam odgajatelja kao podloga konstrukcije kurikulumu 14. Kvalitetno vođenje ustanove ranog odgoja kao podloga konstrukcije kurikulumu 15. Suradnička kultura ustanove ranog odgoja kao podloga konstrukcije kurikulumu

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obaveze studenata: Izraditi kritički osvrt na temelju dva rada (odabrana u skladu s vlastitim znanstveno-istraživačkim interesom, a iz područja ranog odgoja), od kojih jedan treba biti znanstvena knjiga, a drugi članak. Ispitna se obaveza sastoji od izrade dvaju kritičkih osvrti i usmene rasprave o njima.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Edwards, C. P., Gandini, L., Forman, G. (eds.) (1998), <i>The Hundred Languages of Children - The Reggio Emilia Approach, Advanced Reflections</i>. London: Ablex Publishing Corporation.– Slunjski, E. (2011), <i>Kurikulum ranog odgoja – istraživanje i konstrukcija</i>. Zagreb: Školska knjiga– <i>Te Whariki – Early Childhood Curriculum</i> (1996), Wellington: Ministry of Education New Zealand.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Giudici, C., Rinaldi, C. (eds.) (2002), <i>Making Learning Visible - Children as Individual and Group Learners</i>. Reggio Children, Municipality of Reggio Emilia.– Miljak, A. (2007), <i>Teorijski okvir sukonstrukcije kurikulumu</i>. U: Previšić (ur.),– Slunjski, E. (2015), <i>Izvan okvira 2: Promjena - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju kurikulumu ranog odgoja</i>. Zagreb: Element.– Slunjski, E. (2016), <i>Izvan okvira 2: Promjena</i>, Zagreb: Element.– Vujičić, L. (2011), <i>Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove</i>. Zagreb: Mali profesor.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

PEDAGOŠKI ASPEKTI OBLIKOVANJA DJEČJIH LIKOVA U KNJIŽEVNOSTI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Vedad Spahić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: vedad.spahic@bih.net.ba
Saradnik: Doc. dr. Ibnel Ramić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: ibnelramic1@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta jeste kod studenata razviti senzibilitet za pedagoški aspekt oblikovanja dječjih likova u književnosti.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Umjeti razlučiti estetsku i pedagošku ravan književnoga djela. Razumijevati književnost kao sredstvo mogućih pedagoških i estetskih učinaka na odgoj djece. Umjeti identificirati funkciju dječjih likova u djelima književnosti za odrasle te moguće pedagoške i estetske aspekte njihova književnog oblikovanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problem nazivlja (književnost za djecu, dječija književnost). 2. Problem postojanja dječije književnosti. 3. Kriteriji definiranja književnosti za djecu (kriterij namjene, kriterij recipijenta, kriterij jednostavnosti, kriterij tematike, kriterij fascinantnih intriga i ličnosti, kriterij jezika i stila i dr.) 4. Književnost kao sredstvo mogućih pedagoških i estetskih učinaka na odgoj djece 5. Funkcija dječjih likova u djelima književnosti za odrasle 6. Problem početaka književnosti za djecu (nastala u periodu prosvjetiteljstva, romantizma ili je „čedo XX vijeka“) 7. Čitalački afiniteti u fazama djetinjstva (predškolska, školska, pubertetska i adolescentska faza). 8. Književnost za djecu kao „sluškinja pedagogije“. „Pomirenje“ pedagogije i estetike. Povratak rusovskim idejama nesputanog razvoja dječije ličnosti. 9. Književnost za djecu u južnoslovenskim književnostima. Otklon od pedagogizma i didaktizma (Aleksandar Vučo, fokus na estetskoj dimenziji). 10. Obnova pedagogizma poslije Drugog svjetskog rata, poetika socrealizma, ratne i poratne teme, tipovi tzv. starmale djece (bombaši, kuriri, lideri-pioniri i sl.) (B. Ćopić: Magareće godine, M. Lovrak: Vlak u snijegu.) 11. Elementi odgojnog u književnim djelima za djecu. 12. Žanr bajke kao otklon od izraženog didaktizma u literaturi za djecu 13. Problem „pedagoških parova“, mladi junak i njegov iskusni učitelj (romani D. Defoa i Ž. Verna). 14. Odnos između estetske i pedagoške komponente, odnos opozitnosti ili

	simbioze u djelima književnosti za odrasle (Ćopić, Gras, Kiš) 15. Završna evaluacij akolegija
--	--

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: izrada seminarskog rada prema metodološkim uputstvima i njegova odbrana.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Žan Žak Ruso: Emil ili o vaspitanju, – Pol Azar: Knjige, djeca i odrasli – Hajnrih Volgast: Bijeda naše omladinske književnosti – Novo Vuković : Uvod u književnost za djecu i omladinu – Ibrahim Kajan: <i>Razvoj i oblici</i> dječjeg bosanskohercegovačkog romana – Muhidin Džanko: Filipove frajle – Daniel Defo: Robinzon Kruso – Ivana Brlić Mažuranić: Priče iz davnine – Mark Tven: Kraljević i prosjak – Oskar Vajld: Sretni princ – Astrid Lindgren: Pipi Duga Čarapa – Dž. Rauling, ciklus knjiga o Hari Poteru – Branko Ćopić Magareće godine, Bašta sljezove boje, – Ahmed Hromadžić Okamenjeni vukovi – Alija Dubočanin Lađarski put – Danilo Kiš: Bašta, pepeo – Ginter Gras: Limeni bubanj
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – N. Idrizović, Književnost za djecu – M. Crnković, D. Težak: Pvijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955. godine – Slobodan Ž. Marković: Zapisi o književnosti za decu I-IV

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

ISTRAŽIVANJA U INKLUZIVNOJ EDUKACIJI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Haris Cerić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: haris.ceric@fpn.unsa.ba
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Opći cilj ovoga predmeta je osposobiti doktorande za znanstvena i stručna istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.</p> <p>Specifični cilj je prikupiti i analizirati međunarodna i domaća istraživanja u inkluzivnoj edukaciji, kao i udžbenike metodologije, na temelju čega će se doktorandi osposobiti za kritičko razumijevanje inkluzivne teorije i prakse, te samostalno pripremanje i provođenje raznovrsnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.</p> <p>Doktorandi će se osposobiti za samostalno provođenje istraživanja sa područja inkluzivne edukacije što će rezultirati izradom jednog znanstveno-stručnog rada na izabranu temu. Time će istovremeno steći potrebne znanstveno-metodološke kompetencije koja će doprinijeti unapređivanju inkluzivne teorije i prakse.</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Po završetku nastave iz ovoga predmeta, doktorandi će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti različite metode istraživanja u obrazovanju pogodne za raznovrsna istraživanja s područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode kvantitativnog, eksperimentalnog i kvazi-eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Kritički procjenjivati istraživanja sa područja inkluzivne edukacije i opisati njihove implikacije za obrazovnu praksu. - Analizirati međunarodna i domaća istraživanja u inkluzivnoj edukaciji prema njezinih ključnim aspektima; - Usporediti inkluzivnu praksu u Bosni i Hercegovini s razvijenim zemljama svijeta; - Kritički analizirati različite perspektive (djeca s posebnim potrebama, roditelji, stručni saradnici, direktori, političari) u inkluzivnoj praksi; - Razlikovati znanstvena i stručna istraživanja u inkluzivnoj edukaciji; - Kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove istraživačke ideje (napisati znanstveno-stručni rad); - Procjenjivati inkluzivnu praksu na temelju rezultata istraživanja ili podataka prikupljenih empirijskim istraživanjem; - Odgovarati i reagirati na aktualne profesionalne probleme i prakse

	predlažući adekvatna rješenja i pristupe.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme
	Sadržaj kolegija osmišljen je tako da doktorandima ponudi osnove za razumijevanje suvremenih metodoloških pristupa u istraživanju inkluzivne teorije i prakse, odnosno da ih osposobi kako za analiziranje i interpretiranje provednih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije, tako i i za samostalno osmišljavanje i provođenje različitih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.
	Sadržaj kolegija obuhvatiti će:
	1. Metode prikupljanja podataka
	2. Metode analize podataka
	3. Teorije kvantitativnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	4. Metode kvantitativnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	5. Teorije eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	6. Metode eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	7. Teorije kvazi-eksperimentalog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	8. Metode kvazi-eksperimentalog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	9. Teorije kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	10. Metode kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	11. Teorije anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	12. Metode anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	13. Implikacije istraživanja na inkluzivnu praksu
14. Etičnost u istraživanjima sa područja inkluzivne edukacije	
15. Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		<i>Opis aktivnosti (%)</i>
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	25 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. nacrt istraživanja	10
	3. rezultati istraživanja	10
	4. recenzija	10
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	10
2.3. Obaveze studenata: Svaki doktorand dužan je, prije izlaska na pismeni i usmeni ispit, napraviti nacrt istraživanja koji se temelji na kvantitativnoj ili kvalitativnoj metodologiji te na temelju toga nacrta i provesti istraživanje. U okviru nastave svaki doktorand će predstaviti svojim kolegama najprije nacrt istraživanja, a nakon provedenog istraživanja i njegove rezultate. Također, svaki doktorand će uraditi recenziju jedne suvremene studije/istraživanja s područja inkluzivne edukacije.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	– Cerić, H. i Alić, A. (2005). Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja. Zenica: Hijatus.
--------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Milas, G. (2009), Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima, Jastrebarsko: Naklada Slap. – McMillan, J. (2007). Fundamentals of Educational Research (7th ed.). Boston: AB Longman. – Clough, P., Barton, L. (1998). Research Voices in Inclusive Education. New Bera Dialogues. London: Paul Chapman Publishing Ltd.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Halmi, A. (2004), Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Sekulić-Majurec, A. (2000.), Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme, Napredak, 141 (3): 289-300 – Farrell, P. (2000). The impact of research on developments in inclusive education, International Journal of Inclusive Education, 4(2), 153-162. – Hunt, P. Goetz, L. (1997). Research on Inclusive Educational Programs, Practices, and Outcomes for Students with Severe Disabilities, The Journal of Special Education, 31(2), 3-29. – Pivik, J., Mccomas J., Laflamme M. (2002). Barriers and Facilitators to Inclusive Education, Exceptional Children, 69(1), 97-107. – Vlachou, A. (2004). Education and inclusive policy-making: implications for research and practice International Journal of Inclusive Education, 8(1), 3-21. – Downing, J.E., Eichinger, J., Williams, L.J. (1997). Inclusive Education for Students with Severe Disabilities, Comparative Views of Principals and Educators at Different Levels of Implementation, Remedial and Special Education, 18(3), 133-142. – Comparative Views of Principals and Educators at Different Levels of Implementation, Remedial and Special Education, 18(3), 133-142. – Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

KONFLIKTOLOGIJA U SUVREMENOJ PREDŠKOLSKOJ USTANOVI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac:	Konsultacije: iza nastave, putem maila i skype vezom	E-mail:
Saradnik: : doc.dr.sc. Nataša Vlah	Konsultacije:	E-mail: natasa.vlah@uniri.hr Skype: natasavlah1

1. CILJ PREDMETA	1. Osposobiti studenta za kreiranje modela upravljanja interpersonalnim i/ili socijalnim sukobima (dalje: sukobima) u kontekstu pozitivnog razvoja djece u okruženju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. 2. Motivirati studenta za izbor teme doktorske disertacije iz područja konfliktologije u odgoju i obrazovanju.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Očekuje se da će student nakon položenog predmeta: <ul style="list-style-type: none"> – evaluirati konfliktološka istraživanja i koncepte; – primjenjivati konfliktološke modele unutar teorije pozitivnog razvoja; – izraditi koncept istraživanja prema elaboriranim izvorima; – provesti istraživanje; – izraditi znanstveni izvještaj; – prezentirati svoj rad stručnoj javnosti.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i struktura sukoba; komunikacija u sukobima 2. vrijednosne orijentacije u upravljanju sukobima 3. moć u sukobima; obrasci ponašanja u sukobima 4. intervencije u sukobima: procjena motivacijskih dispozicija, pregovaranje, transformacija sukoba 5. posredovanje u sukobima 6. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Positive Behavior Intervention Support) 7. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Promoting Alternative THinking Strategies model) 8. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Let's resolve conflicts together Program) 9. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Behavioral Instruments Stairway Model) 10. klasifikacije ponašanja u sukobima (Pruittov model; Wilmot-Hockerov model) 11. klasifikacije ponašanja u sukobima (Weeksov model; Kimseyev model)

	12. razvoj vlastitog nacrt projekta
	13. provođenje istraživanja iz konfliktologije
	14. prezentacija vlastitog originalnog istraživanja
	15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. konzultativna nastava 3. radionica/grupni rad	10 % 80 % 10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi 2. konzultacije 3. pisani projektni prijedlog – 4. rad nastao empirijskim istraživanjem objavljen u časopisu 5. prezentacija rada kroz javno predavanje/kongres	9% (procjena 30 sati rada) 11% (procjena 40 sati rada) 20% (procjena 50 sati rada) 50% (procjena 150 sati rada) 10% (procjena 30 sati rada)
2.3. Obaveze studenata:		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Barrett, S., Bradshaw, C., Lewis-Palmer, T. (2008). Maryland state-wide PBIS initiative. <i>Journal of Positive Behavior Interventions</i>, 10, 1005-114. – Baton, J., & Albert, E. (2000). <i>Let's Solve Conflicts Together: Elementary, Middle and High School Classroom Activities</i>. The Ohio Comision on Dispute Resolution and Conflict Management and The Ohio Department of Education. The Educational Resources of Information Center. ERIC. 17.2.2012. – Domitrovich, C. E., Cortes, R. C., Greenberg, M. T. (2006). Improving young children's social and emotional competence: A randomized trial of the Preschool PATHS curriculum. <i>Journal of Primary Prevention</i>. – Kimsey, W. D., & Fuller, R. M.(2003). CONFLICTALK: An instrument for Measuring youth and Adolescent Conflict. Management Message Styles, <i>Conflict Resolution Quarterly</i>, 21(1), 69-79. – Pruitt, D., G. (1996). Izbor strategija u pregovaranju. U: Popadić, D., Plut, D., Kovač-Cerović, T. (Ur.), <i>Socijalni konflikti-karakteristike i način rješavanja</i>, Grupa MOST i Centar za antiratnu akciju. Beograd. 101-120. – Vecchy, G., M. (2009). Conflict and crisis communication. <i>Annals</i>. 800. Summer. 32-39. – Vinyamata, E. (2010). Conflictology: A Multidisciplinary Vision. <i>Journal of Conflictology</i>. 1(1), 1-3. – Vejo, E., Vlah, N., Pehlić, I. (2009). Socijalni sukobi i održivi razvoj, U: <i>Zbornik radova s 6. Naučno-stručnog skupa sa međunarodnim učešćem, „KVALITET 2009“</i>, Neum, Bosna i Hercegovina, 04.-07. 06. 2009., 22-31. – Vejo, N., Vlah, N. (2009). Moralna uvjerenja i stavovi prema obrascima rješavanja sukoba u svjetlu teorije društvenog kapitala, U: <i>Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici</i>, Ur.. Softić, M., 7 (7), 45-65. – Vejo, E., Vlah, N., Durmić, A. (2014). Komparativna studija stavova prema kooperaciji u socijalnim sukobima između Bosanskih, Hrvatskih i
--------------------------	---

	<p>Pakistanskih učitelja, <i>Znakovi vremena</i>, 17 (65-66), 115-128.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vlah, N., Vejo, E. (2008). Održivi razvoj i socijalni sukobi, U: <i>Zbornik radova Cjeloživotno učenje za održivi razvoj sa Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa, Učiteljski fakultet u Rijeci, 21.- 23. 05. 2008.</i>, Plitvice, 1.Ur.: Vujičić, L. i Boneta, Ž., Knjiga 3 , 251-259. – Vlah, N., Štifter, S., Bijedić, M. (2014). Some Aspects of the Phenomenology of Risk Behavior at Preschool Age, <i>Defektologija</i>, 20(2), 130-136. – Vlah, N. (2010). <i>Pojam i struktura socijalnog sukoba</i>, <i>Odgojne znanosti</i>, 12(2), 373-385. – Vlah, N. (2013). <i>Poželjna ponašanja mladih u sukobima</i>. Zagreb: Biakova d.o.o. – Vlah, N., Jančec, L., Čepić, R. (2015). Teachers' Attitudes towards Behaviour Patterns in Social Conflicts in Primorsko-Goranska County in Croatia. <i>Center for Educational Policy Studies Journal</i>, 5 (4), 125-141. – Wilmot, W. W., & Hocker, J. L. (2001). <i>Interpersonal conflict</i>, McGraw-Hill, USA – Weeks, D. (2000). <i>Osam najvažnijih koraka u rješavanju sukoba</i>. Osijek: Sunce. <p>– Časopisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Journal of Organizational Culture, Communications and Conflict – International Journal of Conflict Management – Journal of Conflict Resolution – Conflict Resolution Quarterly itd.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mirolović Vlah, N. (2005). Spolne razlike u vrijednostima osobnog identiteta i stavovima o obrascima ponašanja u socijalnim sukobima. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 41(2), 37-48. – Mirolović Vlah, N. (2005a). Neki aspekti socijalnih sukoba. <i>Napredak</i>, 146(2), 220-229. – Vlah, N., Lončarić, D., Tatalović-Vorkapić, S. (2010.). Vrijednosne orijentacije učenika strukovnih škola kao prediktori obrazaca ponašanja u socijalnim sukobima, <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 46 (3), 31-40. – Žižak, A., Vizek Vidović, V., Ajduković, M. (2011). <i>Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu</i>. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

DJEČIJA PSIHOPATOLOGIJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Vanr. prof. dr. Senija Tahirović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: stahirovic@epn.ba

1. CILJ PREDMETA	Sticanje znanja i razumijevanja o psihopatološkom razvoju djece, razumijevanje faktora rizika i faktora zaštite u razvojnim teškoćama kod djece, razumijevanje najčešćih razvojnih poremećaja kod djece, uzroka i ponašanja djece sa razvojnim teškoćama. Sticanje informacija o najnovijim rezultatima istraživanja o razvojnim poremećajima kod djece i psihoterapijskim pristupima i obrazovnim programima.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Po završetku kursa, studenti će ovladati znanjima i razumijevanjima o uzrocima i posljedicama razvojnih poremećaja kod djece ; biće u mogućnosti da prepoznaju djecu sa razvojnim poremećajima te da razviju vještine adekvatnog pristupa i ponašanja prema djeci sa razvojnim teškoćama što uključuje i razumijevanje najadekvatnijih odgojno obrazovnih pristupa.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Razumijavanje tipičnog i atipičnog razvoja 2. Teorije o uzrocima atipičnog/psihopatološkog/ razvoja kod djece 3. Autizam - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 4. Poremećaj pažnje i hiperaktivnost kod djece /ADHD/ - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 5. Intelektualni deficit - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 6. Najnovija istraživanja o autizmu, ADHD i intelektualnom deficitu kod djece 7. Poremećaji ponašanja kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 8. Anksiozni i depresivni poremećaji kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 9. Poremećaji učenja kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 10. Poremećaji čitanja i komunikacije kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 11. Šizofrenija kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 12. Najnovija istraživanja o poremećajima ponašanja kod djece 13. Najnovija istraživanja o šizofreniji kod djece 14. Najnovija istraživanja o problemima učenja i čitanja 15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	30
	3. pismeni ispit	40
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: - prisustvo na nastavi, prezentacija eseja, rad u grupi i prisustvo na ispitu		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">- Davison, G.C., Neal, J.M. (1999). Psihologija Abnormalnog doživljavanja i ponašanja. Zagreb. Naklada Slap.- Wenar, C. (2003). Razvojna psihopatologija i psihijatrija, od dojenačke dobi do adolescencije. Zagreb. Naklada Slap,- Corey, G.(2004). Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije, Zagreb. Naklada Slap- Tahirović. S. (2013). Psihološki razvoj djece i mladih, IUS , Sarajevo- Tahirović. S. (2016). Psihologija dječije igre, Dobra knjiga, Sarajevo- Erik J. Mash David A Wolfe (2010) Abnormal Child Psychology. Wadsworth, Cengage Learning.- Delfos, M.F. (2004). Children and behavioral problems. Anxiety, aggression, depression and ADHD. A Biopsychological Model with Guidelines for Diagnostocs and Treatment. London: Jessica Kingsley Publihers.- Delfos, M.F. (2004). A strange World, Autisam, Asperger's Syndrome and PDD-NOS. A gide for parents, Partners, Professional Carers and People with ASDs, Jessica Kingsley Publihers.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">- Butcher J N, Mineka S, Hooley J. M. (2007). Abnormal psychology, Paerson, chapter 14 and chapter 8- Bennett Paul (2008). Abnorma and Clinical Psychology, Mk Graw Hill Education chapter13 and 15- Millon, T., Blaney, P.H., Davis, R.D. (1999). Oxford Textbook of Psychopathology. New York: Oxford University Press.- Sadock, B.J., Sadock, V.A. (2007). Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry (10th Edition). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

(Predmet odluke)

Usvaja se Elaborat o opravdanosti pokretanja studijskog programa **Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.**

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02-_____ /18.

Datum,

Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),

1x a/a.

g. / 12

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ove odluke temelji se na članu 37. stav 1. tačka f.) Ustava Zeničko-dobojskog kantona i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Razlozi i važnost pokretanja doktorskog studija odgojnih znanosti na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici može se obrazložiti navođenjem nekoliko ključnih argumenata. Prvo, neophodno je kontinuirano osposobljavati stručnjake i znanstvenike koji će steći kompetencije za istraživanje i razvoj jednog od najvećih javnih sektora u društvu – kako u prostoru predškolskog odgoja i obrazovanja kojeg i ekonomski indeksi razvoja više ne svrstavaju u sektor potrošnje u nego u sektor prosperitetnih ulaganja, ulaganja u kvalitet temeljne osobe u ranom razvoju, tako i u prostoru preventivnog, ali i tretmanskog i resocijalizacijskog rada sa osobom i zajednicom u cilju njenog rekonstruiranja i razvijanja socijalnog kapitala.

Ulaskom u evropske integracije biti će potrebno usklađivati sistem odgoja i obrazovanja s trendovima i smjernicama razvoja koje traže relevantne evropske institucije. Razvijanje evropske dimenzije kvaliteta odgoja i obrazovanja u našem kontekstu zahtijeva i visokospecijalizirane stručnjake koji će doprinijeti uspješnoj realizaciji ovih procesa. Važno je naglasiti da se ujedno radi o sektoru koji se u današnje vrijeme najbrže mijenja i reformira, a uočava se nedostatak odgovarajućih stručnjaka koji će takve reforme adekvatno pripremiti i voditi.

Nakon uspješne izobrazbe prve tri generacije magistara socijalne pedagogije i prve dvije generacije magistara predškolskog odgoja i obrazovanja prikupljene su povratne informacije o interesima i potrebama za njihovim daljnjim obrazovanjem na razini doktorskog studija iz područja odgojnih znanosti. U posljednje vrijeme na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje bilo je veći broj iskazanih interesa kandidata za upis doktorskog studija. Osim magistara socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja, interes su iskazali i stručnjaci drugih profila koji žele doktorskim studijem steći kompetencije iz područja odgojnih znanosti.

Osvještavanje perioda ranog odgoja, perioda do polaska u školu, kao samosvojnog razvojnog perioda unutar kojeg je smješten kritički interval za razvoj niza psihičkih kapacitiranosti djeteta, različita preventivna istraživanja mogućnosti građenja protektivnog kapaciteta osobe upravo u ovom periodu uvjetuju izrazitu potrebu snažnih istraživanja u području socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, prošireno područje djelovanja socijalnih pedagoga, zahtijeva visokosofisticirana znanja iz ove oblasti, koja do sada na bh. području nisu bila prisutna. U području predškolskog odgoja i obrazovanja vidljiva je promjena razmišljanja od posmatranja ovog sektora kao sektora potrošnje u sektor investiranja za sigurniju budućnost.

Polaznici doktorskog studija odgojnih znanosti pripremaju se za znanstveni i znanstveno-nastavni rad u području duštvenih znanosti, pedagogije, odgojnih znanosti s težištem na:

- a) istraživanje fenomena iz područja socijalne pedagogije i ranog odgoja,
- b) istraživanje odgojno-obrazovnih potreba i odgojno-obrazovnih procesa,
- c) koncipiranju inovativnih modela odgoja i obrazovanja i

- d) istraživanjima kvaliteta koncepcija u području socijalne pedagogije i ranog odgoja i njihove relevantnosti u praksi,
- e) razvijanje metodologije istraživanja u socijalnoj pedagogiji i predškolskom odgoju i obrazovanju.

Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici organizira doktorski studij odgojnih znanosti iz sljedećih oblasti:

- Socijalna pedagogija – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Socijalna pedagogija,
- Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Predškolski odgoj i obrazovanje.

Doktorski studij odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) traje tri akademske godine, odnosno šest semestara i vrednuje se sa 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova.

Finansijski pokazatelji

Finansijski Plan je koncipiran na bazi plana o upisanih 15 studenata i ekonomski je opravdan te se isti može pokriti iz vlastitih sredstava (samofinansirajući).

U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planom nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.

7169
04

Broj: 03-38-5387-1/18
Zenica, 28.05.2018. godine

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO – DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici - dostavlja se

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) i članom 31. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u prijedlogu Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, u postupku utvrđivanja usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni i pravni osnov prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, je u skladu sa ustavom i zakonskim ovlaštenjima Kantona za regulisanje ove materije.

Prijedlog Odluke je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Sekretarijat za zakonodavstvo se ne upušta u opravdanost potrebe pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom faklutetu Univerziteta u Zenici, jer za to shodno svojim ovlaštenjima, nije nadležan.

Naime, u skladu sa odredbom člana 21. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona- Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj. 7/10), Sekretarijat „... vrši poslove koji se odnose na stručnu pripremu nacрта i prijedloga zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona, obezbjeđivanje metodološkog jedinstva u izradi propisa i drugih općih akata i njihovu usklađenost sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Federacije i Kantona.“

Članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-

dobojskog kantona broj: 2/05“) utvrđeno je da Sekretarijat “daje Vladi, sa stanovišta usklađenosti sa Ustavom i pravnim sistemom, mišljenja o nacrtima i prijedlozima zakona, drugih propisa i općih akata koje Vlada predlaže Skupštini Kantona”.

S tim u vezi, a shodno naprijed navedenom, mišljenja smo da se prijedlog odluke može uputiti u dalju procedure.

Dostavljeno:

1x Naslovu,
1 x a/a

6839 3833
Dra

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA
PRAVOSUĐE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF
JUDICIARY & ADMINISTRATION

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 25.5.2018.godine
Veza Vaš broj: 10-38-5387/18 od 21.5.2018.
Naš znak: 06/02-38-5387-1 /18

PREDMET: Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - stajalište, dostavlja se

Sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst: Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu: Prijedlog Odluka) dostavljenih aktom veze, a u postupku pravne analize Prijedloga Odluka, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istih sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), daje:

stajalište

Prijedlozi navedenih akata u predloženom tekstu ne sadrže odredbe koje se odnose na navedene propise kao i predloženi zaključci dostavljeni u privitku akta broj i datum veze, tako da ovo ministarstvo sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, ne može dati stajalište o istim.

Poštovanje,

Dostaviti:
2 x Naslovu
1 x U pismohranu

MINISTAR
Mirnes Bašić

Broj: 07-38-8387-2/18
Zenica, 20.06.2018. godine

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici – *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), Ministarstvo finansija u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“

U obrazloženju Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, navedeno je: „Budžet je urađen na osnovu minimalno prijavljenih 15 kandidata, što predstavlja donji prag rentabilnosti. U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planovima nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.“

U Izjavi o fiskalnoj procjeni – obrazac IFP NE od 27.03.2018. godine, navedeno je da prihvatanje predloženog Elaborata o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja III ciklusa studija Odsjeka za socijalnu pedagogiju Odsjeka za predškolski odgoj i obrazovanje, nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom“.

Imajući u vidu obrazloženje Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Izjavu o fiskalnoj procjeni, Ministarstvo finansija nema primjedbi iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedene Odluke, nedostajuća finansijska sredstva obavezan je obezbijediti Islamski pedagoški fakultet u saradnji sa svojim resornim ministarstvom kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

Naslovu,
 a/a.

MINISTAR

Prej Kajić

UNIVERZITET U ZENICI
REKTORAT

- SENAT -

Broj: 01-02-1-4253/17.

Zenica, 27.12.2017.godine

Na osnovu člana 53. Zakona o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 j 4/15), člana 19.a Zakona o JU Univerzitet u Zenici (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 6/05, 11/06, 6/09, 10/11, 16/11, 15/12, 13/13, 6/16 i 9/17), člana 63. Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst), a na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na svojoj 10. sjednici održanoj 27.12.2017.godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja III (trećeg) ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za Socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja III (trećeg) ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici i isti čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Odluka se upućuje Islamskom pedagoškom fakultetu u Zenici u daljnju proceduru.

Član 3.

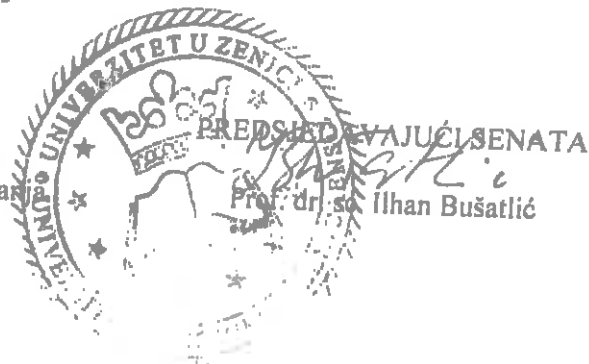
Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

1x Islamski pedagoški fakultet u Zenici

1x Prorektor za nastavu i studentska pitanja

1 x a/a

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

Broj:100-3-48/18

Datum:26. 02. 2018. god.

Na osnovu člana 45. Pravila Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici (u daljem tekstu: Fakultet), Upravni odbor Fakulteta je na svojoj 1/18. redovnoj sjednici održanoj 26.02.2018. god. usvojio je

ODLUKU

član 1.

Donosi se Odluka o davanju saglasnosti na Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti pokretanja III ciklusa studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje.

član 2.

Obavezuje se dekan da prati finansijsku paktivenost rashoda i prihoda i nastavu realizuje po upisu minimalnog broja planiranih studenata.

član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1 x članovima Upravnog odbora
1 x Co a/a

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

[Signature]
Muftija dr. Ejub ef. Dautović

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I
HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

OBRAZAC O FISKALNOJ PROCJENI							
A 1. Obradivač propisa							Obrazac IFP NE
Razdjel	kod	NAZIV					
	2204004	ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI					
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa							
Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	NE		Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE		Drugi akt planiranja	DA
Naziv propis akta	Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja III ciklusa zajedničkog studija Odsjeka za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici						
C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa							
Prihvatanje predloženog Elaborata o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja III ciklusa zajedničkog studija Odsjeka za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje , nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom.							
D 4. Pečat i potpis odgovornog lica				Mjesto i datum			
dekan prof. dr. Hanif Mehdić						27.03.2018.god.	

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BIH
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

ELABORAT
o društveno-ekonomskoj opravdanosti
pokretanja III ciklusa (doktorskog)
studija na Odsjeku za socijalnu
pedagogiju i Odsjeku za predškolski
odgoj i obrazovanje

Zenica, oktobar 2017.

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. KONCEPTUALNA ZASNOVANOST POKRETANJA STUDIJA	6
3. DRUŠTVENA OPRAVDANOST POKRETANJA STUDIJA	6
4. MOGUĆNOST REALIZOVANJA III CIKLUSA	8
5. KOMPATIBILNOST SA EVROPSKIM STANDARDIMA	8
6. CILJ DOKTORSKOG STUDIJA	9
7. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA	10
7.1. UVJETI ZA UPIS DOKTORSKOG STUDIJA	11
7.2. TRAJANJE DOKTORSKOG STUDIJA	12
7.3. ISHODI UČENJA DOKTORSKOG STUDIJA	12
8. DESKRIPCIJA PREDMETNO-PLANSKE STRUKTURE	13
9. NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA	14
9.1. UVJETI ZA ODOBRENJE PRIJAVE DOKTORSKOG RADA.....	15
9.2. IZRADA I OPREMANJE DOKTORSKOG RADA	16
9.3. POSTUPAK VREDNOVANJA DOKTORSKOG RADA.....	17
9.4. OSIGURANJE KVALITETA STUDIJA.....	19
10. FINANSIJSKA KONSTRUKCIJA STUDIJA	20
11. PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA	24
I SEMESTAR.....	24
II SEMESTAR.....	24
III SEMESTAR	24
IV SEMESTAR.....	24
V SEMESTAR	24
VI SEMESTAR.....	24
IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA.....	25
IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	25
12. PROGRAMSKA STRUKTURA	26
12.1. OBAVEZNI ZAJEDNIČKI PREDMETI.....	26
12.2. IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA	36
12.3. IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	62

OPĆE INFORMACIJE	
a. Naziv studijskog programa	DOKTORSKI STUDIJ ODGOJNIH ZNANOSTI
b. Tip studijskog programa	Univerzitetski
c. Nivo studijskog programa	Doktorski studij
d. Područje studijskog programa	Društvene znanosti
e. Nositelj studijskog programa	Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici
f. Izvođači studijskog programa	Odsjek za socijalnu pedagogiju Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje
g. Voditelji studijskog programa	R. prof. dr. Edina Vejo
h. Akademska titula i stručno zvanje	1. Doktor društvenih nauka, naučno-stručna oblast: Socijalna pedagogija 2. Doktor društvenih nauka, naučno-stručna oblast: Predškolski odgoj i obrazovanje
i. Trajanje studijskog programa	– Tri akademske godine (šest semestara)
j. Broj ECTS bodova	180 ECTS

1. UVOD

Treći ciklus studija odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) dio je kontinuiteta postojanja I i II ciklusa studija, te komponentni dio misije i vizije Univerziteta u Zenici kao i vizije i misije Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici.

Studijski odsjek Socijalne pedagogije prvu generaciju I ciklusa upisao je ak. 2005/06. godine, a studijski program je reformiran ak. 2012/13. godine. Drugi ciklus studija pokrenut je ak. 2010/11, a reforma studijskog programa provedena je ak. 2014/15. godine.

Doktorski studij Socijalne pedagogije orijentiran je ka produblivanju uvida, znanstvenoistraživačkih, vrlo kontroliranih i intenzivnih u prirodu, psihosocijalnih i sociopedagoških procesa u pojedincu, grupi i generalno, bosaskohercegovačkom društvu i šire. Cilj je uočiti, razumjeti i predvidjeti zakonitosti sociopedagoškog promišljanja i djelovanja. Pristup realizaciji ovako postavljenog cilja studija atribuirana sistemskom paradigmatičnom promišljanju unutar koje se uspostavlja interaktivno-komunikacijski model sljedećih sociopedagoških postuliranosti, na kojima je insistirano i tokom I i II ciklusa studija: sociopedagoška prevencija, dijagnostika, tretman, savjetodavni i resocijalizacijski rad, stručna sociopedagoška istraživanja i sociopedagoška evaluacija, te unutar odgojno-obrazovnog sektora, zdravstvenog sektora u domeni promocije mentalnog zdravlja, sektora socijalne zaštite, te pravosuđa i policije.

Studijski odsjek Predškolskog odgoja i obrazovanja prvu generaciju I ciklusa upisao je ak. 2008/09. godine, a studijski program je reformiran ak. 2011/12. godine. Drugi ciklus studija pokrenut je ak. 2011/12. godine. Naučno-nastavno vijeće Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, u skladu sa članom 131. Zakona o visokom obrazovanju Ze-Do Kantona (Sl. Novine Ze-do kantona 6/09) i člana 183. Statuta Univerziteta u Zenici, pokrenulo je izmjenu Nastavnog plana i programa na I ciklusu Odsjeka za predškolski odgoj i obrazovanje koji se primjenjuje od akademske 2016/17. godine i transformaciju studija sa modela 3+2+3 na koncept studiranja 4+1+3. Također, studentima koji su na Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje završili trogodišnji I ciklus studija bit će omogućeno da polože ispite iz četvrte godine studija od akademske 2016/17. godine. Budući da je I ciklus studija reformiran sa modela 3+2+3 na koncept studiranja 4+1+3, te da je raniji I ciklus sa tri godine (šest semestara) prešao na četiri godine, za posljedicu je imalo da se dvogodišnje trajanje II ciklusa studija promijeni na jednogodišnje trajanje. Prva generacija na II ciklus po ovom modelu upisat će se nakon što studij I ciklusa okonča prva generacija I ciklusa sa četverogodišnjim trajanjem, odnosno u akademskoj 2020/21. godini.

Doktorski studij (III ciklus studija) odgojnih znanosti uspostavljen je na principima bolonjskog procesa; dio je cjeloživotnog obrazovanja socijalnih pedagoga i odgajatelja u ranom odgoju. Kao najviši stepen formalnog obrazovanja iz odgojnih znanosti osposobljava socijalne pedagoge i odgajatelje u ranom odgoju za samostalno ekspertno bavljenje istraživačkim radom i smatra se ključnim za integriranje u evropski znanstvenoistraživački prostor, pri čemu doktorski

studij socijalne pedagogije orijentiran je ka izrazitom znanstvenom pripitivanju, a doktoralni studij predškolskog odgoja i obrazovanja akcentira stručna, specijalistička promišljanja unutar prakse ranog odgoja i njenih suportivnih teorijskih koncepata. Zbog važnosti znanstvenoistraživačkog rada kao sastavnog dijela i temelja kvalitetnog visokog obrazovanja u nacionalnom i evropskom kontekstu, pokretanje III ciklusa studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici ima strateško značenje.

Studijski odsjeci Socijalne pedagogije i Predškolskog odgoja i obrazovanja Islamskog pedagoškog fakulteta Univerziteta u Zenici, kao i generalno Islamskog pedagoškog fakulteta, prvenstveno i vrlo snažno su kontekstualizirani razvojem sistema visokoškolskog obrazovanja u Bosni i Hercegovini i Evropi.

Ono što prevashodno definira ovaj kontekst je činjenica da je Bosna i Hercegovina prihvatila principe Bolonjskog procesa i u Berlinu 16. septembra 2003. godine stavljanjem potpisa na relevantne dokumente kao aktivan sudionik ušla je u red evropskih država koje su se obavezale da će do 2010. godine ispuniti sve uvjete potrebne za prelazak na novi način konceptualiziranja i povezivanja visokoškolskih studija.

Okvirnim Zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, koji je stupio na snagu 7. oktobra 2007. godine osiguran je zakonski okvir za provođenje reforme visokog obrazovanja prema Bolonjskim principima, odnosno građenje European Higher Education Area (EHEA).

Na Univerzitetu u Zenici Bolonjski principi opredjeljuju visoko obrazovanje od 2005. godine. Univerzitet u Zenici je u februaru 2012. godine donio Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija. Ovaj Pravilnik inkorporira principe Bolonjskog procesa uvrštavajući *par excellence* znanstvenoistraživački oblik visokoškolske edukacije, a Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici utvrđuje Plan i program sistematizacije procesa i oblika nastavnih aktivnosti konceptom osnivanja III ciklusa studija i svrhom i s ciljem osposobljavanja studenata/tica za doktorski stepen.

Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti pokretanja III ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje argumentirano utemeljuje ovakvu potrebu i obrazlaže je kroz odgovarajuće cjeline: znanstvena, konceptualna zasnovanost III ciklusa studija, društvena zasnovanost i, naravno, ekonomaska opravdanost pokretanja studija.

Programska struktura III ciklusa studija socijalne pedagogije tendira ka otvorenosti, širini, kompleksnosti ostvarivanja znanstvenoistraživačkih kompetencija i uvida, kao sigurnom okviru kreiranja izvjesnih, sofisticiranih umijeća visokoprofesionalnog stručnog djelovanja socijalnog pedagoga.

Vijeće doktorskog studija na početku realizacije nastave u svakoj generaciji doktoranada, predložit će smislene sinteze opcionih kolegija, a utemeljeno na potrebama recentnih, aktuelnih istraživačkih projekata smještenih u evropsku istraživačku mrežu.

Karakteristika Nastavnog plana i programa III ciklusa studija je konstantnost evaluiranja njegovih dometa i potpuna otvorenost za usavršavanje, dopunjavanje, mijenjanje shodno kroz evaluaciju dobijenim povratnim informacijama.

2. KONCEPTUALNA ZASNOVANOST POKRETANJA STUDIJA

Konceptualna matrica kreiranja predmetno-planske strukture III ciklusa studija je sljedeća:

Obavezni kolegiji, zajednički za oba doktoralna studijska programa, Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje, u funkciji su potertavanja, osnaživanja izvorne suvremene pedagoškijske teorijske pozicije, i iz takve sigurno artikulirane pozicije, istraživačko, metodologijsko upotpunjavanje kapacitiranosti doktoranda.

Izborni kolegiji ponuđeni su iz posebnih konceptualnih nastojanja, kako za Socialnu pedagogiju tako i za Predškolski odgoj i obrazovanje.

Slijed u doktoralnom studiju Predškolskog odgoja i obrazovanja je prilog ujednačenom, okupljenom I vrlo fokusiranom razvijanju prvenstveno stručnih, vrlo artikuliranih kompetencija intenziteta III ciklusa studija. Cilj je obuhvatiti ukupni spektar izazova ranog odgoja i ponuditi operativne, konkretne okvire za vrlo individualno kreiranje odgovora u situacijama suvremenog vrtića.

Pocrtavajući razvojnu važnost perioda ranog odgoja (od rođenja do polaska u školu), te nenadoknadivost znanstveno utemeljenog (programiranog i vrednovanog) utjecaja u tzv. „kritičkom intervalu“ za optimalni razvoj niza psihičkih funkcija, nužno je obezbijediti znanstvenostručna istraživanja u području pedagogije ranog odgoja. Koncept III ciklusa studija Predškolskog odgoja i obrazovanja razvijen je iz suvremenih postmodernih uvida, logike humanističke odgojne paradigme, te transformacijsko-translacijskog pristupa poziciji djeteta kao sukreatora i aktera vlastitog razvoja.

Konceptualna okosnica razvijanja opcionog spektra kolegija III ciklusa studija Socijalne pedagogije je na tragu dijaloškog, pluriperspektivnog modela u društvenim znanostima, s nastojanjem postizanja postupnosti, ali I zrelosti referentnog oslanjanja socijalne pedagogije. Ovakva intencija konvergira I s aktuelnom fazom u razvoju prakse socijalne pedagogije u bosanskohercegovačkoj društvenoj stvarnosti, unutar koje socijalna pedagogija potvrđuje svoju kompetentnost rješavanja čitavog kontinuuma problema, unutar odgojnoobrazovnog sistema, sistema socijalne zaštite, novih institucija u pravosuđu I policiji te već razvijenih koncepata mentalnog zdravlja u zajednici.

3. DRUŠTVENA OPRAVDANOST POKRETANJA STUDIJA

Važnost pokretanja doktorskog studija odgojnih znanosti na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici može se obrazložiti navođenjem nekoliko ključnih argumenata. Prvo, neophodno je kontinuirano osposobljavati stručnjake i znanstvenike koji će steći

kompetencije za istraživanje i razvoj jednog od najvećih javnih sektora u društvu – kako u prostoru predškolskog odgoja i obrazovanja kojeg i ekonomski indeksi razvoja više ne svrstavaju u sektor potrošnje u nego u sektor prosperitetnih ulaganja, ulaganja u kvalitet temeljne osobe u ranom razvoju, tako i u prostoru preventivnog, ali i tretmanskog i resocijalizacijskog rada sa osobom i zajednicom u cilju njenog rekonstruiranja i razvijanja socijalnog kapitala. Poznata studija američkog politologa Roberta Putnama (1993) empirijski je najuvjerljiviji prikaz razvoja i važnosti socijalnog kapitala. Putnam analizira slučaj Italije i nastoji izmjeriti ulogu privrednih i sociokulturnih faktora u održavanju postojeće razlike u razvijenosti sjevernih i južnih pokrajina. Protivno uobičajenom stavu, prema kojem su privredne akcije temelj privrednog razvoja, Putnam je ustanovio da je socijalni kapital mnogo bolji prediktor privrednog uspjeha talijanskog sjevera, odnosno neuspjeha talijanskog juga, od stepena njihove privredne razvijenosti u prošlosti. Iz tog nalaza proizlazi vrlo važan zaključak: privredna zaostalost je, čini se, manji razvojni problem od socijalne.

Ulaskom u evropske integracije biti će potrebno usklađivati sistem odgoja i obrazovanja s trendovima i smjericama razvoja koje traže relevantne evropske institucije. Razvijanje evropske dimenzije kvaliteta odgoja i obrazovanja u našem kontekstu zahtijeva i visokospecijalizirane stručnjake koji će doprinijeti uspješnoj realizaciji ovih procesa. Važno je naglasiti da se ujedno radi o sektoru koji se u današnje vrijeme najbrže mijenja i reformira, a uočava se nedostatak odgovarajućih stručnjaka koji će takve reforme adekvatno pripremiti i voditi.

Nakon uspješne izobrazbe prve tri generacije magistara socijalne pedagogije i prve dvije generacije magistara predškolskog odgoja i obrazovanja prikupljene su povratne informacije o interesima i potrebama za njihovim daljnjim obrazovanjem na razini doktorskog studija iz područja odgojnih znanosti. U posljednje vrijeme na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje bilo je veći broj iskazanih interesa kandidata za upis doktorskog studija: osim magistara socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja, interes su iskazali i stručnjaci drugih profila koji žele doktorskim studijem steći kompetencije iz područja odgojnih znanosti: iz socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Osvještavanje perioda ranog odgoja, perioda do polaska u školu, kao samosvojnog razvojnog perioda unutar kojeg je smješten kritički interval za razvoj niza psihičkih kapacitiranosti djeteta, različita preventivna istraživanja mogućnosti građenja protektivnog kapaciteta osobe upravo u ovom periodu uvjetuju izrazitu potrebu snažnih istraživanja u području socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, prošireno područje djelovanja socijalnih pedagoga, zahtijeva visokosofisticirana znanja iz ove oblasti, koja do sada na bh. području nisu bila prisutna. U području predškolskog odgoja i obrazovanja vidljiva je promjena razmišljanja od posmatranja ovog sektora kao sektora potrošnje u sektor investiranja za sigurniju budućnost.

4. MOGUĆNOST REALIZOVANJA III CIKLUSA

Odsjek za socijalnu pedagogiju i Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje raspolažu s optimalnim uvjetima za realizaciju doktorskog studija odgojnih znanosti s posebnim osvrtom na potencijal za uključivanje polaznika u znanstvenoistraživački rad.

Nastavnici koji će učestvovati u realizaciji doktorskog studija odgojnih znanosti već su dokazali svoj kvalitet i iskustvo uspješnog mentoriranja i vođenja kandidata u izradi znanstvenoistraživačkih radova. Osim toga, važno je istaknuti da su nastavnici i saradnici programa doktorskog studija odgojnih znanosti učestvovali u nizu značajnih projekata razvoja sistema odgoja i obrazovanja. Uspostavili su značajne profesionalne veze s organizacijama javne uprave i civilnog društva čiji naponi mogu biti temelji za uspostavljanje različitih oblika partnerstva u realizaciji predloženog programa doktorskog studija odgojnih znanosti.

Odsjek za socijalnu pedagogiju, ispred Univerziteta u Zenici, u periodu od 2011. do 2014. godine bio je partner u međunarodnom Tempus projektu (EQOPP) "Jednake mogućnosti za studente sa posebnim potrebama u visokom obrazovanju" u kojem su učestvovali svi bh. javni univerziteti. Direktni rezultat ovog projekta jeste uspostavljanje tzv. ureda/centara za podršku studentima sa posebnim potrebama na svim javnim univerzitetima. Ured je dio Sistema osiguranja kvaliteta i osnovan je sa prvenstvenim ciljem pružanja podrške studentima sa posebnim potrebama u visokoškolskom obrazovanju, pa tako Ured nudi različite informacije, podršku, resurse, savjete i stručnost u području studiranja po svim pitanjima koja se odnose na uvjete, prava i obaveze studenata sa posebnim potrebama. Stručnim aktivnostima u Uredu koordinira akademsko osoblje Odsjeka za socijalnu pedagogiju kroz aktivnosti edukacije, promocije i koordinacije svih koraka podrške, počevši od prijema i intervju sa studentima do kreiranja, implementacije i evaluacije podrške. Pored akademskog osoblja, uključeni su i studenti Odsjeka za socijalnu pedagogiju koji najveći svoj doprinos daju putem tzv. socijalno inkluzivne pedagoške podrške. Studenti-volonteri tako su već unaprijed opskrbljeni vještinama podrške, vođenja, mentoriranja, savjetovanja i brige za osobe sa posebnim potrebama, te vještinama opserviranja, tumačenja i analiziranja trenutnog stanja studenata sa ciljem poduzimanja odgovarajućih mjera.

5. KOMPATIBILNOST SA EVROPSKIM STANDARDIMA

Odsjek za socijalnu pedagogiju i Odsjek za predškolski odgoj i obrazovanje imaju već uspostavljenu međunarodnu saradnju s značajnim brojem srodnih znanstvenih i stručnih ustanova koja se realizira kroz saradnju respektabilnih znanstvenika u realizaciji znanstveno-istraživačkih projekata, realizaciju gostujućih predavanja, učestvovanjem u radu međunarodnih znanstvenih i stručnih skupova.

Posebno valja naglasiti saradnju sa sljedećim inozemnim institucijama: Hochschule Ludwigshafen am Rhein (Njemačka), Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za predškolsku pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Centar za preventivna

istraživanja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Saradnja s navedenim institucijama realizirat će se kroz povremeno angažiranje znanstvenika u realizaciju dijela programa doktorskog studija odgojnih znanosti, ali i mogućnost odlazaka polaznika doktorskog studija na kraće studijske boravke na navedene institucije.

Studenti i nastavno osoblje Odsjeka za socijalnu pedagogiju uključeni su u internacionalne programe mobilnosti koji se provode pod ingerencijom Ureda za međunarodnu saradnju Univerziteta u Zenici. Mobilnost studenata i nastavnog osoblja se ostvaruje u okviru institucionalnog sporazuma. Izuzev što doprinosi ličnom i akademskom razvoju i profiliranju učesnika, participacija u programima mobilnosti smatra se bitnim indikatorom kvaliteta visokoškolskog obrazovanja. Mobilnost nastavnog osoblja ima za svrhu podučavanje i/ili osposobljavanje, dok se studentska razmjena odnosi na ostvarivanje dijela studijskog programa (semestar, izrada završnog rada, studentska praksa) na visokoškolskoj ustanovi s kojom je Univerzitet u Zenici sklopio insitucionalni sporazum. U akademskoj 2017/18. godini mobilnost se ostvaruje kroz program Erasmus +, zahvaljujući kojem je omogućeno da 4 studenta Odsjeka za socijalnu pedagogiju ostvare dio svog studijskog programa na partnerskoj instituciji Hochschule Ludwigshafen am Rhein (Njemačka).

6. CILJ DOKTORSKOG STUDIJA

Doktorski studij primarno je usmjeren na znanstvena istraživanja kvaliteta u odgoju i obrazovanju, te raspravu i na kritičko vrednovanje postojećeg znanstvenog znanja iz odgojnih znanosti. Posebni je naglasak na temeljnom upoznavanju i kritičkom promišljanju teorijskih i metodologijskih spoznaja u području odgojnih znanosti i interdisciplinarnim područjima. Tematska opredijeljenost za povezanost kvaliteta odgoja i obrazovanja i razvoja cjelovite osobnosti temelji se ne filozofiji cjeloživotnog obrazovanja, koje je shvaćeno kao cilj, princip i odgojno-obrazovna koncepcija.

Doktorski studij iz odgojnih znanosti u skladu je s misijom i vizijom Univerziteta u Zenici, koje svoje djelovanje vidi u istraživačkoj orijentaciji, organizaciji i provedbi istraživačkog rada, dodiplomskih, magistarskih i doktorskih studija te u osiguranju mobilnosti studenata i nastavnika i razvoju multidisciplinarnih studija i međuinstitucionalne saradnje. Univerzitet u Zenici, u svojoj misiji i strategiji razvoja u prvi je plan stavilo istraživačku aktivnost i osposobljavanje mladih istraživača, kako bi se osigurao kontinuitet kvaliteta realizacije osnovne djelatnosti Univerziteta, ali i proizvodila nova znanja kao temelj razvoja društvenog razvoja.

Posebno je naglašena važnost ujednačenog razvitka istraživanja u svim znanstvenim područjima, što je preduvjet za uspješno ispunjavanje misije Univerziteta i njegovo prepoznavanje kao jakog regionalnog istraživačkog centra. Socijalna i predškolska pedagogija kao društvene znanosti usmjerene su na znanstvena istraživanja odgoja, obrazovanja u institucionalnom i vaninstitucionalnom kontekstu, ali i ka partnerstvo u razvoju nacionalnog

kurikuluma, i kao takva pripadaju među nacionalne strateške prioritete Bosne i Hercegovine.

7. ORGANIZACIJA I TRAJANJE STUDIJA

Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici organizira doktorski studij odgojnih znanosti iz sljedećih oblasti:

- Socijalna pedagogija – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Socijalna pedagogija,
- Predškolski odgoj i obrazovanje – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Predškolski odgoj i obrazovanje.

Studijski program dokorskog studija izvodi se po studijskim godinama i semestrima. Studijski program dokorskog studija realizira se kroz: a) nastavu, b) znanstvenoistraživački rad i c) izradu i odbranu dokorskog rada.

Struktura dokorskog studija predviđa raznolike aktivnosti studenta:

- učestvovanje u nastavi tokom prve i druge godine studija;
- kontinuirani rad s mentorom;
- znanstvenoistraživački rad;
- učestvovanje na znanstvenim skupovima,
- objavljivanje znanstvenoistraživačkih radova u relevantnim časopisima.

Doktorski studij u trogodišnjem trajanju koncipiran je kao integrirana cjelina sa dva izborna područja i dva obrazovna izlaza. Predmetno-plansku strukturu čine obavezni zajednički predmeti i izborni strukovni predmeti po navedenim obrazovnim izlazima.

Obavezni predmeti su zajednički zbog toga što oba obrazovna izlaza proistječu iz odgojnih znanosti, te su im i znanstvenoteorijski i znanstvenoistraživački okvir kompatibilni. Obavezni predmeti slušaju se na I godini dokorskog studija i slušaju ih svi kandidati zajedno.

Predmetno-plansku strukturu čine i izborni predmeti koji se biraju po izbornim područjima, tako doktorandi studijskog programa Socijalna pedagogija biraju predmete sa liste izbornih predmeta Socijalne pedagogije, a doktorandi studijskog programa Predškolski odgoj i obrazovanje biraju predmete sa liste izbornih predmeta Predškolskog odgoja i obrazovanja. Doktorandi u II semestru biraju jedan, a u III i IV biraju po dva izborna predmeta.

Vijeće dokoralnog studija na početku realizacije nastave u svakoj generaciji doktoranada, predložit će smislene sinteze opcionih kolegija, a utemeljeno na potrebama recentnih, aktuelnih istraživačkih projekata smještenih u evropsku istraživačku mrežu.

Nastavni proces se realizuje kroz predavanja, mentorske konsultacije, praktični rad, samostalni znanstvenoistraživački rad studenta, te druge utvrđene oblike. Nastava se izvodi ako na jednom predmetu ima tri ili više studenata. Konsultativna (mentorska) nastava obavezno se izvodi ako predmet sluša manje od tri studenta ili ako je ovakav vid nastave nužno organizovati zbog prirode (karaktera) studija.

Nastava studija se realizira u popodnevnim satima i vikendom kako bi se osiguralo da kandidati u obavezujuće provođenom vremenu iz radnog odnosa mogu biti aktivno uključeni, pratiti i

participirati u procesu naučno-nastavne edukacije. Odluku o načinu izvođenja nastave, koja će se organizirati, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta.

U toku doktorskog studija doktorandi trebaju uraditi i objaviti dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Uz disertaciju doktorand prilaže dokaz da je objavio ili da su mu je prihvaćena najmanje 2 (dva) znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus](#) indexes, [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#)*, drugim relevantnim bazama podataka ili publikacijama iz Registra međunarodnih i domaćih publikacija, kojeg utvrđuje Senat Univerziteta u Zenici, što je uvjet da može pristupiti odbrani doktorskog rada. Radovi trebaju biti iz područja studijskog programa doktoranda, s mogućnošću njihovog konvergiranja s oblašću teme doktorskog rada.

Izrada doktorske disertacije počinje od drugog semestra doktorskog studija izradom i odbranom projekta doktorske disertacije, s naglaskom na metodološki istraživački dizajn, pred Komisijom pred komisijom od najmanje 3 (tri) člana koju obrazuje Vijeće studija, a jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata. U petom semestru doktorandi pred istom Komisijom prezentiraju teorijskog okvira istraživanja i rezultate istraživanja u okviru doktorske disertacije. U VI semestru doktorandi oblikuju cjelovitu verziju doktorske disertacije i brani je pred istom Komisijom koju čini 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*, koju na prijedlog Vijeća studija imenuje Senat Univerziteta..

Postupak izbora mentora, učestvovanje u znanstvenoistraživačkim projektima, prijave i izrade doktorskog rada provodit će se u skladu s Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

7.1. Uvjeti za upis doktorskog studija

Na doktorski studij odgojnih znanosti mogu se upisati kandidati:

- koji su završili univerzitetski magistarski studij (najmanje 300 ETCS bodova) iz socijalne pedagogije, odgojnih znanosti, područja primarnog obrazovanja i ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, edukacijsko-rehabilitacijske znanosti, sociologije, psihologije i kineziologije, te drugih polja u okviru društvenih znanosti;
- koji su završili magistarski studij iz drugih znanstvenih područja, profesionalno-znanstveno se usmjeravaju na područje odgoja i obrazovanja, a prema ličnim potrebama ili potrebama radnog mjesta doktoranda;
- koji su završili magistarski studij iz pedagogije, odgojnih znanosti, područja primarnog obrazovanja i ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;

- koji mogu služiti se znanstvenom i stručnom literaturom na jednom od svjetskih jezika, što prije upisa dokazuje uvjerenjem da je odslušao najmanje drugi stepen kursa stranog jezika ili položio strani jezik na studiju I (prvog) i II (drugog) ciklusa;
- koji u motivacijskom pismu ili usmenom razgovoru pokažu visok stepen motivacije za znanstveno-istraživački rad i zahtjeve doktorskog studija.

Na doktorski studij odgojnih znanosti mogu se upisati magistri pedagogije, socijalne pedagogije i predškolskog odgoja, ali i stručnjaci drugih područja koji su završili magistarsku razinu univerzitetskih studijskih programa društvenih, humanističkih i interdisciplinarnih znanstvenih područja.

Kandidatima za upis, koji su stekli titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studija iz oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizuje doktorski studij, može se priznati odgovarajući broj ECTS bodova u skladu sa studijskim programom. Izuzetno, kandidatima se može priznati 60 (šezdeset) ECTS bodova i pravo upisa u drugu godinu doktorskog studija samo u slučaju istovjetnosti znanstvene oblasti stečene titule magistra nauka i znanstvene oblasti doktorskog studija.

Kandidati, koji su prethodni stepen obrazovanja završili u inozemstvu, stječu pravo učešća na konkursu uz prethodno proveden postupak nostrifikacije stečene diplome odnosno postupak priznavanja stečenog obrazovanja u inozemstvu.

7.2. Trajanje doktorskog studija

Doktorski studij odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) traje tri akademske godine, odnosno šest semestara i vrednuje se sa 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova.

Studenti su dužni studij završiti u roku od 6 (šest) godina od dana upisa. Kandidatu se utvrđeni rok može produžiti najduže za godinu dana, ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta na prijedlog Vijeća studija.

Ako kandidat ne izvrši sve obaveze u utvrđenim rokovima, postupak za stjecanje znanstvenog stepena doktora nauka obustavit će se rješenjem dekana, na prijedlog Vijeća studija, čime student gubi status studenta.

7.3. Ishodi učenja doktorskog studija

Završetkom doktorskog studija, izradom i javnom obranom doktorske disertacije doktorand će moći:

- interpretirati i kritički promišljati znanstvene teorije u području odgojnih znanosti, a naročito u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- formulirati i objašnjavati probleme u području odgojnih znanosti;
- uspoređivati i vrednovati pedagojske koncepcije (predškolske, školske, alternativne i standardne);

- adekvatno koristiti kategorijalne pojmove i terminologiju u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- postavljati, formulirati i operacionalizirati probleme istraživanja u polju odgojnih znanosti, a naročito u području socijalne pedagogije i ranog odgoja;
- demonstrirati sposobnost osmišljavanja, dizajniranja, implementiranja i prilagođavanja procesa znanstvenog istraživanja;
- samostalno i nezavisno istraživati probleme u području odgojnih znanosti, te objavljivati originalne rezultate istraživanja;
- učestvovati u radu znanstveno-istraživačkih timova i osmišljavati nove znanstveno-istraživačke projekte;
- kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove istraživačke ideje;
- pisati znanstvene radove prema zahtjevima znanstvenih i profesionalnih standarda;
- diseminirati znanstvene spoznaje i znanstvenim argumentima komunicirati s kolegama, širom znanstvenom zajednicom i širim društvenim okruženjem o svojim područjima stručnosti;
- primijeniti etičke principe u društvenim istraživanjima, posebno one koje se odnose na: povjerljivost ličnih i drugih podataka, profesionalnog odnosa s ispitanicima, interpretacije i diseminacije rezultata istraživanja, zaštite učesnika istraživanja, sukoba interesa te štetnosti i loših posljedica plagijatorstva.

Pažnja će biti usmjerena na razvoj i drugih generičkih kompetencija doktoranda, te će doktorand završetkom studija moći komunicirati u timovima, planirati, organizirati, upravljati i voditi znanstveno-istraživačke i projektne zadatke i aktivnosti, ostvarivati istraživačke ciljeve u interdisciplinarnim i multidisciplinarnim timovima te ih primijeniti u multikulturalnim i interkulturalnim okruženjima.

Polaznici doktorskog studija odgojnih znanosti pripremaju se za znanstveni i znanstveno-nastavni rad u području društvenih znanosti, pedagogije, odgojnih znanosti s težištem na: a) istraživanje fenomena iz područja socijalne pedagogije i ranog odgoja, b) istraživanje odgojno-obrazovnih potreba i odgojno-obrazovnih procesa, c) koncipiranje inovativnih modela odgoja i obrazovanja i d) istraživanjima kvaliteta koncepcija u području socijalne pedagogije i ranog odgoja i njihove relevantnosti u praksi, e) razvijanje metodologije istraživanja u socijalnoj pedagogiji i predškolskom odgoju i obrazovanju.

8. DESKRIPCija PREDMETNO-PLANSKE STRUKTURE

Doktorski studij koncipiran je kao integrirana cjelina sa dva izborna područja i dva obrazovna izlaza: Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje.

Predmetno-plansku strukturu čine obavezni zajednički predmeti i izborni predmeti po navedenim obrazovnim izlazima.

Obavezni predmeti su zajednički zbog toga što oba obrazovna izlaza proistječu iz

odgojnih znanosti, te su im i znanstvenoteorijski i znanstvenoistraživački okvir kompatibilni. Obavezni predmeti slušaju se na I godini doktorskog studija i slušaju ih svi kandidati zajedno s ciljem, na razini doktorskog studija, intenziviranja znanja o temeljnim pozicijama znanosti o odgoju, a time i znatnog potertavanja teorijske perspektive empirijskih istraživanja.

Predmetno-plansku strukturu čine i izborni predmeti koji se biraju po izbornim područjima, tako doktorandi studijskog programa Socijalna pedagogija biraju predmete sa liste izbornih predmeta Socijalne pedagogije, a doktorandi studijskog programa Predškolski odgoj i obrazovanje biraju predmete sa liste izbornih predmeta Predškolskog odgoja i obrazovanja. Doktorandi u II semestru biraju jedan, a u III i IV biraju po dva izborna predmeta.

U procesu konstruiranja nastavnog plana i programa doktorskog studija vrlo precizno definirat će se za svaki kolegij, a u kontekstu strukture realizacije programskih zahtjeva, intenziteti doktorandovih znanstvenoistraživačkih obaveza.

U toku doktorskog studija doktorandi trebaju uraditi i objaviti dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Tragom onog što konstituira logiku doktorskog studija, doktorand je može, pod mentorskim vođenjem predmetnih nastavnika, po slobodnom izboru iz svakog obaveznog i izbornog predmeta uraditi metodološki relevantan znanstvenoistraživački rad, a u skladu s precizno definiranom strukturom programskih zahtjeva pojedinih kolegija.

Izrada doktorske disertacije počinje od drugog semestra doktorskog studija i strukturirana je iz sljedećih segmenata:

- Priprema projekta doktorske disertacije,
- Prezentiranje teorijskog okvira istraživanja,
- Prezentiranje rezultata istraživanja u okviru doktorske disertacije i
- Odbrana doktorske disertacije.

U okviru predmetno planske strukture doktorskog studija planirano je da doktorandi urade i objave dva znanstvenoistraživačka rada iz područja studijskog programa koji su upisali. Oblikovanje prvog rada planirano je u III, a drugog u IV semestru studija.

Organiziranje nastave, postupak izbora mentora, učestvovanje u znanstvenoistraživačkim projektima i postupak prijave i izrade doktorske disertacije provodit će se u skladu s Pravilnikom o organizovanju dodiplomskog, magistarskog i doktorskog studija na Univerzitetu u Zenici.

Doktorska disertacija će se oblikovati u skladu sa Pravilnikom o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i doktorskog rada Univerziteta u Zenici i Pravilnikom o repozitorijima doktorskih i magistarskih radova Univerziteta u Zenici.

9. NAČIN ZAVRŠETKA STUDIJA

Student početkom II (drugog) semestra studija bira oblast istraživačke teme i akademskog savjetnika iz reda izabranih nastavnika angažovanih na realizaciji studija, s kojim u

toku semestra može definirati užu oblast doktorske teze i okvirni koncept teme, te bira odgovarajuću grupu izbornih predmeta.

U toku III (trećeg) semestra studija student prijavljuje prijedlog teme doktorskog rada (projekta) Vijeću studija u kojem navodi pristup, metode i očekivane rezultate. Vijeće studija obrazuje komisiju koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora), koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorskog rada.

Student je dužan da do početka IV (četvrtog) semestra izradi i pristupi odbrani projekta. Projekat se brani pred komisijom od najmanje 3 (tri) člana koju obrazuje Vijeće studija, a jedan od članova je potencijalni mentor pri izradi doktorata.

Komisija sačinjava izvještaj o odbrani projekta i dostavlja ga Vijeću studija. Na osnovu pozitivnog izvještaja Komisije i odluke Vijeća studija, student može prijaviti temu doktorskog rada.

Na osnovu podnesene prijave Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća studija imenuje Komisiju za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada (u daljnjem tekstu: Komisija), koju čine 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*.

Većina članova Komisije za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada je iz znanstvene oblasti doktorskog rada. Jedan je od članova Komisije za ocjenu uvjeta kandidata i podobnosti teme za izradu doktorskog rada može biti i sa drugog univerziteta. Jedan je od predloženih članova Komisije i potencijalni mentor, za čije imenovanje Senat Univerziteta prethodno daje saglasnost.

Komisija podnosi Vijeću studija izvještaj najkasnije u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja. Vijeće studija utvrđuje prijedlog o prihvatanju ili odbijanju izvještaja Komisije i predlaže mentora.

Mentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka te osoba u zvanju *professor emeritus* iz uže znanstvene oblasti doktorskog rada. Mentor za izradu doktorskog rada dužan je da pomaže doktorandu pri izboru metoda znanstvenoistraživački rada, literature, u pripremi strukture rada, kao i da mu pruža drugu stručnu pomoć.

Mentora/komentora predlaže i imenuje Vijeće doktorskog studija, uz saglasnost Senata Univerziteta za imenovanje. Komentor se imenuje u slučaju multidisciplinarnosti doktorskog rada.

Senat Univerziteta donosi odluku o prihvatanju ili odbijanju izvještaja Komisije i odluku o davanju saglasnosti o imenovanju mentora u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana prijema prijedloga Vijeća studija.

Vijeće studija, na osnovu prethodne saglasnosti Senata Univerziteta, imenuje mentora za izradu doktorskog rada.

9.1. Uvjeti za odobrenje prijave doktorskog rada

Prijava teme doktorskog rada obavezno sadrži: a) biografiju kandidata, b) radni naslov

teze, c) uži istraživački domen, d) metodološki pristup, e) ciljeve, f) detaljan pregled stanja u oblasti istraživanja u kojoj je tema definirana, g) očekivane rezultate i znanstvenostručni doprinos.

Uz prijavu teme kandidat prilaže i dokaz da ima najmanje 1 (jedan) znanstvenoistraživački rad objavljen u publikaciji evidentiranoj u univerzitetskom Registru domaćih i međunarodnih serijskih publikacija, a ne može pristupiti odbrani doktorske disertacije bez odbrane drugog znanstvenoistraživačkog rada.

9.2. Izrada i opremanje dokorskog rada

Izrada i opremanje dokorskog rada definirani su Pravilnikom o tehničkim karakteristikama diplomskog, magistarskog i dokorskog rada Univerziteta u Zenici

Dokorski rad je završni rad dokorskog studija, odnosno predstavlja samostalan originalan znanstvenoistraživački rad kandidata u kojem on pokazuje da koristi znanstvene metode i istraživačke tehnike u užem području istraživanja, te da kreativno rješava kompleksne probleme iz prakse.

Rad se piše na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na nekom od svjetskih jezika. Naslov, sažetak i ključne riječi rada moraju biti, uz originalni jezik rada, napisani i na jednom od svjetskih jezika. Ukoliko je rad napisan na jednom od svjetskih jezika, onda naslov, sažetak i ključne riječi rada moraju biti napisani na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine. Rad je lektoriran u skladu s jezičkim standardom i normom jezika na kojem je pisan.

Rad se štampa na papiru, jednostrano, prelomljen kao kompjuterski ispis, u formatu A4 (210x297 mm). Margine rada iznose po 25 mm s lijeve i desne strane (lijeva i desna margina), te po 25 mm prema gore i prema dolje (gornja i donja margina).

Dokorski rad mora uključivati sljedeće tehničke elemente strukture:

- a) korićna stranica (naslovna stranica na prednjoj korici rada);
- b) naslovna stranica (prva stranica rada);
- c) bibliografska kartica (druga stranica rada);
- d) sažetak rada na izvornom jeziku rada sadrži najviše 300 (tri stotine) riječi, te uključuje i ključne riječi (najviše pet riječi);
- e) sažetak rada na jednom svjetskom jeziku sadrži najviše 300 (tri stotine) riječi, te uključuje prijevod naslova rada i prijevod ključnih riječi (najviše pet riječi);
- f) sadržaj rada;
- g) tekst rada (uvod – opis problema, odnosno istraživanja – hipoteza rada – zaključak rada – bibliografija);
- h) prilozi rada (ukoliko za to postoji potreba);
- i) popis korištenih oznaka (ukoliko za to postoji potreba);
- j) popis ilustracija i tabela (ukoliko za to postoji potreba);
- k) kratka biografija autora (ukoliko za to postoji potreba).

Dio rada u kojem je prezentirana znanstvenoistraživačka i stručna komponenta magistarskog rada i dokorskog rada, te komponente rada koje se odnose na teorijski i praktični

aspekt istraživanja, sastoji se od sljedećih elemenata koji trebaju biti elaborirani sljedećim redoslijedom:

- a. *uvod*, dio rada u kojem se definira problem istraživanja, te pravi osvrt na ranija i postojeća istraživanja teme rada;
- b. *opis problema, odnosno istraživanja*, dio rada u kojem se raščlanjuje i problematizira tema istraživanja, raspravlja se o samom problemu, te u kojem je opisana metoda istraživanja, materijal i postupci istraživanja, s posebnim osvrtom na opis rezultata kojima se potvrđuje ili ne potvrđuje hipoteza rada;
- c. *hipoteza rada/istraživačko pitanje*, dio rada u kojem se navode i elaboriraju hipoteze/*istraživačka pitanja* istraživanja, odnosno sudovi za koje se pretpostavlja da su tačni, a čija će se istinitost dokazati ili osporiti u narednim dijelovima rada;
- d. *zaključak rada*, dio rada u kojem se eksplicitno i jasno ističu glavni rezultati istraživanja s posebnim akcentom na opis stručnog, kao i originalnog znanstvenog doprinosa istraživanja, s jasnim preporukama u kojim se smjerovima istraživanje može dalje nastaviti;
- e. *bibliografija* (dio rada u kojem je na standardiziran (Harward stil) način navedena lista svih bibliografskih podataka o literaturi i drugim izvorima kojima se autor služio, a na temelju kojih čitatelj može provjeriti iskaze i tvrdnje autora).

Svako poglavlje i potpoglavlje označavaju se arapskim rednim brojevima tako da ilustriraju metodologiju istraživanja i hijerarhiju problema, naprimjer: 1.1. , 1.1.1, 1.1.2., 1.2., 1.2.1., itd. Svako novo poglavlje počinje novom stranicom.

Autor sve citate navodi standardiziranim sistemom citiranja, odnosno u cijelom radu dosljedno se služi istim načinom navođenja bibliografskih bilješki. Autor sve nebibliografske bilješke uz tekst navodi u fusnotama (*Footnote*). Autor je dužan da bibliografiju rada navede u standardiziranoj formi, odnosno da je način navođenja bibliografije rada komplementaran sa sistemom citiranja.

Prilozi rada mogu biti tabele, grafički prikazi, sheme, tehnički crteži, formulari, fotografije, faksimili, odnosno sve vrste ilustracija, kao i svi potrebni popratni dokumenti kojima se dodatno potkrepljuju ili ilustriraju rezultati istraživanja, odnosno dokumenti koji su bili sastavni dio istraživanja (naprimjer, anketni listovi).

Doktorski rad uvezuje se tvrdim uvezom i ima tvrde korice. Umnožava se u najmanje 10 (deset) primjeraka, uz obavezu dostavljanja 2 (dva) štampana primjerka za biblioteku fakulteta na kojoj je rad odbranjen, 2 (dva) štampana primjerka za Univerzitetsku biblioteku Univerziteta i 2 (dva) štampana primjerka za Nacionalnu i univerzitetsku biblioteku Bosne i Hercegovine.

9.3. Postupak vrednovanja doktorskog rada

Doktorand je dužan dostaviti radnu verziju neuvezanog doktorskog rada u odgovarajućem broju primjeraka sekretaru Vijeća studija najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja teme doktorske disertacije, na osnovu pribavljenog pozitivnog mišljenja mentora.

Uz disertaciju doktorand prilaže dokaz da je objavio ili da su mu prihvaćena dva znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus indexes](#), [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#) ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada, što je uvjet da može pristupiti odbrani doktorskog rada.*

Radna verzija doktorskog rada treba da je korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa savremenim postupcima, tehnikom i tehnologijom izrade publikacija u oblasti znanstvenog, stručnog rada.

Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća studija imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu doktorskog rada koju čini 3 (tri) ili 5 (pet) članova iz reda nastavnika izabranih u zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora ili *professora emeritusa*. Većina članova Komisije je iz znanstvene oblasti doktorskog rada. Jedan od članova Komisije može biti i sa drugog univerziteta. Mentor/komentor ne može biti predsjednik Komisije.

Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada, nakon što rad pregleda, podnosi Vijeću studija pismeni izvještaj u roku koji ne može biti duži od 60 (šezdeset) dana od dana imenovanja Komisije. Komisija za ocjenu i odbranu doktorskog rada obavezna je u izvještaju navesti da je kandidat u toku doktorskog studija objavio ili da su mu prihvaćena dva znanstvenoistraživačka rada u međunarodnim časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama *Web of Science (SCIE - [Science Citation Index Expanded](#), SSCI - [Social Sciences Citation Index](#), [Arts and Humanities Citation Index](#), [Conference Proceedings Citation Index](#), [Index Chemicus indexes](#), [Current Chemical Reactions](#)), EBSCO Databases, Scopus Databases, MEDLINE - [Medical Literature Analysis and Retrieval System Online](#) ili drugim relevantnim bazama podataka iz oblasti teme doktorskog rada.*

U izvještaju Komisija će predložiti da se doktorski rad prihvati, odbije ili vrati na dopunu, odnosno izmjenu. Ako se doktorski rad vrati na dopunu, odnosno izmjenu, doktorand je dužan postupiti po odluci Vijeća studija u roku koji ne može biti duži od 6 (šest) mjeseci od dana prijema odluke.

U slučaju da Vijeće studija vrati doktorski rad na dopunu, odnosno izmjenu, a doktorand u roku od 6 (šest) mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama i sugestijama i ne dostavi dopunjen doktorski rad, Vijeće studija donosi odluku da je kandidat odustao od studija. U slučaju da Vijeće studija odbije doktorski rad, kandidat gubi status studenta doktorskog studija, a prijavljena tema se registruje kao odbijena. Odbijenu temu doktorskog rada kandidat ne može ponovo prijaviti.

Nakon prihvatanja izvještaja Komisije o ocjeni i odbrani doktorskog rada od strane Vijeća studija, Senat Univerziteta donosi konačnu odluku o prihvatanju rada, te na istoj sjednici određuje datum i vrijeme odbrane doktorskog rada. Senat Univerziteta utvrđuje mjesto, dan i sat

odbrane doktorskog rada. Podaci o javnoj odbrani doktorskog rada objavljuje se najmanje 30 (trideset) dana prije roka određenog za njenu odbranu.

O javnoj odbrani doktorskog rada Službe Rektorata Univerziteta obavještavaju javnost preko svoje oglasne table, oglasne table fakulteta/akademije, dnevne štampe i web-stranice Univerziteta. Obavještenje o javnoj odbrani sadrži:

- a) ime i prezime doktoranda,
- b) temu doktorske disertacije,
- c) mjesto i vrijeme javne odbrane disertacije.

Javna odbrana doktorskog rada pred Komisijom ima sljedeći tok:

- a) predsjednik Komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu, podatke o njegovim znanstveni i stručnim radovima, kao i podatke o ispunjavanju uvjeta za odbranu doktorskog rada,
- b) mentor daje kratki prikaz rada i čita izvod iz izvještaja Komisije za ocjenu disertacije na osnovu čega je Senat prihvatio doktorski rad,
- c) doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao u trajanju najviše do 45 minuta, a nakon toga članovi Komisije postavljaju pitanja u vezi s temom rada.

Komisija za odbranu doktorskog rada, nakon provedenog postupka, donosi odluku je li doktorand odbranio jednoglasnom odlukom komisije, odbranio većinom glasova komisije ili nije odbranio doktorsku disertaciju. Predsjednik Komisije saopćava odluku i javno proglašava rezultate odbrane. O toku javne odbrane doktorskog rada vodi se zapisnik koji potpisuju članovi Komisije i zapisničar, a sastavni dio zapisnika su pitanja postavljena doktorandu tokom odbrane disertacije. Doktorski rad je javan i može se objaviti nakon odbrane.

Nakon uspješne odbrane doktorskog rada kandidat je dužan u roku od mjesec dana uvezati rad i predati 10 (deset) uvezanih primjeraka doktorskog rada. Po 1 (jedan) primjerak rada pripada: univerzitetskoj biblioteci, fakultetskoj biblioteci, članovima Komisije, sekretarijatu Organizatora studija, odnosno Univerziteta, te po 2 (dva) primjerka Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine. Prije korićenja rada, kandidatu se dostavlja potreban broj primjeraka odluke o odbrani rada, koja se po pravilu uvezuje ispred sadržaja.

9.4. Osiguranje kvaliteta studija

Obim studijskog programa iznosi 60 (šezdeset) ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 (trideset) bodova u jednom semestru.

Studijski program doktorskog studija realizuje se kombiniranjem utvrđenih oblika kontakt sati nastave, istraživačkog rada, koji se organizuju u skladu s karakterom studijskog programa, odnosno utvrđivanjem predviđenog raspona ukupnog opterećenja u pojedinom semestru ili akademskoj godini studija.

Nastava se organizira u I (prvom), II (drugom), III (trećem) i IV (četvrtom) semestru studija. U II (drugom) semestru planirana je priprema i odbrana projekta doktorske disertacije. U

V semestru predviđeno je prezentiranje teorijskog okvira istraživanja i prezentiranje rezultata istraživanja, dok je VI (šesti) semestar predviđen za izradu finalne verzije i odbrana doktorske disertacije.

Nastava se u I (prvom), II (drugom), III (trećem) i IV (četvrtom) semestru studija organizira se u rasponu od 12 (dvanaest) do 20 (dvadeset) kontakt sati sedmično tokom 16 (15+1) sedmica nastave i konsultacija u skladu s utvrđenim nastavnim planom i programom.

Znanstvenoistraživački rad, te sama izrada dokorskog rada organiziraju se u vidu ukupnog individualnog opterećenja studenta u rasponu od 640 (šest stotina četrdeset) do 800 (osam stotina) sati po semestru.

Od ukupno 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova, 90 do 120 (devedeset do stotinu dvadeset) ECTS bodova dobija se polaganjem ispita i izvršavanjem drugih nastavnih aktivnosti iz nastavnog plana i programa, a 90 do 60 (devedeset do šezdeset) ECTS bodova dobija se za studijski istraživački rad na realizaciji dokorskog rada uključujući i izradu i odbranu dokorskog rada, što se bliže uređuje planom i programom studija, odnosno programskom strukturom pojedinih kolegija.

Ukupan broj ECTS bodova stječe se polaganjem ispita i istraživačkim radom. Znanje, sposobnosti i vještine studenta prate se i vrednuju tokom nastave, a konačna ocjena se utvrđuje na ispitu. Ispit se polaže nakon odslušanog predavanja, odnosno nakon svih izvršenih nastavnih obaveza propisanih nastavnim planom i programom studija.

Istraživački rad se vrednuje kroz svaku pojedinačnu aktivnost studenta utvrđenu ovim Pravilnikom i nastavnim programom i one su izražene kroz ECTS bodove. Student je dužan položiti sve ispite i obaviti sve ostale studijske obaveze.

Za osiguravanje kvalitete bit će organizirano praćenje napredovanja svakog studenta. Tim sistemom praćenja osigurati će i kvalitet studiranja i pravovremeno završavanje studija upisanih kandidata. Da bi se to postiglo i povećala odgovornost mentora treba voditi računa o njegovoj opterećenosti pa jedan mentor neće moći imati više od dva, a najviše tri doktorska kandidata.

10. FINANSIJSKA KONSTRUKCIJA STUDIJA

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Finansijskog plana za zajednički doktorski studij na odsjecima za socijalnu pedagogiju i predškolski odgoj i obrazovanje -generacija 2018/19 sačinjavaju sljedeći akti:

Okvirni zakon o visokoškolskom obrazovanju BiH, Zakon o visokom obrazovanju Ze-do kantona, Budžet Ze-do kantona u 2018. god. Pravila Univerziteta u Zenici, Pravila Fakulteta, Nastavni plan i program za doktorski studij, Uredba Vlade Ze-do kantona o vlastitim prihodima budžetskih korisnika, Pravilnik o prihodima ostvarenim obavljenjem vlastite djelatnosti, Odluke Upravnog odbora Fakultet o cijeni usluga koje se naplaćuju na doktorskom studiju, Odluka

Upravnog odbora Fakulteta o cijeni časa za nastavnike i saradnike na doktorskom studiju, Odluka o primljenim kandidatima na redovan i redovan-samofinasirajući studij.

PRIHODI

Shodno odluci Upravnog odbora Fakulteta prihod dokorskog studija ostvaruju se od uplata predstavljenih u tabeli koja slijedi.

	PRIHODI	Redovan-samofinasirajući studij
1	Upisnina godine	9000,00 (3x3000)
2	Obnova godine	500,00
3	Prijava ispita	60,00
4	Članarina za biblioteku	15,00
5	Mentorstvo	1500,00
6	Komisija za odbranu rada	1350,00
7	Taksa za obradu dokumentacije	10,00
8	Uvjerenja o sticanju zvanja	50,00
9	Uvjerenje o položenim ispitima	20,00
10	Ostala Uvjerenja i takse	20,00
	UKUPNO	oko 12.525,00 KM

NAČELA RASPOREDA PRIHODA

Shodno odredbama Pravilnika o rasporedu vlastitih prihoda, bruto prihodi ostvareni od organizovanja dokorskog studija dijele se na sljedeći način:

1. za realizaciju nastave - 45%
2. naknade za mentorstva i članstva u komisijama 13%
3. za naknade menadžmentu (rukovodilac studija, sekretar studija) 5%
4. za naknade osoblju koji učestvuju u tehničkoj realizaciji nastave (studentska služba, knjigovodstvo, sekretarijat, dežurne službe) – 7 %
5. za materijalne troškove 30 %

RASHODI

Shodno utvrđenim obavezama, rashode na dokorskom studiju čine:

4.1. Obaveze po osnovu obračunatog koeficijeta nastavnicima u stalnom radnom odnosu i zaključenih ugovora o djelu za realizaciju nastave:

4.1.1. za 540 časova predavanja,

4.1.2. za 285 časova vježbi.

Na prvoj godini ukupan fond časova predavanja iznosi 210 časova, što po Standardima i normativima je norma i po za redovnog profesora. Pošto će se angažovati stalno uposleni nastavnici koji imaju punu normu, njima će se naknada obračunavati po sistemu obračuna iznad norme, tj. po 1,07 koeficijentu po času, a nastavnicima angažovanim po osnovu ugovora o održavanju nastave po bruto satnici od 85 KM. Imajući to u vidu procjena troškova za tri godine realizacije studija iznose :

a) za održana predavanja :

- I godina ukupno 210 časova x 85 KM bruto satnica = 17850 KM

- II godina ukupno 300 časova x 85 bruto satnica = 25500 KM

- II godina ukupno 30 časova x 85 bruto satnica = 2550 KM

UKUPNO: 45.900,00 KM

b) za održane časove vježbi:

- I godina ukupno 105 časova x 75 KM bruto satnica = 7875 KM

- II godina ukupno 150 časova x 75 bruto satnica = 11250 KM

- II godina ukupno 30 časova x 75 bruto satnica = 2250 KM

UKUPNO: 21.375,00 KM

UKUPNO (a+b) : 67.275,00 KM

4.2. Obaveze po osnovu funkcionalnog dodatka na plaću za menadžment doktorskog studija:

4.2.1. Funkcionalni dodatak za rukovodioca odsjeka-1,08

4.2.2. Funkcionalni dodatak za sekretara odsjeka-1,04

4.3. Dodatak na plaću osoblju koji učestvuju u tehničkoj realizaciji nastave:

4.3.1. Dodatak za osoblje Studentske službe

4.3.2. Dodatak za osoblje Finansijske službe

4.3.3. Dodatak za osoblje Pravne službe

4.4. Dodatak za dežurstva i prekovremeni rad tehničkom osoblju

4.5. Naknade za mentore

4.6. Naknade za članove komisija:

4.6.1. Naknada za predsjednika Komisije za odbranu rada

4.6.2. Naknada za članove Komisije

4.6.3. Naknada za sekretara Komisije

4.7. Naknade za putne troškove

4.8. Izdaci vezane za materijalne i režijske troškove

Visina naknada za nastavnike, menadžment i osoblje Fakulteta regulisat će se posebnim odlukama u granicama određenim članom 3., zavisno od vrste i vremena opterećenja, a kroz isplatu mjesečnih plaća.

EKONOMSKA OPRAVDANOST

Finansijska opravdanost organizovanja doktorskog studija prikazana je tabeli koja je sastavni dio Elaborata o organizovanju doktorskog studija. Finansiranje se vrši iz vlastitih sredstava ostvarenih po osnovu uplaćenih sredstava od studenata.

Osnovno pravilo je da rashodi moraju biti uravnoteženi sa prihodima, te da se isplate vrše shodno visini uplaćenih sredstava u datom momentu.

Probleme treba očekivati u činjenici da je Plan koncipiran na bazi plana o upisanih 15

studenta, a da je moguće da u toku studija dođe da ispisa određenog broja studenata zbog niza objektivnih ili subjektivnih razloga. Zbog toga je važno da se vodi uravnotežena politika i konstatno prati pokrivenosti rashoda sa prihodima.

Budžet je urađen na osnovu minimalno prijavljenih 15 kandidata, što predstavlja donji prag rentabilnosti.

TABELARNI PRIKAZ PRIHODA I RASHODA

PRIHODI				
	KOL.	CIJENA	IZVORI FINASIRANJA	
			BUDŽET	VLASTITA
Upisnine za red.samofinansirajući studij	15	9000		135000
Članarina za biblioteku	15	15		225
Uverenja (razna)	75	20		1500
Prijave ispita	250	60		15000
Mentorstva	15	1500		22500
Odbrana doktorskog rada	15	1350		20250
				194.475,00
UKUPNO PRIHODI				
RASHODI				
Ugovori o djelu za realizaciju nastave (predavanja)	180	85		15.300
Ugovori o djelu za realizaciju nastave (vježbe)	95	75		7.125
Naknade za koeficijet opterećenja za stalno zaposlene nastavnike	360	85		30.600
Naknade za koeficijet opterećenja za stalno zaposlene nastavnike	190	75		14.250
Naknade za članstvo u komisijama za odbranu magistarskih radova	15	800		12.000
Naknada za mentorstva	15	1250		18.750
Naknade za putne i hotelske troškove	10	400		4.000
Izdaci za materijalne troškove (svakodnevno funkcionisanje Fakulteta)				54.000
Naknade za šefa odsjeka (za 3 godine	1	4000		4.000
Naknada za sekretara doktorskog studija	1	2000		2.000
Naknade za tehničku podršku realizaciji doktorskog studija (studentska služba, knjigovostvo, sekretarijat, dežurne službe)	9	1333,33		12.000
UKUPNO RASHODI			174.025,00 KM	
RAZLIKA IZMEĐU PRIHODA I RASHODA		20.450,00 KM		
FINANSIRANJE				
		BUDŽETSKA 2018.GOD.	BUDŽETSKA 2019.GOD.	BUDŽETSKA 2020.GOD.
FINASIRANJE IZ VLASTITIH SREDSTAVA		51.000,00 KM	47.975,00 KM	95.500,00 KM

11. PREDMETNO-PLANSKA STRUKTURA

I SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Teorijska perspektiva u pedagogiji	2	–	1	10
2.	Mjerenja u socijalnim znanostima	2	–	1	10
3.	Primijenjena multivarijantna statistika	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

II SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Akcijska istraživanja odgojne prakse	2	–	1	10
2.	Izborni predmet I	2	–	1	10
3.	Priprema projekta doktorske disertacije	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

III SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Izborni predmet II	2	–	1	10
2.	Izborni predmet III	2	–	1	10
3.	Znanstvenoistraživački rad I	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

IV SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Izborni predmet IV	2	–	1	10
2.	Izborni predmet V	2	–	1	10
3.	Znanstvenoistraživački rad II	2	–	1	10
UKUPNO		6	–	3	30

V SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Prezentiranje teorijskog okvira istraživanja	1	–	1	15
2.	Prezentiranje rezultata istraživanja	1	–	1	15
UKUPNO		2	–	2	30

VI SEMESTAR

Red. br.	PREDMET	P	S	V	ECTS
1.	Doktorska disertacija	0	–	6	30
UKUPNO		0	–	6	30

IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA

Red. br.	IZBORNI PREDMETI	P	S	V	ECTS
1.	Filozofski temelji savremene edukacije	2	–	1	10
2.	Filozofija islamskog odgoja	2	–	1	10
3.	Metodologija istraživanja društvenih stavova	2	–	1	10
4.	Biografija kao platforma sociopedagoških istraživanja	2	–	1	10
5.	Postmoderne teorije društva i obrazovanja	2	–	1	10
6.	Pravni aspekti sociopedagoškog djelovanja	2	–	1	10
7.	Napredne metode analize u socijalnoj politici	2	–	1	10
8.	Religija i mentalno zdravlje	2	–	1	10
9.	Savremeni pristup razumijevanju probelma ovisnosti	2	–	1	10
10.	Savremeni pristup psihotraumi	2	–	1	10

Legenda: P – predavanja; S – seminar, V – vježbe; ECTS – ECTS bodovi

IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Red. br.	IZBORNI PREDMETI	P	S	V	ECTS
1.	Filozofija islamskog odgoja	2	–	1	10
2.	Suvremene teorije i istraživanja dječijeg razvoja	2	–	1	10
3.	Psihoterapijski pristupi u radu s djecom	2	–	1	10
4.	Menadžment i evaluacija u predškolskim ustanovama	2	–	1	10
5.	Savremeni pristupi u istraživanju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	2	–	1	10
6.	Kurikulum ranog odgoja	2	–	1	10
7.	Pedagoški aspekti oblikovanja dječijih likova u književnosti	2	–	1	10
8.	Istraživanja u inkluzivnoj edukaciji	2	–	1	10
9.	Konfliktologija u suvremenoj predškolskoj ustanovi	2	–	1	10
10.	Dječija psihopatologija	2	–	1	10

Legenda: P – predavanja; S – seminar, V – vježbe; ECTS – ECTS bodovi

12. PROGRAMSKA STRUKTURA

12.1. OBAVEZNI ZAJEDNIČKI PREDMETI

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	---	---

TEORIJSKA PERSPEKTIVA U PEDAGOGIJI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično: 2 P + 1 V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta jeste predočiti lepezu temeljnih pozicija teorije znanosti (kontinuum analitičkih procesa/adivini elementarizam i hermeneutičkih procesa/strukturni folizam) i unutar toga poboljšati i proširiti teorijsku perspektivu empirijskih istraživanja u pedagogiji.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Ishodi učenja: - znanje o sadržajnom konstituiranju unutar pedagogije - činjenje pretpostavki pargmatičnih refleksija studenata pouzdanijim - poboljšanje i proširenje teorijskih pretpostavki empirijskih istraživanja - senzibilitet studenata prema konstitutivnoj činjenici da je vrsta znanja koje pedagogija generira povezana sa njenom spoznajnom orijentiranošću
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme Odabrane suvremene tendencije u pedagogiji: konstruktivistička teorija, prelaženje s poučavanja na učenje, socijalni karakter odgoja i nastave, intrinzična motivacija i učenje u nastavi Recentne epistemologijske tendencije: socijalna epistemologija i „ženske studije“ Izvorna teorijska perspektiva u pedagogiji Seminar studenata Prilozi kultiviranju teorijskog pedagogijskog mišljenja Opća teorija odgoja i opća teorija nastave Wolfganga Sünkela Klaus Prange, operativna pedagogija Seminar studenata Različita konceptualiziranja socijalizacija Kultura, osnovni faktor posredovanja razvoja osobe Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: komunikativna racionalnost Jürgen Habermas Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: refleksivne projekcije osobnosti Anthony Giddens Pojam svakodnevnog u pedagogiji posredstvom: habitusa, procesa, polje Pjer Burdje Seminar studenata Završna evaluacija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	40 %

	2. seminarski rad	40 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: Studenti su obavezni redovno prisustvovati nastavi i u sklopu tri seminara za studente realizirati postavljene strukturirane zadatke.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Palekčić, M. (2015). Pedagogijska teorijska perspektiva: značenje teorije za pedagogiju i profesiju. Zagreb: Erudita. – Spasić, I. (2004) Sociologija svakodnevnog života, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavne sredstva. – Goldman, A. (2010). Social epistemology, u: Zolta, N. (ed.). The Stanford Encyclopedia of philosophy. – Valsiner, J. (1997). Čovjekov razvoj i kultura. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavne sredstva. – Atkin, L. (2005). Introduction: Feminism, Bourdieu and after, u: Lisa Adkins and Beverly Skeggs (ed.). Feminism after Bourdieu, pp. 3-19, Boston: Blackwell Publishing.
--------------------------	--

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

MJERENJA U SOCIJALNIM ZNANOSTIMA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2 P + 1 V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: R. prof. dr. Nenad Suzić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: nenad_szc@yahoo.com
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: izet.pehlic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj <i>Mjerenja u pedagogiji, psihologiji i socijalnim znanostima</i> je da studente uputi u osnove mjerenja kako bi oni mogli samostalno kreirati instrumente i prepoznati kvalitetne instrumente drugih autora. Tri su osnove mjerenja: (1) samoizvještavanje, (2) situacioni testovi i protokoli i (3) reakcije organizma kao što su puls, EKG, elektrodermalne reakcije, zagrijanost centara u CNS-u i slično. Studentu će proći vježbe za ova tri mjerenja i za kombinaciju.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	– Studentu će biti osposobljeni da izrade vlastite instrumente; – Studenti će naučiti da baždare instrumente; – Studenti će ovladati metodama pedagoške i psihološke dijagnostike; – Mjerenje futuroloških fenomena je pedagoški izazov. Studenti će neučiti izradu instrumenata za mjerenje futuroloških fenomena.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Pojam mjerenja 2. Mjerenja putem samoizvještavanja 3. Mjerenja putem situacionih testova 4. Mjerenja reakcija organizma 5. Kombinirana mjerenja 6. Baždarenje instrumenata 7. Svojstva kvalitetnih instrumenata 8. Futurološka mjerenja 9. Poznati instrumenti 10. Mjerenja u meta-analizi 11. Mjerenja teoretskih radova 12. Vrste varijabli i njihovo mjerenje 13. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe 14. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe 15. Mjerenja u pedagogiji i psihologiji – vježbe

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	40 %
	2. seminarski rad	40 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10

	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: – Uraditi jedan instrument kao seminarski rad; – Usmeno obrazložiti instrument vlastite izrade; – Pripremiti teoretske preglede metoda mjerenja.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Berger, J. (1979). <i>Psihodijagnostika</i>. Beograd, Srb.: Nolit. – Satranjanac, I. (2015). Pedagoška dijagnostika u školi. Na sajtu: https://prezi.com/heuhehuounho/pedagoska-dijagnostika-u-skoli/. Očitano: 27.02.2017. – 3. Suzić, N. (2012). <i>Futurologija u pedagogiji i socijalnim naukama</i>. Banja Luka, BiH: EKTOS.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Milas, G. (2009). <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i>. Jastrebarsko, Hrv.: Naklada Slap. – Fajgelj, S. (?). <i>Metodologija naučnog istraživanja</i>. Beograd, Srb.: Naučna knjiga. – 3. Osgud, Č. (1963). <i>Metod i teorija u eksperimentalnoj psihologiji</i>. Beograd, Srb.: Savremena škola.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	---	---

PRIMIJEJENA MULTIVARIJANTNA STATISTIKA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: I	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof.dr.Anela Hasangic	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Cilj predmeta je omogućiti studentima usvajanje znanja o različitim multivarijantnim statističkim postupcima, kao i načinima njihovog izvođenja, te interpretacije dobijenih rezultata.</p> <p>Također, cilj je osposobiti studente za kritički uvid u različite multivarijantne analize koje možemo naći u literaturi društvenih i prirodnih nauka, te razvijanje sposobnosti da prezentuju i brane statističke/metodološke materijale pred publikom (npr odbrana teze, prezentacije na naučnim skupovima i sl).</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Nakon završenog predmeta studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koristiti SPSS program kako bi primjenio multivarijantne statističke metode na podacima prikupljenim u istraživanju, – Interpretirati dobivene podatke, te iz podataka izvući naučno utemeljene zaključke, – Kritički analizirati vlastite rezultate, kao i rezultate dobivene drugim istraživanjima, te ih uporediti.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Uvodno predavanje, upoznavanje sa silabusom te očekivanim znanjima</p> <p>Kratki pregled univarijantnih statističkih metoda (koeficijenti korelacije, linearna regresija, ANOVA)</p> <p>Multipla regresija (DATA Screening)</p> <p>Multipla regresija (MANOVA)</p> <p>Kanonička korelacija</p> <p>Kanonička korelacija</p> <p><i>I parcijalni ispit</i></p> <p>Faktorska analiza - uvod</p> <p>Eksplanatorna faktorska analiza</p> <p>Konfirmatorna faktorska analiza</p> <p>Klaster analiza – multidimenzionalno skaliranje</p> <p>Logistička regresija</p> <p>Studentski seminari</p> <p>Studentski seminari</p> <p>Finalni ispit</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %

	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
Učešće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. istraživanje	30
	3. pismeni ispit	20 + 30
	4. usmeni ispit	10
<p>2.3. Obeveze studenata:</p> <p>U toku semestra, student je dužan uraditi sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Istraživanje u kome se prikupljaju podaci na kojima će student primijeniti i interpretirati multivarijantne statističke metode. Taj rad predaje u pismenoj formi (30 bodova) i brani usmeno na kraju semestra (10 bodova). 2. Pismeni ispit podrazumijeva I parcijalni i finalni ispit. Za prvi parcijalni student dobija maksimalno 20 bodova, a za finalni ispit 30 bodova. Sadržaj tih ispita je teoretski i pokriva građu predviđenu datom literaturom. 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, J.; Cohen, P.; Applied Multiple Regression/Correlation Analysis for the Behavioral Sciences; Lawrence Erlbaum, Hillsdale, New Jersey (2002) – Fulgosi, A.; Faktorska analiza; Školska knjiga, Zagreb (1988) – Rencher, A. C.; Christensen, W. F.; Methods of Multivariate Analysis; New Jersey: Wiley (2012)
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Brian S. Everitt Multivariable Modeling and Multivariate Analysis for the Behavioral Sciences – Keenan A. Pituch, James P. Stevens Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences Analyses with SAS and IBM SPSS – James P. Stevens Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences, Fifth Edition – David J. Bartholomew, Fiona Steele, Jane Galbraith, Irini Moustaki Analysis of Multivariate Social Science Data

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

AKCIJSKA ISTRAŽIVANJA ODGOJNE PRAKSE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina: I	Semestar: II	ECTS krediti: 10
Status: Obavezni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik: doc. dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: socijalnap@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Posredstvom sadržaja i metoda kolegija Akcijska istraživanja odgojne prakse studenti će razviti senzibilitet prema sistemskoj refleksiji vlastitog praktičnog djelovanja u funkciji unapređenja odgojne prakse i osobnog profesionalnog razvoja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Razlikovati temeljne znanstvene paradigme u istraživanju odgojne prakse Analizirati mogućnosti i granice znanstveno-istraživačkog pristupa odgojnoj praksi s naglaskom na primjenu akcijskih istraživanja Opisati proces razvoja i vrste akcijskih istraživanja Razviti sposobnost procjene problema unutar odgojne prakse za koje je primjerena i funkcionalna upotreba akcijskog istraživanja Razviti sposobnost konceptualnog i metodološkog umijeća planiranja, organizacije, realizacije i evaluacije akcijskog istraživanja
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Pozicija akcijskog istraživanja u okviru metodologije znanstvenog istraživanja 2. Nastanak i razvoj ideje akcijskih istraživanja 3. Definicije, vrste obilježja akcijskih istraživanja 4. Osnovna obilježja akcijskih istraživanja 5. Kvantitativna istraživačka metodologija (udio u akcijskom istraživanju) 6. Kvalitativna istraživačka metodologija (udio u akcijskom istraživanju) 7. Triangulacija istraživačkih paradigmi 8. Evaluacija osobnog praktičnog djelovanja unutar odgojne prakse u funkciji konceptualnog umijeća identifikacije problema 9. Opći plan akcijskog istraživanja 10. Prezentacija plana akcijskog istraživanja 11. Praktična primjena akcijskih istraživanja: iskustva 12. Praktična primjena akcijskih istraživanja: perspektive 13. Teškoće realizacije i etabliranja suštinskih promjena u odgojnoj praksi posredstvom akcijskih istraživanja 14. Procjena kvaliteta akcijskog istraživanja 15. Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %

	3. radionica/grupni rad	20 %
Učeće u ocjeni (bodovi)		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. pismeni ispit 4. usmeni ispit	10 30 30 30
2.3. Obaveze studenata:		
<ul style="list-style-type: none"> – Aktivno sudjelovanje u nastavi – Napisati plan akcijskog istraživanja – Izložiti plan akcijskog istraživanja – Polaganje kolokvija (pismenog) i usmenog završnog ispita 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – McNiff, J. (2002). Action research for professional development: Concise advice for new action researchers. – (dostupno: http://www.waikato.ac.nz/tdu/pdf/booklets/24_AR.pdf) – Mužić, V. (2004). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja. Zagreb: Educa
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Agencija za odgoj i obrazovanje (2011). Akcijsko istraživanje i profesionalni razvoj učitelja i nastavnika. Zagreb, Teovizija d.o.o. Dostupno na: www.coe.int/t/dg4/.../CoE%202010%200517-0520%20Croatia.pdf [stanje: 10.02.2013]. – Bognar, B. (2006): Kako procijeniti kvalitetu akcijskog istraživanja. Metodčki ogledi, Zagreb, vol. 13, br. 1, str. 49-68. – Bognar, Branko (2009). Učitelji i učenici- akcijski istraživači. U: Škola danas za budućnost. Poruke XV. križevačkih pedagoških dana. (str. 195-204) – Böhm, A. (2000). Theoretisches Codieren: Textanalyse in der Grounded Theory. In: Flick, Uwe/ von Kardorff, Ernst/ Steinke, Ines (Hrsg.): <i>Qualitative Forschung: Ein Handbuch</i>. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag. (str. 475-485) – Biličić, M. (2005). Metoda slučaja u znanosti i nastavi. Pomorstvo, god. 19. (str. 217-228) – Flick, U. (2007). <i>Qualitative Sozialforschung: Eine Einführung</i>. Reinbek bei Hamburg: Rowohlt Taschenbuch Verlag. – Halmi, A. (2005). Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima, Zagreb: Naklada Slap. – Lamnek, S. (1995). <i>Qualitative Sozialforschung. Band 1: Methodologie</i>. 3., korrigierte Auflage. Weinheim: Beltz, Psychologie Verlags Union. (str. 111-129) – Lewin, Kurt (1946). Action research and minority problems. U Lewin, G. W. (ur.) <i>Resolving social conflicts: Selected papers on group dynamics</i> (str. 201-216). New York: Harper & Brothers. – Markowitz, Alan (2011). Akcijska istraživanja učitelja u nastavi: drugačiji pogled. Zagreb: Agencija za odgoj i obrazovanje. (str. 11-26) – http://www.coe.int/t/dg4/education/pestalozzi/Source/Documentation/Worksh_ops2010/Outcomes/CoE%202010%200517-0520%20Croatia.pdf Dostupno: (04. 02. 2013.) – McNiff, Jean i Whitehead, Jack (2006). <i>All You Need to Know about Action Research</i>. London: SAGE Publications. – Neilsen, Eric H. (2006). But let us not forget John Collier: Commentary on David Bargal's 'Personal and intellectual influences leading to Lewin's paradigm on action research'. <i>Action Research</i>, 4(4), (str. 389-399)

	<ul style="list-style-type: none">- Scheine, Edgar H. (1995). <i>Kurt Lewin's Change Theory in the Field and in the Classroom: Notes Toward a Model of Managed Learning</i>. SOL Working Paper 10.006.- Dostupno: http://www.sol-ne.org/res/wp/10006.html#fn1 (9. 9. 2006.)
--	--

12.2. IZBORNI PREDMETI – SOCIJALNA PEDAGOGIJA

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

FILOZOFSKI TEMELJI SAVREMENE EDUKACIJE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2 + 1	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr sc. Spahija Kozlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: spahija@gmail.com
Saradnik: Doc. dr sc. Bernard Harbaš	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: bernardharbas@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta je da studenti na razini kritičko-filozofskog razumijevanja svijeta spoznaju i interpretiraju fundamente savremenog odgoja i obrazovanja. Ostvarit će se to njihovim „izlaskom“ iz usko-disciplinarnog učenja o edukaciji i ulaskom u šire (filozofske) horizonte navedene tematike.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Filozofsko interpretiranje odgoja i obrazovanja, savremeno razumijevanje čovjeka u svjetlu pojmova slobode, pravednosti, dobra, vrijednosti, znanja, istine, religioznosti...
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Čemu filozofija? 2. Šta je i ko je čovjek? 3. Horizonti fundamentalnih filozofskih pitanja (kratak pregled) 4. Savremeno propitivanje (razumijevanje) slobode 5. Vrijednost(i) u eri globalnog dijaloga 6. Pravo, pravednost i pravičnost. Skica za konsenzus o globalnom slušanju Drugog 7. Savremeni bijeg čovjeka od Dobra ili: da li je moral zastario? 8. O pojmu istine – savremeni filozofski osvrt na (bez)graničnost znanja 9. Vjerovanje i/ili znanje. Filozofski pogled(i) na religiju danas 10. Filozofski uglovi gledanja na savremeni odgoj i edukaciju 11. Odgoj i edukacija između sekularnog i konfesionalnog 12. Edukacija između socijalne pravde i profita 13. Filozofsko razumijevanje tzv. reformi obrazovanja: pro et contra Bolonje 14. Konsekvence tehničko-tehnoloških inovacija u odgoju i edukaciji danas 15. Evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	15 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. seminarski rad	20

	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: Studenti su obavezni prisustvovati predavanjima, tokom semestra uraditi najmanje jedan seminarski rad, te pristupni rad za usmeni ispit.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Eugen Fink, <i>Uvod u filozofiju</i>, Matica Hrvatska, Zagreb 1998. – Danijel Bučan, <i>Uvod u arapsku filozofiju</i>, Filozofski fakultet, Split 2013. – Platon, <i>Odbrana Sokratova</i>, Dereta, Beograd 2008. – Aristotel, <i>Metafizika</i>, Politička misao, Zagreb 1985. – Aristotel, <i>Nikomahova etika</i>, BIGZ, Beograd 1984. – Aristotel, <i>Politika</i>, Globus Zagreb, Liber Zagreb 1988. – A. J. Ayer, <i>Filozofija u 20. vijeku</i>, Svjetlost, Sarajevo 1990. – Vuko Pavičević, <i>Osnovi etike</i>, Kultura, Beograd 1967. – Friedrich Jodl, <i>Istorija etike</i>, „Veselin Masleša“, Sarajevo 1975. – Spahija Kozlić, <i>Filozofija prava</i>, Pravni fakultet, Zenica, 2015. – Spahija Kozlić, <i>Sloboda i/li tehnika. Traktat o de(kon)strukciji humanuma</i>, Hijatus, Zenica 2017. – Martin Heidegger, <i>Kraj filozofije i zadaća mišljenja</i>, Naprijed, Zagreb 1996. – <i>Evropski glasnik</i> (br. 14), <i>Kriza obrazovanja</i>, Hrvatsko društvo pisaca, Zagreb 2009. – Konrad P. Liessmann, <i>Teorija neobrazovanosti</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2008. – John Horgan, <i>Kraj znanosti</i>, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 2014. – Mel Thompson, <i>Filozofija religije</i>, Faber i Zgombić plus, Zagreb 2003. – Milan Polić, <i>K filozofiji odgoja</i>, Znamen, Zagreb 1993. – <i>Čovjek danas</i> (zbornik filozofskih ogleda), Nolit, Beograd 1964.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Filozofski rječnik</i> (ur. Vladimir Filipović), Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb 1989. – <i>Filozofski leksikon</i> (ur. Stipe Kutleša), Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, Zagreb 2013. – Immanuel Kant, <i>Kritika čistog uma</i>, Nakladni zavod Matice Hrvatske, Zagreb 1984. – Immanuel Kant, <i>Kritika praktičkog uma</i>, BIGZ, Beograd 1979. – Immanuel Kant, <i>Zasnivanje metafizike morala</i>, BIGZ, Beograd 1981. – G. W. F. Hegel, <i>Fenomenologija duha</i>, BIGZ, Beograd 1986. – H. G. Gadamer, <i>Istina i metoda</i>, „Veselin Masleša“, Sarajevo 1978. – J. Habermas, <i>Između naturalizma i religije: filozofski članci</i>, Tugra, Sarajevo 2009. – 9. M. Heidegger, <i>Mišljenje i pjevanje</i>, Nolit, Beograd 1982.

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

FILOZOFIJA ISLAMSKOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Nusret Isanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa filozofskim osnovama odgoja i obrazovanja u islamu. Neophodno je da studenti steknu detaljan uvid u odnose i veze između filozofije i odgoja i obrazovanja. Studenti će se tokom predavanja upoznati sa različitim interpretacijama odnosa između filozofije i odgoja i obrazovanja u islamu i bit će u stanju da kompetentno uočavaju epistemološke, antropološke, ontološke i aksiološke dimenzije poimanja fenomena odgoja i obrazovanja u islamu. Također, cilj ovog kolegija je da studenti kompetentno i upućeno vrše poređenja, analitičke i teorijske analize fenomena odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita iz Islamske filozofije odgoja i obrazovanja student će biti u stanju: <ul style="list-style-type: none">– Proniknuti bit filozofije islamskog odgoja, odnosno vjere kao nezaobilazne komponente ljudske osobnosti– Interpretirati potrebu islamskog odgoja kao prakse, odnosno filozofije islamskog odgoja kao teorijskog razmišljanja nad tom praksom– Argumentirati koncepcije islamskog odgoja i obrazovanja kao dio integralnog odgoja čovjeka.– Na osnovu ovladavanja islamskom filozofijom odgoja i obrazovanja biti u stanju ispravljati kriva shvaćanja o tome da je isti ekskluzivno smatran odgovornim za kultiviranje ekstremizma– Argumentirano pokazati da je moguća uspostava teoretske mogućnosti filozofski i doktrinarno uvjerljivog preklapajućeg konsenzusa između islama i demokratije– Obrazložiti do koje mjere saznanja s područja filozofije islamskog odgoja mogu identificirati respekt za razliku kao jednu bitnu komponentu tog preklapajućeg konsenzusa, te da se ispita niz islamskih obrazovnih praksi u različitim društveno-historijskim kontekstima
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none">1. Filozofije – odgoj i obrazovanje (etimološko i terminološko raščlanjivanje pojmova: filozofija, odgoj, obrazovanje, filozofija odgoja i obrazovanja...) – Izvor 6 i 132. Koncept islamske filozofije odgoja i obrazovanja (Suština odgoja i obrazovanja u islamskoj misli, Temelji i principi odgoja i obrazovanja u islamskoj misli) – Izvor 13. Različiti pristupi filozofiji odgoja i obrazovanja u islamu (Pristup utemeljen na svetim tekstovima, pristup utemeljen na islamskoj

	filozofiji, pristup utemeljen na sufizmu, sintetički pristup: strukturalno/metodička filozofska analiza i analiza islamskih tekstova) – Izvori 1, 10, 11, 12 i 14
	4. Metodološki sadržaji (Analitička metoda čitanja islamskih tekstova, znanstveno-analogijska metoda čitanja islamskih tekstova) – Izvori 1 i 8
	5. Temeljni koncept odgoja i obrazovanja u islamu (Analiza pojmova „terbijet“, „ta'lim“, „tezkija“, Tathir“ i „te'dib“, Centralna pozicija „rububijeta“, suštinsko promišljanje značenja pojmova islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 3 i 12
	6. Ciljevi islamskog odgoja i obrazovanja s aspekta ontologije (Ontološka dimenzija islamske misli, konačni cilj, srednji ciljevi...) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	7. Antropološka dimenzija islamskog odgoja (Veza između temelja i principa odgoja i obrazovanja, antropološki temelji, antropološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	8. Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na ono što se spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	9. Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na onog koji spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	10. Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, hijerarhija etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, etički principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	11. Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština estetskih vrijednosti u islamskom mišljenju, estetski principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
	12. Odgojno-obrazovne metode u islamu (Način derivacije odgojno-obrazovnih metoda, analiza nekoliko primjera derivacije) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
	13. Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Islamski skolasticizam, današnji izazovi odgoja i obrazovanja, kako odgovoriti na izazove?) – Izvor 2
	14. Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Suština istraživanja odgoja i obrazovanja, Akcijska istraživanja odgoja i obrazovanja, akcijska istraživanja u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 4 i 7
	15. Finalno razmatranje i diskusija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	30 %
	2. Vježbe	20 %
	3. Naučnoistraživački rad	50 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. pisanje i prezentiranje naučnog rada	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		

- Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno
- Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz izborne literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata
- Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<p>(1) Bagheri Noaparast, Khosrow (2009). <i>Daramadi bar falsafei talim o tarbiate jomhoorie eslamie Iran</i>, Vol. 1; (<i>Introduction to the philosophy of education in the Islamic Republic of Iran</i>, Vol. 1). Tehran: Elmi Farhangi Publications.</p> <p>(2) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Islamic scholasticism and challenges of higher education. Paper presented in the <i>International Conference of Islamic Scholasticism</i>, Dubai.</p> <p>(3) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Al-Attas revisited on the Islamic understanding of education. <i>Journal of Shi'a Islamic Studies</i> 5(2), 149-172.</p> <p>(4) Bagheri Noaparast, Khosrow; Bagheri Noaparast Mohammad Zoheir (2012). Actionoriented research in education: A comparative study on a Western and an Islamic view. <i>American Journal of Islamic Social Science (AJISS)</i> 29 (2): 43-63.</p> <p>(5) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Constructive realism: A reading of Islam and a new conception of religious science. In F. Wallner (ed.), <i>Aspects of Constructive Realism</i>. Vienna: Peter Lang.</p> <p>(6) Burbules, Nicholas, C. (2000). Philosophy of education. In B. Moon, M. Ben-Perez & S. Brown (Eds.), <i>Routledge International companion to education</i>. New York: Routledge.</p> <p>(7) Clark, C. (2005). The structure of educational research. <i>British Educational Research Journal</i>, 31 (3), 289-308.</p> <p>(8) Frankena, W. (1999). A model for analyzing a philosophy of education. <i>The High School Journal</i>, 2, 8-13.</p> <p>(9) Al-Kailani, Majed Arssan (1998/1416). <i>Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah: Derassah Moqarenah baina Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah va al-Falsafat al-Tarbiah al-Moasserah (Philosophy of Islamic Education: Comparative study on Islamic Philosophy of Education and the Conemporary Philosophy of Education)</i>. Beirut: Muassessah al-Rayan.</p> <p>(10) Madkoor, Ali Ahmad (1987/1407). <i>Manhaj al-Tarbiah al-Islamiyyah: Ussoloho va Tatbighatoh (The way of Islamic education: Its principles and comparisons)</i>. Kuwait: Maktabah al-Falah.</p> <p>(11) Madkoor, Ali Ahmad (1990/1411). <i>Manhaj al-Tarbiah fi al-Tassavor al-Islami (The way of education in Islamic conception)</i>. Beirut: Dar al-Nahzah al-Arabiyyah.</p> <p>(12) Naquib al-Attas, Syed Muhammad (1980). <i>The concept of education in Islam: A framework for an Islamic philosophy of education</i>. Kuala Lumpur: ABIM.</p> <p>(13) Scheffler, I. (1973). Concepts of education: Reflection on the current scene. In I. Scheffler, <i>Reason and teaching</i>. London: Routledge and Kegan Paul.</p> <p>(14) Al-Tumi al-Sheibani, Mohammad Omar (1985/1394). <i>Falsafah al-Tarbiat al-Islamiyah (Islamic Philosophy of Education)</i>. Tripoli: Al-Manshat al-Ammah lelnashr va al-Tuzei va al-Ealan.</p>
--------------------------	--

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA DRUŠTVENIH STAVOVA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 1V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Dženan Skelić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: izet.pehlic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj kolegija je produbiti znanja iz istraživačke metodologije s posebnim naglaskom na metode i tehnike proučavanja društvenih stavova. Kolegij bi trebao osposobiti studente za samostalno provođenje istraživanja čiji supstancijalni dio su društveni stavovi i njihovo izučavanje.	
1.1. Očekivani ishodi	Očekuje se da će studenti nakon odslušanog kolegija <i>Metodologija istraživanja društvenih stavova</i> usvojiti ili unaprijediti svoje stručne kompetencije i biti kadri: <ol style="list-style-type: none">1. Razumjeti metodologiju istraživanja društvenih stavova i nacрте koji se u tu svrhu primjenjuju2. Analizirati različite segmente istraživanja društvenih stavova3. Vrednovati istraživanja društvenih stavova i kritički se postaviti prema njima4. Primijeniti različite istraživačke nacрте u vlastitom istraživanju5. Kreirati i oblikovati istraživanje koje će se baviti društvenih stavovima kao temeljnom ili sporednom temom	
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	TEMA
	1. sedmica	Određenje društvenih stavova i razlozi njihova izučavanja
	2. sedmica	Mjerenje društvenih stavova: važnost metrijskih obilježja
	3. sedmica	Ljestvice za mjerenje društvenih stavova
	4. sedmica	Konstrukcija skala društvenih stavova
	5. sedmica	Konstruktna i kriterijska valjanost mjera društvenih stavova
	6. sedmica	Načini prikupljanja podataka o društvenim stavovima: grupno testiranje i anketno istraživanje
	7. sedmica	Online istraživanja društvenih stavova
	8. sedmica	Neprobabilističko uzorkovanje: prednosti i ograničenja pri istraživanju društvenih stavova
	9. sedmica	Probabilističko uzorkovanje: prednosti i ograničenja pri istraživanju društvenih stavova
	10. sedmica	Istraživački nacрте: istraživanja poprečnog presjeka, uzastopna istraživanja na različitim uzorcima i longitudinalna istraživanja
	11. sedmica	Multivarijatne statističke analize u istraživanju društvenih stavova: faktorska i regresijska analiza
	12. sedmica	Kauzalni zaključci u istraživanjima društvenih stavova
	13. sedmica	Logika strukturalnog modeliranja i primjena u istraživanju društvenih stavova
14. sedmica	Pismeni ispit	

	15. sedmica	Završna evaluacija kolegija
--	-------------	-----------------------------

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. istraživački rad	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		
<ul style="list-style-type: none"> – Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno – Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata – Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – De Leeuw, E. D., Hox, J. J. i Dillman, D. (2008). International Handbook of Survey Methodology. EAM. – Hair, J. F. (2010). Multivariate data analysis: a global perspective. Upper Saddle River, N.J: Pearson. – Menard, S. (2008). Handbook of Longitudinal Research: Design, Measurement, and Analysis. San Diego, CA: Elsevier. – Milas, G. (2004). Ličnost i društveni stavovi. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Nunnally, J. C. i Bernstein, I. H. (1994). Psychometric Theory. New York: McGraw-Hill. – Oppenheim, A. N. (2000). Questionnaire design, interviewing and attitude measurement. New York: Bloomsbury Academic. – Schumacker, R. E. i Lomax, R. G. (2004). A beginner's guide to structural equation modeling. Mahwah, New Jersey: LEA
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, M. M. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Goodwin, C. J. (2010). Research in Psychology: Methods and Design 6th ed. Hoboken: Wiley & Sons. – Groves, R. M., Fowler, F. J., Couper, M. P., Lepkowski, J. M., Singer, E. & Tourangeau, R. (2004). Survey Methodology. Hoboken: Wiley & Sons. – Kish, L. (1965). Survey sampling. New York: Wiley & Sons.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

BIOGRAFIJA KAO PLATFORMA SOCIOPEDAGOŠKIH ISTRAŽIVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično: 2P + 1V		Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof.dr. Edina Vejo	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: edina.vejo@gmail.com
Saradnik: Doc.dr. Elma Begagić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: elma.begagic@ipf.unze.ba

1. CILJ PREDMETA	Biografska istraživanja predstavljaju znanstveno utemeljenu, sveobuhvatnu metodu razumijevanja životnog okruženja individue, njenih strategija djelovanja, te samointerpretacije i refleksije istih. Kolegij ima za cilj da: <ul style="list-style-type: none"> – upozna student(ic)e sa historijskim razvojem metode, – pruži uvid u konstrukciju relevantnih terminoloških odredbi i tematskih područja, – upozna student(ic)e sa različitim pristupima istraživanja biografije unutar Socijalne pedagogije – reflektira šanse (potencijale) i rizike primjene istraživanja biografije unutar Socijalne pedagogije
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Kroz ovaj kolegij studenti će razviti specifične kompetencije koje se odnose na: <ul style="list-style-type: none"> – Razumijevanje osnovnih terminoloških odredbi i tematskih područja biografskih istraživanja unutar Socijalne pedagogije – Poznavanje i primjenu različitih znanstveno utemeljenih pristupa u domenu istraživanja biografije – Kritičko razmatranje šansi i granica primjene biografskih istraživanja unutar Socijalne pedagogije
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Terminološke odredbe i tematska područja biografskih istraživanja 2. Historijski prikaz razvoja biografskih istraživanja 3. Biografska istraživanja unutar različitih znanstvenih disciplina 4. Znanstveno utemeljeni pristupi u domenu istraživanja biografije 5. Sociopedagoška implikacija biografskih istraživanja 6. Struktuiranje biografije u kontekstu životnog okruženja 7. Metodološke osnove biografskih istraživanja 8. Nacrt istraživanja 9. Odabrane metode prikupljanja empirijskog materijala 10. Odabrane metode analize empirijskog materijala 11. Odabrane metode interpretacije empirijskog materijala 12. Biografska istraživanja u funkciji rekonstruktivne perspektive profesionalnog djelovanja 13. Dometi biografskih istraživanja 14. Granice biografskih istraživanja

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50%
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	40
	3. usmeni ispit	50
2.3. Obaveze studenata: Aktivno sudjelovanje u nastavi Portofolio Polaganje kolokvija (pismenog) i usmenog završnog ispita		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Daigler, C. (2008): Biografie und sozialpädagogische Profession. Juventa Verlag: Weinheim und München. – Schulze, T. (1997): Das Allgemeine im Besonderen und das besondere Allgemeine. U: Hansen-Scharberg, Inge (Hrsg.): „etwas erzählen“. Die lebensgeschichtliche Dimension in der Pädagogik. Hohengehren. S. 176–188. – Schweppe, C. (Hrsg.): (2003): Qualitative Forschung in der Sozialpädagogik. Opladen: Leske + Budrich.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Fischer, W./Kohli, M. (1987): Biographieforschung. U: Voges, W. (Hrsg.): Methoden der Biographie- und Lebenslaufforschung. Opladen, S. 25-49. – Schulze, T. (1995): Erziehungswissenschaftliche Biographieforschung. Anfänge, Fortschritte, Ausblicke. U: Krieger, Heinz-Hermann/Marotzki, Winfried (Hrsg.): Erziehungswissenschaftliche Biographieforschung. Opladen. S. 10–31

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

POSTMODERNE TEORIJE DRUŠTVA I OBRAZOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr sc. Spahija Kozlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Doc. dr sc. Bernard Harbaš	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima postmoderne teorije i njenim shvatanjem kulture umjetnosti, politike i obrazovanja
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za analizu društvenih institucija (kulture, politike i obrazovanje) kroz postmodernu teorijsku perspektivu.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prosvjetiteljstvo. Teorija moderne. Racionalna disuksija. Deliberativna demokratija (J. Habermas)2. Kritička škola društva i počeci kritike koncepta razuma (Horkheimer, Adorno)3. Počeci postmodernog stanja. Diskurs. Raskol. Jezičke igre (Wittgenstein, J. F. Lyotard)4. Foucault i kritika subjekta. Teorija diskursa. Arheologija znanja. Koncept „ludila“.5. Medijsko ustrojstvo svijeta. Teorija simulakruma. (Baudrillard)6. Antropologija i njena kritika. (Edvard Said i Talal Asad)7. Libidinalnost, ekonomija. Princip želje. Kapitalizam. (Deleuze, Guattari)8. Postmarksistička misao. Politika i političko. Civilno društvo. (S. Žižek, F. Jameson)9. Fenminsim, Gender and Queer theory (Butler, Foucault)10. Religija i postmoderna (Gelner)11. Nauka i saznanje u postmodernom kontekstu. (Reichenbach, Kuhn, Popper...)12. Univerzitet u savremenom kontekstu. Univerzitet kao subjekt znanja. Akademske slobode. Dekonstrukcija univerziteta. (Derrida, Dworkin, Bloom, Habermas)13. Psihoanaliza, obrazovanje i postmoderna. (Lacan)14. Disciplinovanje i normalizacija. Upravljanje obrazovanjem. (Foucault)15. Kraj edukacijskog projekta. (Rorty, Derrida)

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	30 %

<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. pismeni ispit 4. usmeni ispit	10 20 50 20
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Usher R. and Richard Edwards. 2003. <i>Postmodernism and Education</i>. New York and London: Routledge – Cuff E. C., W.W. Sharrock and D. W. Francis, 2010. <i>Perspectives in Sociology</i>. London and New York: Routledge pp. 231- 366 – Best S. And Douglas Kellner. 2003. <i>Postmodern theory</i>. New York: The Guilford Press. – Gelner E. 1992. <i>Postmodernism. Reason and Religion</i>. New York and London: Rotledge – Savić O. (ed.) „In defence of University“ <i>Special issue of journal Belgrade Circle</i>. 3-4/1997- 1-2/1998 – Lyotard J. F. 1988. <i>The Differend</i>. Manchester: Manchester University Press
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Đorđević, J. 2012. <i>Studije kulture</i>. Beograd: Službeni glasnik (odabrani tekstovi) – Burdije P. 1999. <i>Nacrt za jednu teoriju prakse</i>. Beograd: zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Fas D. 2003. <i>Unutra/izvan</i>. Beograd: Centar za ženske studije. – Rorty R. 1990. <i>Filozofija i ogledalo prirode</i>. Sarajevo: Veselin Masleša – Kuhn T. 1974. <i>Struktura naučnih revolucija</i>. Beograd: Nolit – Rajhenbah H. 1964. <i>Rađanje naučne filozofije</i>. Beograd. Nolit – Asad T. 2003. <i>Formacije sekularnog</i>. Beograd: Beogradski krug – 8. Said E. 2008. <i>Orijentalizam</i>. Beograd: XX vek

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	--	---

PRAVNI ASPEKTI SOCIOPEDAGOŠKOG DJELOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: Doc. dr. Suad Orlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: suad.orlic@gmail.com

1. CILJ KOLEGIJA	Cilj kolegija je da se doktoranti upoznaju sa legislativnim okvirima sociopedagoškog djelovanja u raznim oblastima društvenog života, te da znaju koristiti literaturu koja tretira pravne aspekte rada socijalnih pedagoga, a sve sa ciljem razvijanja stručnih kompetencija poznavanja zakonskih propisa i njihove primjene u različitim oblicima sociopedagoških intervencija.
1.1. Očekivane kompetencije koje će doktorant razviti	Nakon odslušanog kolegija doktoranti će ovladati legislativnim okvirima poznavanja zakonskih propisa, odnosno pravnih odredbi koje regulišu rad i ulogu socijalnih pedagoga u svim oblastima iz djelokruga rada profesije socijalnog pedagoga, što podrazumjeva razvijanje stručnih kompetencija za poznavanje svih zakonskih odredbi koje regulišu rad socijalnih pedagoga u svim institucijama u kojima je neophodan angažman ovog profila zvanja počev od odgojno obrazovanih, preko ustanova socijalne zaštite, pa do zdravstvenih, pravosudnih i sigurnosnih institucija.
1.2. Osnovne – skraćene forme prikaza tematskih jedinica koje se obrađuju	<p>Teme</p> <p>Porodično pravni aspekti sociopedagoškog delovanja – (Rad socijalnih pedagoga u porodicama sa poremećenim odnosima i poremećenom strukturom i, zaštita djece i žena žrtava nasilja, te ostvarivanje saradnje sa nadležnim institucijama, rad u sigurnim kućama, postupanje u bračnim sporovima, odnosno sporovima iz odnosa roditelja i djece i drugi legislativni okviri iz oblasti porodično pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi porodično-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p> <p>Odgojni i obrazovno pravni aspekti sociopedagoškog delovanja - (Rad socijalnih pedagoga u okviru stručnih timova u odgojno obrazovnim ustanovama, odnosno osnovnim i srednjim školama, rad na identifikiranju i evidentiranju djece sa razvojnim poremećajima i poremećajima u ponašanju i rad sa takvom djecom kao i rad sa roditeljima djece sa izraženim elementima devijantnog ponašanja, saradnja sa nadležnim institucijama na prevenciji svih oblika poremećaja u ponašanju, te drugi legislativni okviri iz oblasti odgojno – obrazovno pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi odgojno-obrazovno-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>

	<p>Krivično pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri sociopedagoškog djelovanja u pravosudnim i sigurnosnim institucijama, te penalnim i postpenalnim ustanovama: rad sa maloljetnicima kao učiniocima i žrtvama krivičnih djela (oštećenim), te kao svjedocima krivičnih djela u odsjecima za maloljetnike pri sudovima, tužilaštvima i policijskim ustanovama, rad na tretmanu, prevaspitanju i resocijalizaciji maloljetnih i punoljetnih osuđenika u penalnim ustanovama, te rad na pružanju postpenalne pomoći i resocijalizacijske podrške u postpenalnim ustanovama i drugi legislativni okviri iz oblasti krivično pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi krivično-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>
	<p>Socijalno pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri rada socijalnih pedagoga, u okviru stručnih timova, u ustanovama socijalne zaštite i ustanovama za brigu i zaštitu nezbrinutih, nemoćnih, starih i bolesnih odraslih lica i napuštene djece ili djece bez roditeljskog staranja, poslovi socijalne pomoći i rad sa socijalno ugroženim kategorijama lica, rad na sociopedagoškom tretmanu ovisnika i ostalih ciljnih skupina, sociopedagoško savjetovanje i grupni terapijski rad, rad na profesionalnoj rehabilitaciji i osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom, rad na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji maloljetničke delinkvencije i drugi legislativni okviri iz oblasti socijalno pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi socijalno-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>
	<p>Medicinski i psihološko-pravni aspekti sociopedagoškog delovanja (Legislativni okviri rada socijalnih pedagoga u zdravstvenim ustanovama, odnosno psihijatrijskim ustanovama, ustanovama za promociju i zaštitu mentalnog zdravlja, kao i ustanovama za liječenje bolesti ovisnosti: rad sa duševno bolesnim i licima sa psihičkim poremećajima, rad sa maloljetnim i punoljetnim učiniocima krivičnih djela počinjenih pod uticajem ovisnosti ili u stanju neuračunljivosti ili smanjene uračunljivosti, rad u ustanovama gdje se izvršavaju mjere bezbjednosti, odnosno primjenjuje tretman obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog liječenja od ovisnosti, te drugi legislativni okviri medicinskih i psihološko-pravnih aspekata djelovanja socijalnih pedagoga).</p> <p>- Komparativni elementi medicinskih i psihološko-pravnih aspekata sociopedagoškog djelovanja u zapadnoevropskim zemljama i zemljama regije</p>

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. prezentacije 3. radionica/grupni rad	50% 20 % 30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. esej/praksa/istraživanje 3. usmeni ispit	10 40 50
2.3. Obaveze studenata: Aktivno sudjelovanje u nastavi Portofolio		

3. LITERATURA

<p>3.1. Obavezna literatura</p>	<p>Ustavi i Zakonski propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ustavi Bosne i Hercegovine, – Porodični zakon FBiH, – Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, – Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju (Zakon o osnovnoj školi), – Zakon o srednjem obrazovanju (Zakon o srednjoj školi), – Krivični zakon FBiH, – Zakon o krivičnom postupku FBiH, – Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera u FBiH, – Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku FBiH, – Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH, – Zakon o sudovima (Zakon o sudovima za maloljetnike), – Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira FBiH, – Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštiti civilnih žrtava i zaštiti porodica sa djecom, – Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom, – Zakon o sprečavanju zloupotrebe opojnih droga, – Zakon o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama
<p>3.2. Dodatna literatura</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Podzakonski propisi (Pravilnik o primjeni odgojnih mjera posebnih obaveza prema maloljetnim učiniocima krivičnih djela, Pravilnik o upućivanju u disciplinski centar za maloljetnike, Pravilnik o izvršenju odgojne mjere upućivanja u odgojno popravni zavod, Uredba o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima i ostali podzakonski propisi iz oblasti sociopedagoškog djelovanja, Pravilnik o primjeni mjere policijskog upozorenja, Program edukacije za rad i stručno usavršavanje iz oblasti prava djeteta i poremećaja u ponašanju, odnosno maloljetničke delinkvencije), – Međunarodni propisi (Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Konvencija UN o pravima djeteta, Standardna minimalna pravila UN za maloljetničko pravosuđe, Smjernice UN za prevenciju maloljetničke delinkvencije i poremećaja u ponašanju, Pravila UN o zaštiti maloljetnika lišenih slobode, Standardna minimalna pravila UN za mjere alternativne institucionalnom tretmanu, Preporuke komiteta ministara Vijeća Evrope u vezi zaštite djece od zlostavljanja i drugi međunarodni propisi)

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

NAPREDNE METODE ANALIZE U SOCIJALNOJ POLITICI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Milanka Miković	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: mikovicm@fpn.unsa.ba
Saradnik: doc.dr. Muharem Adilović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: madilovic@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa teorijskim saznanjima i ovladavanje praktičnim vještinama istraživanja u socijalnoj politici
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	- upoznati se sa osnovnim teorijama socijalne politike i karakteristikama istraživanja u socijalnoj politici - usvojiti temeljna znanja o organizovanju istraživanja u socijalnoj politici - upoznati se sa vrstama metodama analiza u savremenoj socijalnoj politici - razviti kritički odnos prema istraživačkim metodama u socijalnoj politici
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Karakteristike istraživanja u socijalnoj politici 2. Teorijska, empirijska i primjenjena istraživanja u socijalnoj politici i socijalnom radu 3. Policy analiza u socijalnoj politici 4. Uporedna istraživanja u socijalnoj politici 5. Akciona istraživanja u socijalnoj politici 6. Socijalni indikatori 7. Uzročna analiza, uporedna analiza 8. Analiza eksperimentalnih podataka 9. Analiza politika i službi i prezentacija rezultata 10. Izrada sociopolitičkih projekta i planiranje istraživanja 11. Pristupi i metode evaluacije 12. Vještine potrebne za socijalnu politiku 13. Etička dimenzija istraživanja u socijalnoj politici 14. Utjecaj istraživanja na programe socijalne politike 15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	___ %
	2. prezentacije	___ %
	3. radionica/grupni rad	___ %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo na nastavi i učešće u diskusijama sa profesorom i kolegama	10
	2. prezentacija samostalnih istraživačkih radova/eseja	30

	3. pismeni ispit	40
	4. usmeni ispit	20
<p>2.3. Obeveze studenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prisustvovanje na predavanjima i sudjelovanje u diskusijama. - Individualna priprema i izlaganje prezentacije rezultata samostalnih istraživanja/eseja/eminarskih radova, te aktivnim sudjelovanje u prezentacijama drugih studenata. - Objavljen namanje jedan rad uz mentorsko vođenje nastavnika u indeksiranom časopisu u relevantnim istaživačkim bazama - Minimalno jedno referentno učešće na domaćim, domaćim s međunarodnim učešćem, ili međunarodnim znanstvenim seminarima, on-line tečajevima, konferencijama, ljetnim školama i sl.. - Pismeno i usmeno polaganje ispita na bazi obavezne literature 		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Pol Spiker (2014). <i>Socijalna politika: teorija i praksa</i>, Fakultet političkih nauka Beograd, - Milosav Milosavljević (2013). <i>Socijalna istraživanja</i>, Društvo i nauka, Beograd - Aleksandar Halmi (2001). <i>Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima</i>, Alinea, Zagreb - S. Becker, Bryman; <i>Understanding Research for Social Policy and Practice- Themes, methods and approaches</i>; Policy Press: Bristol. (2004)
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Aleksandar Halmi (1989). <i>Socijalni rad u lokalnoj zajednici</i>, Biblioteka Socijalna zaštita, Zagreb - Payne Malcolm (2001). <i>Savremena teorija socijalnog rada</i>, Filozofski fakultet u Banja Luci, Banja Luka - Milosavljević Milosav, Brkić Miroslav (2005). <i>Socijalni rad u zajednici</i>, Socijalna misao, Beograd - Edith D. de Leeuw, Joop Hox, Don Dillman; <i>International Handbook of Survey Methodology</i>; Routledge (2012). - Don A. Dillman, Jolene D. Smyth, Leah Melani Christian; <i>Internet, Phone, Mail, and Mixed-Mode Surveys</i>; John Wiley + Sons (2014).

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	---	---

RELIGIJA I MENTALNO ZDRAVLJE			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Izet Pajević	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa duhovnim i religijskim aspektima problema vezanih za mentalno zdravlje, mogućnostima primjene duhovnosti i religioznosti u programima promoviranja zdravih stilova života, prevencije i liječenja nekih psihičkih poremećaja i sociopatoloških pojava kroz komparativni pristup savremenim spoznajama iz oblasti psihopatologije, socijalne patologije, psihijatrije i psihoterapije.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> – da shvate važnost duhovnosti i religioznosti temeljne odrednicu ljudskog bitisanja za mentalno zdravlje kako pojedinca tako i društva u cjelini – da se aktivno odnose prema stečenim znanjima radi ostvarivanja prihvatljivih oblika ponašanja, važnih za intelektualni, emocionalni, duhovni i socijalni razvoj ličnosti; – da prepozna značajne mogućnosti primjene religijskih učenja na putu propagiranja zdravih stilova života i podizanja kvaliteta života ljudi i društva u cjelini – suvereno interpretirati i valorizira utjecaj duhovnosti i religioznosti na mentalno zdravlje
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme: <ol style="list-style-type: none"> 1. Duhovnost i religioznost kao temeljna ljudska odrednica, odnos duhovnosti i religioznosti 2. Psihološke interpretacije religioznosti. Intrinzična i ekstrinzična religioznost; Normalno i patološko u religioznosti 3. Ljudski razvoj, konflikti i njihov utjecaj na religioznost. Faze duhovnog i religioznog razvoja ličnosti; Zdrava i zrela ličnost, zrela religioznost, odlike zrele ličnosti 4. Ličnosti Božijih poslanika. Značaj uzora za psihički i duhovni razvoj, stabilnost i zdravlje ličnosti 5. Psihodinamika pobožnosti u procesu duhovnog usavršavanja; Fenomen mističnog iskustvo - tradicionalna i znanstvena shvatanja 6. Vjera, religioznost, spiritualnost i mentalno zdravlje. Uloga religije u očuvanju mentalnog zdravlja 7. Naučna valorizacija utjecaja duhovnosti i religioznosti na mentalno zdravlje 8. Religijski propisi kao kognitivno-bihevioralni obrasci 9. Moralni konflikt i stres, osjećanja krivice i pokajanje

10. Religija, anksioznost i strah
11. Religija, tuga, žalovanje, depresija i suicidalnost
12. Religija, discijacija i psihotrauma
13. Religija i seksualnost. Kontrola seksualnog nagona. Normalno i patološko u religijskom poimanju seksualnosti. Prevencija i liječenje poremećaja seksualnih sklonosti.
14. Religija i bolesti ovisnosti; Prevencija sociopatoloških pojava i religija
15. Socioterpijske i psihoterapijske dimenzije religioznosti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	30 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	20
	4. usmeni ispit	50
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Harold Koenig, Dana King, and Verna B. Carson. Handbook of Religion and Health, Second Edition Oxford University Press (OUP), 2012. – Ralph W. Hood, Jr., Peter C. Hill, Bernard Spilka. The Psychology of Religion: An Empirical Approach, Fourth Edition: Guilford Press, 2009. – Šimun Šito Ćorić: Psihologija religioznosti. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2003. – O. Sinanović, R. Hafizović i I. Pajević: Duhovnost i mentalno zdravlje, Svjetlost, Sarajevo 2002. – Marina Jurišić, Mijo Nikić, Herman Vukušić (urednici) Vjera i Zdravlje, Zbornik radova, Zaklada «Biskup Josip Lang», Zagreb 2005. – Mohammed Shafi. Oslobođanje od sebe: sufizam, meditacija i psihoterapija. Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla, Udruženje psihijatara Tuzlanskog kantona, 2014.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Izet Pajević i Mevludin Hasanović (urednici) Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti, UPUBIH, Tuzla, 2012. – Pierre Riffard: Riječnik ezoterizama, August Cesarec, Zagreb 1989. – James W. Raznolikosti religioznog iskustva. Zagreb: Naprijed, 1990. – Lynn Wilcox: Sufizam i psihologija. Medžlis IZ Tuzla, 2006. – Olport VG. Skolop i razvoj ličnosti. Bugojno: Katarina, 1991. – Hrnjica S. Zrelost ličnosti. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 1982. – Hol SH, Lindzi G: Teorije ličnosti. Beograd. Nolit, 1983

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU

SAVREMENI PRISTUP PROBLEMIMA OVISNOSTI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Mevludin Hasanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: hameaz@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima teorije ovisnosti i shvatanjem njenog razornog učinka na individuu, porodicu i društvo, kao i prevenciju i liječenje posljedica u svim poznatim aspektima
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za prepoznavanje ovisnosti i svih posljedica koje nastaju nakon izloženosti upotrebi i zloupotrebi psihoaktivnih sredstava ili ovisničkom ponašanju nevezanom za supstance uz savladavanje osnovnih znanja kako se nositi sa ovisničkim ponašanjem i posljedicama ovisnosti sa ciljem prevazilaženja istih.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none">1. Supstancijska i nesupstancijska ovisnost-Globalni problem. Teorija i praksa.2. Kulturološko i historijsko naslijeđe- Perspektive Bosne i Hercegovine3. Značaj efekta ovisnosti o supstancama i nesupstancijske ovisnosti u BiH4. Jedinственe i posebne posljedice sa kojima se suočavaju osobe sa ovisničkim ponašanjem, njihove porodice, uži društveni krug (radno okruženje) i ljekari primarne zdravstvene zaštite u savremenom društvu5. Ovisnost o psihoaktivnim supstancama: alkohol, barbiturati, duhan, opijati, kanabis, benzodijazepini, kokain, psihostimulansi sa kofeinom, ljepila i isparljive tvari, kombinacija više supstanci6. Ovisničko nesupstancijalno ponašanje: kockanje, klađenje, igre na sreću, ovisnost o internetu, ovisnost o hrani, ovisnost o seksu, ovisnost o kupovanju.7. Odnos društvene zajednice prema problemima ovisnosti o psihoaktivnim supstancama i prema nesupstancijskim ovisnostima8. Empatija i komunikacija; Odnos ljekar-ovisnik, Odnos porodica-ovisnik, Odnos poslodavac-ovisnik9. Intervju sa osobom koja ima problem sa psihoaktivnim supstancama ili je nesupstancijski ovisnik10. Medicinski i psihosocijalni post-efekti ovisnosti o supstancama i nesupstancijske ovisnosti11. Djeca čiji su roditelji ovisnici. Adolescenti i ovisničko ponašanje. Uloga roditelja i učitelja u prepoznavanju ovisnosti i nošenja sa njom12. Odnos religije i duhovnosti prema problemima supstancijske i nesupstancijske ovisnosti

	13. Medicinsko i psihosocijalno liječenje. Uloga porodice i nevladinih organizacija.
	14. Sudski procesi i problemi ovisnosti i ovisnika u zatvorskim uslovima. Uloga zatvorskog osoblja i sradnja sa medicinskim ustanovama i nevladinim organizacijama
	15. Ljudska prava i nova uloga zdravstvenih radnika, članova porodice i društvene zajednice u primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj prevenciji supstancijske i nesupstancijske ovisnosti

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. usmeni ispit	70
2.3. Obeveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Sinanović, O. (ur) 2001. <i>Ovisnost o drogama – Uzroci i posljedice, prevencija i liječenje. Multidisciplinarni pristup</i>. Tuzla: Behrambegova medresa Tuzla, Medicinski fakultet Tuzla. – Cerić, I., Mehić-Basara, N., Oruč, Lj., Salihović, H. 2007. <i>Zloupotreba psihotropnih supstanci ilijekova</i>. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu, Medicinski fakultet. – Avdibegović, E., Pajević, I. (urednici). 2010. <i>Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja-Tuzlanski psihijatrijski anali – 1</i>. Zbornik radova prvog alkoholološkog simpozija Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem. Tuzla, 23. i 24. april/travanj 2010. Tuzla: Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla: 133-138. ISBN: 978-9958—623-03-5 (Univerzitetski klinički centar) COBISS.BH-ID 19858694 – Babić, D., i sur. 2016. <i>Psihoaktivne tvari – Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja uzdrokovani uporabom psihoaktivnih tvari</i>. Mostar: Sveučilište u Mostaru. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Hrvić, Dž., Huseinagić, S. 2017. <u>Analiza isplativosti opijatskog supstitucionog liječenja primjenom buprenorfina/naloksona u Bosni i Hercegovini</u>. Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u BiH 1, Pp: 1-68.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mijatov, O. 1980. <i>Alkoholizam na tuzlanskomj regionu</i>. Klub lečenih alkoholičara „Centar“ Tuzla. – Kapetanović,- Bunar, E. 1985. <i>Alkoholizam – život na dva kolosjeka</i>. Zgreb: ČGP DELO, OOUR GLOBUS, Izdavačka djelatnost. – Pozaić, V. 1999. <i>Droga – Od beznađa do nade</i>. Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove. – Petrović, S. 2003. <i>Droga i ljudsko ponašanje</i>. Beograd: Partenon. – Larson, S., Hanson, B., S. (Eds) 1999. <i>Community Based lcohol Prevention in Europe – Research and Evaluations – Proceedings from</i>

	<p><i>the First European Symposium on Community Action Programmes to Prevent Alcohol</i>. Lund: Studentlitteratur, Lunds Universitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Larson, S., Hanson, B., S. (Eds) 1999. <i>Community Based Alcohol Prevention in Europe – Methods and Strategies – Proceedings from the First European Symposium on Community Action Programmes to Prevent Alcohol</i>. Lund: Studentlitteratur, Lunds Universitet. – Dedajić, N. 2010. <i>Socijalni rad sa ovisnicima o drogi</i>. Tuzla: OFF-SET Tuzla. – Torre, R. 2003. <i>Droge – Dugo putovanje kroz noć</i>. Zagreb: Promotor zdravlja. – Hasanović, M. <i>Islamski pristup u tretmanu alkoholizma, depresije, suicidalnosti i psihotraume</i>. U: Sinanović O, Hafizović R, Pajević I (urednici). <i>Duhovnost i mentalno zdravlje</i>. Sarajevo: IP Svjetlost 2002: 107-124. ISBN: 9958-10-444-X. COBISS 10463494. – Hasanović, M., Pajević, I. 2012. <i>Neki socijalni, kulturni i istorijski aspekti prevencije alkoholizma u sjevernoistočnoj Bosni</i>. U: Avdibegović E, Pajević I (urednici). <i>Savremeni pristupi u tretmanu alkoholom uzrokovanih poremećaja-Tuzlanski psihijatrijski anali – 1. Zbornik radova prvog alkohološkog simpozija Bosne i Hercegovine s međunarodnim učešćem</i>. Tuzla, 23. i 24. april/travanj 2010. Tuzla: Klinika za psihijatriju UKC-a Tuzla: 133-138. ISBN: 978-9958—623-03-5 (Univerzitetski klinički centar) COBISS.BH-ID 19858694. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Delić, A. 2012. <i>Lijekovima asistirano liječenje ovisnosti o opijatima metodom Suboxone kao prevencija socijalnog isključivanja mladih</i>. U: Pajević I, Hasanović M (urednici). <i>Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti</i>. Tuzla: Udruženje/Udruga psihijatara u Bosni i Hercegovini (UPuBiH): 343-356. ISBN: 978-9958-0919-1-9. COBISS.BH-ID 19945222. – Hasanović, M., Pajević, I., Kuldija, A., Delić, A., Sutović, A., Avdibegović, E., Kravić, N. 2015. <i>Silence in the Family About the Abuse of Heroin and Its Effects on the Initiation of Treatment</i>. In: Ayman M. Fareed (Ed.). <i>Heroin Addiction: Prevalence, Treatment approaches and Health Consequences</i>. New York: Nova Publishers. 2015. ISBN: 978-1-63463-212-6. Pp: 13-20. – Avdibegović, E., Hasanović, M. 2007. <i>Šta svaki roditelj treba da zna o ovisnosti</i>. Tuzla: UG „Nada“ Tuzla. – Mehić-Basara, N. i sar. 2007. <i>Vodič za primjenu metadona kod ovisnika o opijatima</i>. Sarajevo: Ministarstvo zdravstva kantona Sarajevo, JU Zavod za alkoholizam i druge toksikomanije Kanton Sarajevo. – Vuković, O., Ivković, M., Jašović-Gašić, M. 2001. <i>Žudnja zasupstancom- Savremeni teorijski okvir</i>. <i>Engrami</i>. 23(3-4):5-62. – Vuković-Simić, O., Marić, N., Britvić, D., Simić, S., Jašović-Gašić, M. 2004. <i>Specifičnosti alkoholne zavisnosti kod žena: Faktori rizik i komplikacije</i>. <i>Engrami</i>. 26(-2):79-88. – Kovačević, M. 2002. <i>Zavisnosti od supstanci – Etiologija</i>. <i>Engrami</i>. 24(3-4): 143-153.
--	---

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA SOCIJALNU PEDAGOGIJU	
---	--	---

SAVREMENI PRISTUP PSIHOTRAUMI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Mevludin Hasanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: hameaz@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje sa osnovnim aspektima teorije psihotraume i shvatanjem njenog razornog učinka na individuu, porodicu i društvo, kao i prevenciju i liječenje posljedica u svim poznatim aspektima
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Osposobljenost za prepoznavanje psihotraume i svih posljedica koje nastaju nakon izloženosti psihotraumi uz savladavanje osnovnih znanja kako se nositi sa psihotraumom i njenim posljedicam sa ciljem prevazilaženja istih.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stres, trauma, kriza. Teorija i praksa. 2. Kulturološko i historijsko naslijeđe - Perspektive Bosne i Hercegovine 3. Značaj efekta traume u BiH 4. Jedinstvene i posebne posljedice kojima se suočavaju traumatizirane osobe, njihove porodice, uži društveni krug (radno okruženje) i ljekari primarne zdravstvene zaštite u traumatiziranom društvu 5. Kontekst usmene povijesti 6. Kolektivno sjećanje 7. Odnos ljekar-pacijent 8. Empatija i komunikacija 9. Intervju sa traumatiziranom osobom 10. Medicinski i psihološki post-efekti masovnog nasilja 11. Djeca i dječija psihološka trauma. Uloga roditelja i učitelja u prepoznavanju traume i nošenja sa njom 12. Ratno silovanje u svrhu genocida, traumatizirane žene i djeca rođena u ratu. „Poruka silovanim ženama“ kadije Ahmeda Mešića 13. Svjedočenje: činjenice i dileme 14. Sudski procesi i sudski moral u okviru međunarodnog sudstva za ratne zločine 15. Ljudska prava i nova uloga zdravstvenih radnika i društvene zajednice u primarnoj, sekundarnoj i tercijernoj prevenciji posljedica psihotraume

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	70 %
	2. prezentacije	15 %
	3. radionica/grupni rad	15 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10

	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. usmeni ispit	70
2.3. Obaveze studenata: prisustvovanje i aktivnosti u nastavi, izrada i prezentacija seminarskog rada		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mollica, R., Kapetanović, A., Lavelle, J., Johnson, K., E., Streets, F., J. 2001. <i>Pedagogija traume: Priručnik za studente i profesore – Obuka za zdravstvene stručnjake u Bosni i Hercegovini</i>. Massachusetts Harvard Program in Refugee Trauma. – Husain, S., A., Brown, J., S., Holcomb, W., R. 1994. <i>Priručnik za savjetovališne centre</i>. Sarajevo: Columbija Univerzitet, Missouri, USA. – Husain, S., A., Holcomb, W., R. 1994. <i>Priručnik za tretmn djece sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Sarajevo: Educational Center „Bosnewy“. – Husain, S., A. 2001. <i>Nada za djecu – Lekcije iz Bosne</i>. (Prijevod s engleskog: Dizdar, E., Delić, A., Čolić, R. i Hasanović, M.) Tuzla: Behrambegova medresa Tuzla, Udruženje psihijatarata Tuzlanskog kantona. – Halilović, E. 1995. <i>Bošnjaci i vrijeme</i>. Tuzla: Filozofski fakultet. – Pargan M. 2004. <i>Srebrenica, dokumenti o genocidu</i>. Tuzla: Kulturno-umjetničko društvo Srednje Podrinje Srebrenica. – Behdžet, A. 2004. <i>Bosna i Hercegovina – Zločin stoljeća</i>. Sarajevo: El Kalem. – Mešić, A. 1993. <i>Poruka silovanim ženama</i>. Islamska misao.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mollica, R., i sar. 2007. <i>Global Mental Health: Trauma and Recovery</i>. Orvieto: Massachusetts Harvard Program in Refugee Trauma, Istituto Superiore di Sanita Ministry of Health of Italia. – Wilson, J., P.; Keane, T., M: 1997. <i>Assessing Psychological Trauma and PTSD</i>. New York, London: The Guilford Press. – Holcomb, W., R. 2010. <i>Sexual violence</i>. Cambridge: HOGREFE. – Frojd, S. 2001. <i>Mi i smrt</i>. Beograd: Narodna knjiga Alfa. – Husain, S., A. 2012. Trauma, otpornost i oporavak kod djece: lekcije sa terena. U: Pajević, I., Hasanović, M. (Ur.) <i>Psihijatrija između fenomenologije i neuroznanosti</i>. Tuzla: Udruženje/Udruga psihijatarata u Bosni i Hercegovini, str: 49-66. – Hasanović, M. 2003. <i>Akulturacioni problemi školske djece i adolescenata u procesu repatrijacije</i>. Magistarska teza. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Hasanović, M. 2009. <i>Kvalitet života u veterana rata u Bosni i Hercegovini sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Doktorska teza. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli (www.researchgate.net). – Hasanović, M., Pajević, I. 2010. <i>Religious moral beliefs as mental health protective factor of war veterans suffering from PTSD, depressiveness, anxiety, tobacco and alcohol abuse in comorbidity</i>. <i>Psychiatria Danubina</i>, 22(2):203-210. – Hasanović, M., Pajević, I. 2010. <i>Religijska moralna uvjerenja i posttraumatski stresni poremećaj</i>. U: Jakovljević, M. (Ur) <i>Peta mostrska psihijatrijska subota: Duhovnost u suvremenoj medicini</i>

	<p>ipsihijatriji. Zagreb: Katedra za psihijatriju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Pro Mente d.o.o., str: 199-218.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Hasanović, M. 2011. <i>Psychological consequences of war-traumatized children and adolescents in Bosnia and Herzegovina</i>. Acta Medica Academica, 40(1):45-66. – Hasanović, M., Sinanović, O., Pajević, I., Agius, M. 2011. <i>The Spiritual Approach to Group Psychotherapy Treatment of Psychotraumatized Persons in Post-War Bosnia and Herzegovina</i>. Religions, 2(3): 330-344. – Hasanović, M., Srabović, S., Rasidović, M., Sehović, M., Hasanbasić, E., Husanović, J., Hodzić, R. 2011. <i>Psychosocial assistance project decreased posttraumatic stress disorder and depression amongst primary and secondary schools students in post-war Bosnia and Herzegovina</i>. Acta Medica Academica, 40(2):122-131. – Hasanović, M., Pajević, I. 2011. <i>Religijska moralna uvjerenja i depresivni poremećaj kod veterana rata u Bosni i Hercegovini</i>. U: Ostojić, Lj., Jakovljević, M. (Ur) Osma mostarska psihijatrijska subota: Poremećaji morala i moralnosti u suvremenoj medicini i društvu (Poseban otisak – Zbornik). Mostar: Motrišta, str: 114-126. – Ajduković, M., Ajduković, D. 1996. <i>Pomoć i samopomoć u skrbi za mentalno zdravlje pomagača</i>. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. – Citroni, G. 2012. <i>Između stigme i zaborava: Vodič za odbrnu prava žena – žrtava silovanja ili drugih oblika seksualnog nasilja u Bosni i Hercegovini</i>. Ženeva/Srajevo: TRIAL. – Divjak, J. 2012. <i>Očekujući istinu i pravdu – Bečki dnevnik</i>. Sarajevo: Oslobođenje. – Becker, D. <i>Kontekstualni pristup strahu, trumi i gubitku: Razvitak uz Vive žene</i>. U: Dahić, M., Zečević, J. (ur.) Kontekstualni pristup strahu,traumi i gubitku. Tuzla: Vive žene – Centar za terapiju i savjetovanje, Program Europske Unije za prevenciju torture u Bosni i Hercegovini. Str: 9-29. – Gregurek, R., Klain, E. 2000. <i>Posttraumatski stresni poremećaj – hrvatska iskustva</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Matsakis, A. 2009. <i>Živjeti s veteranom</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Foy, D., W. 1994. <i>Liječenje posttraumatskog stresnog poremećaja. Kognitivno-bihevioralni postupci</i>. Jastrebrsko: Naklada Slap. – Butollo, W., Krüsmann, M., Hgl, M. 2000. <i>Život nakon traume – O psihoterapijskom postupanju sa užasom</i>. Zenica: Dom štampe. – Danieli, Y., Rodley, N., S., Weisæth, L. 1996. <i>International responses to traumatic stress – Humanitarian, Human Rights, Justice, Colaborative Actions and Future Initiatives</i>. Amityville, New York: Baywood Publishing Company, Inc. – Popović, S. 1999. <i>Tortura, posljedice i rehabilitacija – Bosna i Hercegovina</i>. Sarajevo: CTV – Sarajevo. – Bisbey, S., Bisbey, L., B. 1998. <i>Brief Therpy for Post-traumatic Stress Disorder – Traumatic incident reduction and related techniques</i>. Chichester, New York, Weinheim, Brisbane, Singapore, Toronto: John Wiley & Sons. – Aylon, O. 1995. <i>Spasimo djecu</i>. Zagreb: Školska knjiga. – Sandić, M. 2000. <i>Refleksija dijadnog odnosa na pojavu posttraumatskog stresnog poremećaja ratne geneze</i>. Banja Luka:
--	--

	<p>GrafoMark, Laktši.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lončar, M., Henigsberg, N., i sur. 2007. <i>Psihičke posljedice traume</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Herman, J., L. 1992. <i>Trauma and Recovery</i>. Printed in the United States of America: Basic Books, A Division of Harper Collins Publishers. – McLay, R., N. 2012. <i>At War with PTSD</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press. – Urlić, I., Berger, M., Berman, A. 2014. <i>Žrtva, osveta i kultura oprosta</i>. Zagreb: Medicinska naklada. – Halilagić, J. 1998. <i>Krik Srebrenice</i>. Tuzla: Općina Srebrenica. – Imamović, M., Hrelja, K., Purivatra, A. <i>Ekonomski genocid nad bosanskim muslimanima</i>. Sarajevo: MAG – Udruženje muslimana zaantigenocidne aktivnosti. – Grupa autora. 1998. <i>Bosna i Hercegovina i Bošnjaci u politici i praksi Dr. Franje Tuđmana</i>. Sarajevo: Vijeće Kongres bošnjačkih intelektualca. – Moro, Lj. 1998. <i>Organizacija skrbi za bolesnike od posttraumatskog stresnog poremećaja</i>. <i>Medicus</i>. 7(1):29-34. – Dahić, M.(Ur) 2009. <i>Rehabilitacija žrtava torture</i>. Zbornik radova, knjiga 2. Tuzla: Vive žene. – Muslimović, F. 1994. <i>Agresija: Uzroci i posljedice</i>. Sarajevo: Republika Bosna i Hercegovina, Štab Vrhovne komande, Uprava za moral. – Klain, E. 1993. <i>Transfer i kontratransfer prilikom pomsganjs žrtvama rata</i>. <i>Psihoterapija</i>. 23(-2):7-18. – Selimbašić, Z. 2005. <i>Psihosocijalni problemi djece roditelja sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Magistarski rad. Srajevo: Univerzitet u Sarajevu, Postdiplomski studij „Dječija i adolescentna psihijatrija i psihologija“. – Aljukić, N. 2013. <i>Kognitivna oštećenja i atrofija kore velikog mozga u veterana rata sa posttraumatskim stresnim poremećajem</i>. Magistarski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Kravić, N. 2008. <i>Utjecaj ratnih traumatskih iskustava preživjelih u djetinjstvu na psihičko zdravlje u adolescenciji</i>. Magistarski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Kravić, N. 2014. <i>Rizični i protektivni faktori za mentalno zdravlje djece čiji su roditelji poginuli u ratu</i>. Doktorski rad. Tuzla: Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli. – Hasanović, M. 2014. <i>Država i društvo zapostavili su ratne veterane</i>. <i>Novo vrijeme</i>. 08. februar 2014, (intervju) http://novovrijeme.ba/dr-mevludin-hasanovic-drzava-i-drustvo-zapostavili-su-ratne-veterane/ – Pajević, I., Sinanović, O., Hasanović, M. 2017. <i>Association of Islamic Prayer with Psychological Stability in Bosnian War Veterans</i>. <i>Journal of Religion and Health</i> 56 (online):1-13. (doi:10.1007/s10943-017-0431-z)
--	--

12.3. IZBORNI PREDMETI – PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI
ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

FILOZOFIJA ISLAMSKOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Nusret Isanović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik: V. prof. dr. Izet Pehlić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa filozofskim osnovama odgoja i obrazovanja u islamu. Neophodno je da studenti steknu detaljan uvid u odnose i veze između filozofije i odgoja i obrazovanja. Studenti će se tokom predavanja upoznati sa različitim interpretacijama odnosa između filozofije i odgoja i obrazovanja u islamu i bit će u stanju da kompetentno uočavaju epistemološke, antropološke, ontološke i aksiološke dimenzije poimanja fenomena odgoja i obrazovanja u islamu. Također, cilj ovog kolegija je da studenti kompetentno i upućeno vrše poređenja, analitičke i teorijske analize fenomena odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon položenog ispita iz Islamske filozofije odgoja i obrazovanja student će biti u stanju: <ul style="list-style-type: none">– Proniknuti bit filozofije islamskog odgoja, odnosno vjere kao neazbilazne komponente ljudske osobnosti– Interpretirati potrebu islamskog odgoja kao prakse, odnosno filozofije islamskog odgoja kao teorijskog razmišljanja nad tom praksom– Argumentirati koncepcije islamskog odgoja i obrazovanja kao dio integralnog odgoja čovjeka.– Na osnovu ovladavanja islamskom filozofijom odgoja i obrazovanja biti u stanju ispravljati kriva shvaćanja o tome da je isti ekskluzivno smatran odgovornim za kultiviranje ekstremizma– Argumentirano pokazati da je moguća uspostava teoretske mogućnosti filozofski i doktrinarno uvjerljivog preklapajućeg konsenzusa između islama i demokratije– Obrazložiti do koje mjere saznanja s područja filozofije islamskog odgoja mogu identificirati respekt za razliku kao jednu bitnu komponentu tog preklapajućeg konsenzusa, te da se ispita niz islamskih obrazovnih praksi u različitim društveno-historijskim kontekstima
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none">1. Filozofije – odgoj i obrazovanje (etimološko i terminološko raščlanjivanje pojmova: filozofija, odgoj, obrazovanje, filozofija odgoja i obrazovanja...) – Izvor 6 i 132. Koncept islamske filozofije odgoja i obrazovanja (Suština odgoja i obrazovanja u islamskoj misli, Temelji i principi odgoja i obrazovanja u islamskoj misli) – Izvor 13. Različiti pristupi filozofiji odgoja i obrazovanja u islamu (Pristup utemeljen na svetim tekstovima, pristup utemeljen na islamskoj

	filozofiji, pristup utemeljen na sufizmu, sintetički pristup: strukturalno/metodička filozofska analiza i analiza islamskih tekstova) – Izvori 1, 10, 11, 12 i 14
4.	Metodološki sadržaji (Analitička metoda čitanja islamskih tekstova, znanstveno-analogijska metoda čitanja islamskih tekstova) – Izvori 1 i 8
5.	Temeljni koncept odgoja i obrazovanja u islamu (Analiza pojmova „terbijet“, „ta'lim“, „tezkija“, Tathir“ i „te'dib“, Centralna pozicija „rububijeta“, suštinsko promišljanje značenja pojmova islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 3 i 12
6.	Ciljevi islamskog odgoja i obrazovanja s aspekta ontologije (Ontološka dimenzija islamske misli, konačni cilj, srednji ciljevi...) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
7.	Antropološka dimenzija islamskog odgoja (Veza između temelja i principa odgoja i obrazovanja, antropološki temelji, antropološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
8.	Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na ono što se spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
9.	Epistemološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Epistemološki temelji u odnosu na onog koji spoznaje, epistemološki principi u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 1, 9, 12 i 14
10.	Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, hijerarhija etičkih vrijednosti u islamskom mišljenju, etički principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
11.	Aksiološki aspekti islamskog odgoja i obrazovanja (Suština estetskih vrijednosti u islamskom mišljenju, estetski principi islamskog odgoja i obrazovanja) – Izvori 1, 9, 12 i 14
12.	Odgajno-obrazovne metode u islamu (Način derivacije odgojno-obrazovnih metoda, analiza nekoliko primjera derivacije) – Izvori 1, 9, 10, 12 i 14
13.	Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Islamski skolasticizam, današnji izazovi odgoja i obrazovanja, kako odgovoriti na izazove?) – Izvor 2
14.	Kritička analiza na temelju filozofije islamskog odgoja i obrazovanja (Suština istraživanja odgoja i obrazovanja, Akcijska istraživanja odgoja i obrazovanja, akcijska istraživanja u islamskom odgoju i obrazovanju) – Izvori 4 i 7
15.	Finalno razmatranje i diskusija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. Predavanje	30 %
	2. Vježbe	20 %
	3. Naučnoistraživački rad	50 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. učešće u raspravi	20
	3. pisanje i prezentiranje naučnog rada	40
	4. pismeni ispit	30
2.3. Obaveze studenata:		

- Redovan dolazak na predavanja i učestvovanje u raspravama s profesorom i raspravama studenata međusobno
- Individualna priprema i izlaganje prezentacije na osnovu jedne knjige iz izborne literature te aktivno učestvovanje u prezentacijama drugih studenata
- Prije pristupanja nastavi obavezno pročitati naznačenu literaturu kako bi mogli učestvovati u diskusijama

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<p>(1) Bagheri Noaparast, Khosrow (2009). <i>Daramadi bar falsafei talim o tarbiate jomhoorie eslamie Iran</i>, Vol. 1; (<i>Introduction to the philosophy of education in the Islamic Republic of Iran</i>, Vol. 1). Tehran: Elmi Farhangi Publications.</p> <p>(2) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Islamic scholasticism and challenges of higher education. Paper presented in the <i>International Conference of Islamic Scholasticism</i>, Dubai.</p> <p>(3) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Al-Attas revisited on the Islamic understanding of education. <i>Journal of Shi'a Islamic Studies</i> 5(2), 149-172.</p> <p>(4) Bagheri Noaparast, Khosrow; Bagheri Noaparast Mohammad Zoheir (2012). Actionoriented research in education: A comparative study on a Western and an Islamic view. <i>American Journal of Islamic Social Science (AJISS)</i> 29 (2): 43-63.</p> <p>(5) Bagheri Noaparast, Khosrow (2012). Constructive realism: A reading of Islam and a new conception of religious science. In F. Wallner (ed.), <i>Aspects of Constructive Realism</i>. Vienna: Peter Lang.</p> <p>(6) Burbules, Nicholas, C. (2000). Philosophy of education. In B. Moon, M. Ben-Perez & S. Brown (Eds.), <i>Routledge International companion to education</i>. New York: Routledge.</p> <p>(7) Clark, C. (2005). The structure of educational research. <i>British Educational Research Journal</i>, 31 (3), 289-308.</p> <p>(8) Frankena, W. (1999). A model for analyzing a philosophy of education. <i>The High School Journal</i>, 2, 8-13.</p> <p>(9) Al-Kailani, Majed Arssan (1998/1416). <i>Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah: Derassah Moqarenah baina Falsafah al-Tarbiah al-Islamiyyah va al-Falsafat al-Tarbiah al-Moasserah (Philosophy of Islamic Education: Comparative study on Islamic Philosophy of Education and the Conemporary Philosophy of Education)</i>. Beirut: Muassessah al-Rayan.</p> <p>(10) Madkoo, Ali Ahmad (1987/1407). <i>Manhaj al-Tarbiah al-Islamiyyah: Ussoloho va Tatbighatoh (The way of Islamic education: Its principles and comparisons)</i>. Kuwait: Maktabah al-Falah.</p> <p>(11) Madkoo, Ali Ahmad (1990/1411). <i>Manhaj al-Tarbiah fi al-Tassavor al-Islami (The way of education in Islamic conception)</i>. Beirut: Dar al-Nahzah al-Arabiyyah.</p> <p>(12) Naquib al-Attas, Syed Muhammad (1980). <i>The concept of education in Islam: A framework for an Islamic philosophy of education</i>. Kuala Lumpur: ABIM.</p> <p>(13) Scheffler, I. (1973). Concepts of education: Reflection on the current scene. In I. Scheffler, <i>Reason and teaching</i>. London: Routledge and Kegan Paul.</p> <p>(14) Al-Tumi al-Sheibani, Mohammad Omar (1985/1394). <i>Falsafah al-Tarbiat al-Islamiyah (Islamic Philosophy of Education)</i>. Tripoli: Al-Manshat al-Ammah lelnashr va al-Tuzei va al-Ealan.</p>
--------------------------	--

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

SUVREMENE TEORIJE I ISTRAŽIVANJA DJEČIJEG RAZVOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: prof. dr. Anela Hasangić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: anela315@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Studenti će upoznati suvremene trendove u razvojnim teorijama i njihove temeljne postavke. Kolegij će ih osposobiti za kompetentan odabir nacrtu odgovarajućih za istraživanje pojedinih razvojnih problema.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Nakon završenog predmeta studenti će moći: - uspoređivati suvremene i tradicionalne teorije prema različitim kriterijima za vrednovanje teorija; - razlikovati različite vrste razvojnih promjena i primijeniti odgovarajuće pristupe i metode za njihovo praćenje i mjerenje; - poznavati prednosti i nedostatke različitih načina istraživanja razvoja i postupke za osiguravanje valjanosti razvojnih istraživanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Uvodno predavanje – poznate teorije obrađene prethodno (Piaget, Kohlberg, Vigotski) 2. Trendovi u suvremenim razvojnim teorijama: od velikih teorija ka «mikro-teorijama». 3. Teorija cjeloživotnog razvoja 4. Ekološke razvojne teorije 5. Neopiagetovske teorije 6. Teorije perceptivnog razvoja 7. <i>I parcijalni ispit</i> 8. Teorije jezičnog razvoja 9. Teorije emocionalno-socijalnog razvoja 10. Teorijsko određenje razvojnih promjena 11. Pristupi i metode u istraživanju razvojnih promjena 12. Prednosti i nedostaci različitih nacrtu istraživanja razvoja 13. Problemi umjerenju razvojnih promjena 14. Primijenjena razvojna istraživanja 15. Finalni ispit

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		

2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo 2. istraživanje 3. parcijalni ispit (2 x15) 4. usmeni ispit	10 40 30 20
2.3. Obeveze studenata: U toku semestra, student je dužan uraditi sljedeće: 3. Istraživanje iz oblasti razvojne psihologije. Taj rad predaje u pismenoj formi (40 bodova) i brani usmeno na kraju semestra (10 bodova), i to je ujedno finalni ispit. 4. Također, student je dužan u toku semestra uraditi kritički osvrt na dva naučna (objavljena) rada, koja su iz oblasti razvojne psihologije sa posebnim osvrtom na metodološki aspekt, te teoretske koncepte primjenjene u datom radu, uz obrazloženje koje će naći u literaturi za ovaj predmet. Ovaj kritički osvrt na dva naučna rada se smatra kao parcijalni ispit.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Lerner, R.M. (2001). <i>Concepts and theories of human development</i>. Lawrence Erlbaum. – Murray Thomas, M. (2000). <i>Recent Theories of Human Development</i>. Sage Publications. – Teti, D. (2004). <i>The handbook of research methods in developmental science</i>. Blackwell Publishing.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Baltes, P.B. (1987). Theoretical Propositions of Life-Span Developmental Psychology: On the Dynamics between Growth and Decline. <i>Developmental Psychology</i>, 23(5), 611-626. – European Journal of Personality (1992). Special Issue: <i>Longitudinal Research and Personality</i>. John Wiley & Sons. – Menard, S. (1991). <i>Longitudinal research</i>. SAGE. – Miller, S.A. (1997). <i>Developmental Research Methods (2nd Edition)</i>. Prentice Hall.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

PSIHOTERAPIJSKI PRISTUPI U RADU S DJECOM			Šifra:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nastavnik: Prof. dr. Almira Isić	Konsultacije: poslije nastave i putem maila	E mail: almiraisic@gmail.com
Saradnik:	Konsultacije:	E mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati studente s osnovnim teorijskim psihodinamskim, kognitivno bihevioralnim, geštalt i art psihoterapijskim pristupom u radu s djecom. Naime, prvobitno je cilj upoznati studente sa osnovnim pojmovima navedenih psihoterapijskih pristupa, zatim sa procesom dijagnosticiranja psihičkih smetnji kod djece, a potom ih osposobiti i za praktičnu primjenu specifičnih psihodinamskih, kognitivno-bihevioralnih, geštalt i art psihoterapijskih tehnika u radu s djecom sa psihičkim smetnjama. Pored toga, studenti će se upoznati i sa pristupom rada sa roditeljima.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Kroz upoznavanje različitih psihoterapijskih pristupa u radu s djecom, studenti će steći potrebne kompetencije za prepoznavanje i razumijevanje psihičkih smetnji kod djece, a potom i mogućnost tretiranja lakših oblika psihičkih smetnji kod djece kroz primjenu brojnih praktičnih psihoterapijskih tehnika. Pored toga, steći će i kompetencije za pružanje savjetodavne podrške i pomoći roditeljima djece sa psihičkim smetnjama.
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u dječju psihopatologiju. 2. Proces psihodinamskog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 3. Primjena psihodinamskih tehnika u tretmanu traumatizirane djece, djece s neurotičnim smetnjama i poremećajem ličnosti. 4. Proces kognitivno bihevioralnog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 5. Sudjelovanje roditelja u kognitivno bihevioralnoj terapiji usmjerenoj na dijete. 6. Primjena kognitivno bihevioralnih tehnika u tretmanu djece s internaliziranim poremećajem (generalizirana anksioznost, opsesivno kompulzivni poremećaj i posttraumatski stresni poremećaj). 7. Proces geštaltističkog dijagnosticiranja dječjih smetnji. 8. Primjena geštalt psihoterapijskih tehnika u rad s djecom (vođena vizualizacija, crtanje i podsticanje čulnih iskustava). 9. Primjena geštalt psihoterapijskih tehnika u rad s djecom (kreativna dramatizacija, terapija igrom i pričanje priča). 10. Geštalt psihoterapijski pristup djeci s neprilagođenim ponašanjem. 11. Teorijske osnove primjene art terapije u radu s djecom. 12. Primjena likovno oblikovnih metoda u radu s djecom. 13. Primjena muziko terapije i terapije plesom i pokretom u radu s djecom 14. Primjena psihodrame i biblioterapije u radu s djecom.

	15. Presentacija praktičnih radova studenata (studije slučaja)
--	--

OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	30 %
	3. izlaganje seminarskog rada	20 %
	4. grupni rad	20%
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Pismeni ispit	30%
	2. Usmeni ispit	40%
	3. Seminarski rad	30%

LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Chetik, M. (2008). <i>Tehnike u dječjoj terapiji (psihodinamske strategije)</i>. Zagreb: Alinea. – Stallard, P. (2010). <i>Misli dobro, osjećaj se dobro (kognitivno-bihevioralna terapija u radu s djecom i mladim ljudima)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. – Krüger, A. i Reddemann, L. (2007). <i>Psihodinamska imaginativna terapija traume za djecu i mlade</i>. Goražde: Udruženje žena – Seka. – Oaklander, V. (1978). <i>Prozori u svet naše dece (geštalt terapeutski pristup djeci i adolescentima)</i>. Beograd: Nolit. – Škrbina, D. (2013). <i>Art terapija i kreativnost</i>. Zagreb: Veble commerce.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Dyregrov, A. (1990). <i>Tugovanje u djece</i>. Zagreb: Educa. – Evans, K. & Dubowski, J. (2001). <i>Art Therapy with Children on the Autistic Spectrum</i>. London and Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers. – Oster, D. G. & Crone G. Patricia (2004). <i>Using Drawings in Assessment and Therapy (second edition)</i>. New York: Brunner-Routledge.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

MENADŽMENT I EVALUACIJA U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA			Šifra:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nastavnik: Prof. dr. Nusreta Kepeš	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem mejla	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznati doktorante sa predmetom izučavanja kolegija: Upravljanje, rukovođenje i evaluacija u predškolskim ustanovama. Istaknuti značaj upravljanja i rukovođenja za dobrobit institucije (grupe, tima) i kvalitet rada.	
1.1. Očekivani ishodi	1. Instrumentalne kompetencije: izrada nacrtu istraživanja za seminarski rad iz upravljanja ili evaluacije prezentacija istraživanja 2. Interpersonalne kompetencije: (sposobnost za timski rad, vještine interpersonalne komunikacije, 3. Sistemske kompetencije: (primjena znanja stečenih na kolegiju u praksi, sposobnost samostalnog rada)	
1.2. Predmeti koji su preduvjet za polaganje		
1.3. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	SEDMICA	Teme
	1. sedmica	Razvoj upravljanja – pojam, podjela, teorije i modeli
	2. sedmica	Upravljanje promjenama (Menadžment promjena)
	3. sedmica	Vrtić između tradicije i inovacije
	4. sedmica	Predškolski savjetnik – profesionalni razvoj i profesionalna etika
	5. sedmica	Menadžment i programi savjetodavnog rada
	6. sedmica	Značaj evaluacije u pedagoškom radu, Vrste evaluacije i njeni efekti
	7. sedmica	Evaluacija i poboljšanje kvalitete rada u odgojno-obrazovnim institucijama
	8. sedmica	Dometi i prednosti evaluacije
	9. sedmica	Kompetencije odgajatelja u procesu evaluacije
	10. sedmica	Inovativno poduzetništvo u oblasti predškolstva
	11. sedmica	Istraživanje kriznog menadžmenta
	12. sedmica	Strategije u konflikt menadžmentu
	13. sedmica	Metodi, tehnike i alati u provođenju menadžmenta promjena
	14. sedmica	Total Quality Management (TQM)
15. sedmica	SWOT, PESTLE i analiza resursa i situacijska analiza	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	10 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	60 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. Prisustvo nastavi	10
	2. Istraživački rad – assesment	50
	3. Izrada projekta	40

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Mandić, P. (1986): Savjetodavni vaspitni rad. Sarajevo: Svjetlost – Zavod za udžbenike i nastavna sredstva– Silov, M. (2001): Razvojna djelatnost u školskom sustavu – terminologija, povijest i novi smisao.– M. Silov <i>Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu</i>. V. Gorica: Persona, str. 121-142– M. Silov <i>Suvremeno upravljanje i rukovođenje u školskom sustavu</i>. V. Gorica: Persona, str. 121-142– Davorin Pavelić, <i>Monitoring i evaluacija- priručnik za projekt menadžere</i>– Štefanić I (2015) <i>Inovativno poduzetništvo</i>, priručnik
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Kotter P.J. (1995), <i>Leading Change: Why Transformation Effort Fail</i>, Harvard Business Review, March-April, pp. 59-67 (prevod: Šunje A., Kurtić E.)– Kotter P.J., Schlesinger A.L. (2008), <i>Choosing Strategies for Change</i>, Harvard Business Review, July-August, pp. 130-139 (prevod: Šunje A., Kurtić E.)– Craft, A. (2000): <i>Continuing professional development: a practical guide for teachers and schools</i>, London and New York: Routledge/Falmer

SUVREMENI PRISTUPI U ISTRAŽIVANJU RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof.dr.sc. Lidija Vujičić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: lidija.vujcic@uniri.hr
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	Upoznavanje studenata sa novim pristupima u istraživanju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<ul style="list-style-type: none">– Razviti sposobnosti zauzimanja kritičkog stava prema teorijskim i znanstveno-istraživačkim pristupima u istraživanju djeteta i djetinjstva uvjetovanih posebnim kulturnim, ekonomskim i društvenim okruženjima. Razviti sposobnosti i vještine istraživanja prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koja bi se fokusirala na dijete i percipirala ga kao su-konstruktoru znanja, identiteta i kulture.– Stjecati sposobnosti praćenja, razumijevanja i primjene znanja o novim pristupima u istraživanju djeteta i djetinjstva u ranom i predškolskom odgoju sagledavanjem dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa kao alata profesionalnog učenja i osobnog razvoja.– Kritički analizirati, evaluirati teorijska polazišta (su)konstruktivističkog pristupa u koncipiranju suvremenog kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.– Razumjeti kulturu odgojno-obrazovne ustanove kao prediktora za mijenjanje odgojno-obrazovne prakse i podizanje kvalitete življenja u dječjem vrtiću.– Demonstrirati sustavno razumijevanje kulture ustanove kao složenog multidimenzionalnog fenomena i ovladati vještinama i metodama njezina istraživanja i mijenjanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Nova paradigma u razvoju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja – izazov za teoretičare i praktičare2. Teorijska polazišta istraživanja s djecom: dijete kao kompetentno i moćno biće3. Dijete i djetinjstvo u pedagoškoj teoriji i praksi4. Modernizam i postmodernizam u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju – slika o djetetu5. Postavke sociologije djetinjstva u konceptualizaciji prakse ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja6. Djeca - društveni akteri koji igraju aktivnu ulogu u oblikovanju svoje sredine i sebe7. Suvremene teorije i istraživanja odgojno-obrazovne ustanove8. Kurikulum: konceptualni okvir za razvoj dječjih potencijala

	(sukonstrukcija kurikulama, osnovna teorijska polazišta na primjeru uspješnih kurikuluma)
	9. Koncept kulture ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
	10. Suvremene teorije i istraživanja kulture odgojno-obrazovne ustanove (organizacijske teorije, teorije sustava, umrežavanje);
	11. Akcijsko istraživanje kao metodologijska strategija u mijenjanju kulture odgojno-obrazovne ustanove;
	12. Izravno istraživanje odgojno-obrazovne prakse kao dominantna strategija
	13. profesionalnog razvoja odgajatelja;
	14. Rani i predškolski odgoj i obrazovanje u kontekstu razvoja društva i obrazovnih politika u svijetu
	15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obveze studenata: Samostalni rad polaznika na literaturi. Izrada projektnog prijedloga kojim se redefiniiraju različite uloge nositelja odgojno-obrazovnog procesa u mijenjanju kulture odgojno-obrazovne ustanove i podizanje kvalitete življenja. Uključivanje i izlaganje na znanstvenom kolokviju, međunarodnom skupu i sl.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Bruner, J.S. (2000), Kultura obrazovanja. Zagreb. Educa. – Dahlberg, G., Moss, P. (2006), Ethics and Politics in Early Childhood Education. London, RoutledgeFalmer. – Dahlberg,G.;Moss,P.,Pence,A. (2003), Beyond Quality in Early Childhood Education and Care. London: Falmer press. – Johansson, E., White, E. J. (Eds.) (2011). Educational Research with Our Youngest. Voices of Infants and Toddlers. London and New York: Springer. – McLachlan,C., Fleer, M., Edwards, S. (2010). Early Childhood Curriculum. – Planning, assessment and implementation. Cambridge: Cambridge University Press – Miljak, A. (2015). Razvojni kurikulum ranog odgoja. Model Izvor II. Zagreb:Mali profesor. – Oliveira-Formosinho,J.,Formosinho,J.(2012).Pedagogy-inParticipation: Childhooa Association Educational Perspective. Porto: Porto Editoria. – Rinaldi, C. (2006), In Dialogue with Reggio Emilia: listening, researching and learning. New York: Routledge – Smidt, S.(2006), The Developing Child In The 21 St Century. London
--------------------------	--

	<p>and New York: Routledge</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vujičić, L. (2011), Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove. Zagreb: Mali profesor; Rijeka: Sveučilište u Rijeci. – Vujičić, L. i suradnici (2016). Razvoj znanstvene pismenosti u ustanovama ranog odgoja. Rijeka: Učiteljski fakultet, Centar za istraživanje djetinjstva.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Corsaro, W. A., (2005). The Sociology of Childhood. Bloomington: Indiana University. – Edwards, C., Gandini, L., Forman, G. (ed.). (2012). The Hundred Languages of Children. The Reggio Emilia Experience in Transformation. England:PRAEGER. – Fortunati, A., Catarsi, E. (2012). The Tuscan Approach to Early Childhood Education. Parma: Edizioni juior. – Gopnik, A. (2011). Beba filozof – što nam djeca govore o istini, ljubavi i smislu života. Zagreb: Algoritam. – Maleš, D.(ur.) (2011). Nove paradigme ranoga odgoja. Zagreb: FF Zagreb, Zavod za pedagogiju, Alinea. – Miljak, A. (2005). Su-konstrukcija kurikuluma i teorije (ranog odgoja) obrazovanja, Pedagogijska istraživanja, 2 (2), Zagreb (235.-250. str.) – Vujičić, L. (2012). Kultura participacije: i (u) istraživanje (istraživanju) odgojno-obrazovne prakse. U: Ljubetić, M., Mendeš,B. (ur.) Prema kulturi (samo)vrednovanja ustanove ranog i predškolskog odgoja. Split. – Vujičić, L., Miketek, M. (2014). Children's Perspective in Play: Documenting the Educational Process Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje/Croatian Journal of Education, 16(1), 143-159. – Woodhead, M. (2012). Različite perspektive o ranom djetinjstvu: teorija, istraživanje i politika.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

KURIKULUM RANOG ODGOJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti:
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr.sc. Edita Slunjski	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: eslunjsk@ffzg.hr
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Opći cilj je osposobiti studente da putem samostalnog i kritičkog proučavanja literature te raspravama na seminarima i praktikumima, ovladaju temeljnim spoznajama povezanim s kurikulumom ranog odgoja i njegovim posebnostima.</p> <p>Specifični cilj je osposobiti studente za prepoznavanje i razumijevanje povezanosti kurikulumu ranog odgoja s odgojno–obrazovnom praksom, kulturom i cjelokupnim kontekstom ustanove ranog odgoja, osposobiti studente za samostalno i kritičko vrednovanje različitih dimenzija odgojno–obrazovne prakse i kurikulumu</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Studenti će steći znanja i razumijevanja iz područja kurikulumu ranog odgoja te znanstveno-istraživačke kompetencije iz tog područja. Steći će temeljna razumijevanja o mogućnostima sukonstrukcije kurikulumu ranog odgoja te se osposobiti za izradu nacrtu istraživanja, provođenje kritičke refleksije, interpretaciju podataka i znanstveno oblikovanje rada.</p>
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Određenje kurikulumu ranog odgoja; Kurikulumi ranog odgoja u svijetu (Reggio, TeWhariki, Waldorf, Montessori i dr.) 2. Značajke suvremeno koncipiranog kurikulumu ranog odgoja 3. Holistički nasuprot analitičkog pristupa 4. Kompleksnost i nepredvidivost nasuprot linearnosti i predvidivosti 5. (Su)konstrukcija nasuprot reprodukcije znanja 6. Autonomnost i emancipacija djece nasuprot manipulacije djecom 7. Istraživanja kurikulumu ranog odgoja 8. Utjecaj paradigmi na istraživanje i konstrukciju kurikulumu ranog odgoja 9. Kvalitativna istraživanja i tvorba kurikulumu ranog odgoja 10. Teorija i praksa odgoja i obrazovanja u zajedničkom nastajanju – stvaranje "gradbene teorije" 11. Konstrukcija kurikulumu ranog odgoja i "pedagogija slušanja" 12. Samousavršavanje i samorazvoj odgojno–obrazovne prakse kao podloga konstrukcije kurikulumu 13. Refleksivni profesionalizam odgajatelja kao podloga konstrukcije kurikulumu 14. Kvalitetno vođenje ustanove ranog odgoja kao podloga konstrukcije kurikulumu 15. Suradnička kultura ustanove ranog odgoja kao podloga konstrukcije kurikulumu

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obaveze studenata: Izraditi kritički osvrt na temelju dva rada (odabrana u skladu s vlastitim znanstveno-istraživačkim interesom, a iz područja ranog odgoja), od kojih jedan treba biti znanstvena knjiga, a drugi članak. Ispitna se obaveza sastoji od izrade dvaju kritičkih osvrti i usmene rasprave o njima.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Edwards, C. P., Gandini, L., Forman, G. (eds.) (1998), <i>The Hundred Languages of Children - The Reggio Emilia Approach, Advanced Reflections</i>. London: Ablex Publishing Corporation.– Slunjski, E. (2011), <i>Kurikulum ranog odgoja – istraživanje i konstrukcija</i>. Zagreb: Školska knjiga– <i>Te Whariki – Early Childhood Curriculum</i> (1996), Wellington: Ministry of Education New Zealand.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">– Giudici, C., Rinaldi, C. (eds.) (2002), <i>Making Learning Visible - Children as Individual and Group Learners</i>. Reggio Children, Municipality of Reggio Emilia.– Miljak, A. (2007), <i>Teorijski okvir sukonstrukcije kurikulumu</i>. U: Previšić (ur.),– Slunjski, E. (2015), <i>Izvan okvira 2: Promjena - kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju kurikulumu ranog odgoja</i>. Zagreb: Element.– Slunjski, E. (2016), <i>Izvan okvira 2: Promjena</i>, Zagreb: Element.– Vujičić, L. (2011), <i>Istraživanje kulture odgojno-obrazovne ustanove</i>. Zagreb: Mali profesor.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

PEDAGOŠKI ASPEKTI OBLIKOVANJA DJEČJIH LIKOVA U KNJIŽEVNOSTI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Vedad Spahić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: vedad.spahic@bih.net.ba
Saradnik: Doc. dr. Ibnel Ramić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: ibnelramic1@gmail.com

1. CILJ PREDMETA	Cilj predmeta jeste kod studenata razviti senzibilitet za pedagoški aspekt oblikovanja dječjih likova u književnosti.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Umjeti razlučiti estetsku i pedagošku ravan književnoga djela. Razumijevati književnost kao sredstvo mogućih pedagoških i estetskih učinaka na odgoj djece. Umjeti identificirati funkciju dječjih likova u djelima književnosti za odrasle te moguće pedagoške i estetske aspekte njihova književnog oblikovanja.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	<p>Teme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problem nazivlja (književnost za djecu, dječija književnost). 2. Problem postojanja dječije književnosti. 3. Kriteriji definiranja književnosti za djecu (kriterij namjene, kriterij recipijenta, kriterij jednostavnosti, kriterij tematike, kriterij fascinantnih intriga i ličnosti, kriterij jezika i stila i dr.) 4. Književnost kao sredstvo mogućih pedagoških i estetskih učinaka na odgoj djece 5. Funkcija dječjih likova u djelima književnosti za odrasle 6. Problem početaka književnosti za djecu (nastala u periodu prosvjetiteljstva, romantizma ili je „čedo XX vijeka“) 7. Čitalački afiniteti u fazama djetinjstva (predškolska, školska, pubertetska i adolescentska faza). 8. Književnost za djecu kao „sluškinja pedagogije“. „Pomirenje“ pedagogije i estetike. Povratak rusovskim idejama nesputanog razvoja dječije ličnosti. 9. Književnost za djecu u južnoslovenskim književnostima. Otklon od pedagogizma i didaktizma (Aleksandar Vučo, fokus na estetskoj dimenziji). 10. Obnova pedagogizma poslije Drugog svjetskog rata, poetika socrealizma, ratne i poratne teme, tipovi tzv. starmale djece (bombaši, kuriri, lideri-pioniri i sl.) (B. Ćopić: Magareće godine, M. Lovrak: Vlak u snijegu.) 11. Elementi odgojnog u književnim djelima za djecu. 12. Žanr bajke kao otklon od izraženog didaktizma u literaturi za djecu 13. Problem „pedagoških parova“, mladi junak i njegov iskusni učitelj (romani D. Defoa i Ž. Verna). 14. Odnos između estetske i pedagoške komponente, odnos opozitnosti ili

	simbioze u djelima književnosti za odrasle (Ćopić, Gras, Kiš) 15. Završna evaluacij akolegija
--	--

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	60 %
	2. prezentacije	20 %
	3. radionica/grupni rad	20 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	20
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: izrada seminarskog rada prema metodološkim uputstvima i njegova odbrana.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Žan Žak Ruso: Emil ili o vaspitanju, – Pol Azar: Knjige, djeca i odrasli – Hajnrih Volgast: Bijeda naše omladinske književnosti – Novo Vuković : Uvod u književnost za djecu i omladinu – Ibrahim Kajan: <i>Razvoj i oblici</i> dječjeg bosanskohercegovačkog romana – Muhidin Džanko: Filipove frajle – Daniel Defo: Robinzon Kruso – Ivana Brlić Mažuranić: Priče iz davnine – Mark Tven: Kraljević i prosjak – Oskar Vajld: Sretni princ – Astrid Lindgren: Pipi Duga Čarapa – Dž. Rauling, ciklus knjiga o Hari Poteru – Branko Ćopić Magareće godine, Bašta sljezove boje, – Ahmed Hromadžić Okamenjeni vukovi – Alija Dubočanin Lađarski put – Danilo Kiš: Bašta, pepeo – Ginter Gras: Limeni bubanj
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – N. Idrizović, Književnost za djecu – M. Crnković, D. Težak: Pvijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955. godine – Slobodan Ž. Marković: Zapisi o književnosti za decu I-IV

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

ISTRAŽIVANJA U INKLUZIVNOJ EDUKACIJI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Prof. dr. Haris Cerić	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: haris.ceric@fpn.unsa.ba
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:

1. CILJ PREDMETA	<p>Opći cilj ovoga predmeta je osposobiti doktorande za znanstvena i stručna istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.</p> <p>Specifični cilj je prikupiti i analizirati međunarodna i domaća istraživanja u inkluzivnoj edukaciji, kao i udžbenike metodologije, na temelju čega će se doktorandi osposobiti za kritičko razumijevanje inkluzivne teorije i prakse, te samostalno pripremanje i provođenje raznovrsnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.</p> <p>Doktorandi će se osposobiti za samostalno provođenje istraživanja sa područja inkluzivne edukacije što će rezultirati izradom jednog znanstveno-stručnog rada na izabranu temu. Time će istovremeno steći potrebne znanstveno-metodološke kompetencije koja će doprinijeti unapređivanju inkluzivne teorije i prakse.</p>
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	<p>Po završetku nastave iz ovoga predmeta, doktorandi će biti u stanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti različite metode istraživanja u obrazovanju pogodne za raznovrsna istraživanja s područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode kvantitativnog, eksperimentalnog i kvazi-eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Opisati, objasniti i praktično primjeniti osnovne teorije i metode anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije; - Kritički procjenjivati istraživanja sa područja inkluzivne edukacije i opisati njihove implikacije za obrazovnu praksu. - Analizirati međunarodna i domaća istraživanja u inkluzivnoj edukaciji prema njezinih ključnim aspektima; - Usporediti inkluzivnu praksu u Bosni i Hercegovini s razvijenim zemljama svijeta; - Kritički analizirati različite perspektive (djeca s posebnim potrebama, roditelji, stručni saradnici, direktori, političari) u inkluzivnoj praksi; - Razlikovati znanstvena i stručna istraživanja u inkluzivnoj edukaciji; - Kritički analizirati, evaluirati i sintetizirati nove istraživačke ideje (napisati znanstveno-stručni rad); - Procjenjivati inkluzivnu praksu na temelju rezultata istraživanja ili podataka prikupljenih empirijskim istraživanjem; - Odgovarati i reagirati na aktualne profesionalne probleme i prakse

	predlažući adekvatna rješenja i pristupe.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme
	Sadržaj kolegija osmišljen je tako da doktorandima ponudi osnove za razumijevanje suvremenih metodoloških pristupa u istraživanju inkluzivne teorije i prakse, odnosno da ih osposobi kako za analiziranje i interpretiranje provednih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije, tako i i za samostalno osmišljavanje i provođenje različitih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije.
	Sadržaj kolegija obuhvatiti će:
	1. Metode prikupljanja podataka
	2. Metode analize podataka
	3. Teorije kvantitativnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	4. Metode kvantitativnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	5. Teorije eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	6. Metode eksperimentalnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	7. Teorije kvazi-eksperimentalog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	8. Metode kvazi-eksperimentalog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	9. Teorije kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	10. Metode kvalitativnih istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	11. Teorije anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	12. Metode anketnog istraživanja sa područja inkluzivne edukacije
	13. Implikacije istraživanja na inkluzivnu praksu
14. Etičnost u istraživanjima sa područja inkluzivne edukacije	
15. Završna evaluacija kolegija	

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

		<i>Opis aktivnosti (%)</i>
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	50 %
	2. prezentacije	25 %
	3. radionica/grupni rad	25 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. nacrt istraživanja	10
	3. rezultati istraživanja	10
	4. recenzija	10
	3. pismeni ispit	50
	4. usmeni ispit	10
2.3. Obaveze studenata: Svaki doktorand dužan je, prije izlaska na pismeni i usmeni ispit, napraviti nacrt istraživanja koji se temelji na kvantitativnoj ili kvalitativnoj metodologiji te na temelju toga nacrta i provesti istraživanje. U okviru nastave svaki doktorand će predstaviti svojim kolegama najprije nacrt istraživanja, a nakon provedenog istraživanja i njegove rezultate. Također, svaki doktorand će uraditi recenziju jedne suvremene studije/istraživanja s područja inkluzivne edukacije.		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	– Cerić, H. i Alić, A. (2005). Temeljna polazišta inkluzivnog obrazovanja. Zenica: Hijatus.
--------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> – Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Milas, G. (2009), Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima, Jastrebarsko: Naklada Slap. – McMillan, J. (2007). Fundamentals of Educational Research (7th ed.). Boston: AB Longman. – Clough, P., Barton, L. (1998). Research Voices in Inclusive Education. New Bera Dialogues. London: Paul Chapman Publishing Ltd.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Halmi, A. (2004), Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima, Jastrebarsko: Naklada Slap. – Sekulić-Majurec, A. (2000.), Kvantitativan i/ili kvalitativan pristup istraživanjima pedagoških fenomena – neke aktualne dileme, Napredak, 141 (3): 289-300 – Farrell, P. (2000). The impact of research on developments in inclusive education, International Journal of Inclusive Education, 4(2), 153-162. – Hunt, P. Goetz, L. (1997). Research on Inclusive Educational Programs, Practices, and Outcomes for Students with Severe Disabilities, The Journal of Special Education, 31(2), 3-29. – Pivik, J., Mccomas J., Laflamme M. (2002). Barriers and Facilitators to Inclusive Education, Exceptional Children, 69(1), 97-107. – Vlachou, A. (2004). Education and inclusive policy-making: implications for research and practice International Journal of Inclusive Education, 8(1), 3-21. – Downing, J.E., Eichinger, J., Williams, L.J. (1997). Inclusive Education for Students with Severe Disabilities, Comparative Views of Principals and Educators at Different Levels of Implementation, Remedial and Special Education, 18(3), 133-142. – Comparative Views of Principals and Educators at Different Levels of Implementation, Remedial and Special Education, 18(3), 133-142. – Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

KONFLIKTOLOGIJA U SUVREMENOJ PREDŠKOLSKOJ USTANOVI			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac:	Konsultacije: iza nastave, putem maila i skype vezom	E-mail:
Saradnik: : doc.dr.sc. Nataša Vlah	Konsultacije:	E-mail: natasa.vlah@uniri.hr Skype: natasavlah1

1. CILJ PREDMETA	1. Osposobiti studenta za kreiranje modela upravljanja interpersonalnim i/ili socijalnim sukobima (dalje: sukobima) u kontekstu pozitivnog razvoja djece u okruženju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. 2. Motivirati studenta za izbor teme doktorske disertacije iz područja konfliktologije u odgoju i obrazovanju.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Očekuje se da će student nakon položenog predmeta: <ul style="list-style-type: none"> – evaluirati konfliktološka istraživanja i koncepte; – primjenjivati konfliktološke modele unutar teorije pozitivnog razvoja; – izraditi koncept istraživanja prema elaboriranim izvorima; – provesti istraživanje; – izraditi znanstveni izvještaj; – prezentirati svoj rad stručnoj javnosti.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i struktura sukoba; komunikacija u sukobima 2. vrijednosne orijentacije u upravljanju sukobima 3. moć u sukobima; obrasci ponašanja u sukobima 4. intervencije u sukobima: procjena motivacijskih dispozicija, pregovaranje, transformacija sukoba 5. posredovanje u sukobima 6. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Positive Behavior Intervention Support) 7. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Promoting Alternative THinking Strategies model) 8. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Let's resolve conflicts together Program) 9. modeli poticanja socio-emocionalnih i komunikacijskih kompetencija u sukobima u suvremenim odgojnim i obrazovnim okruženjima (Behavioral Instruments Stairway Model) 10. klasifikacije ponašanja u sukobima (Pruittov model; Wilmot-Hockerov model) 11. klasifikacije ponašanja u sukobima (Weeksov model; Kimseyev model)

	12. razvoj vlastitog nacrt projekta
	13. provođenje istraživanja iz konfliktologije
	14. prezentacija vlastitog originalnog istraživanja
	15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje 2. konzultativna nastava 3. radionica/grupni rad	10 % 80 % 10 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. pohađanje i aktivno sudjelovanje u nastavi 2. konzultacije 3. pisani projektni prijedlog – 4. rad nastao empirijskim istraživanjem objavljen u časopisu 5. prezentacija rada kroz javno predavanje/kongres	9% (procjena 30 sati rada) 11% (procjena 40 sati rada) 20% (procjena 50 sati rada) 50% (procjena 150 sati rada) 10% (procjena 30 sati rada)
2.3. Obaveze studenata:		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Barrett, S., Bradshaw, C., Lewis-Palmer, T. (2008). Maryland state-wide PBIS initiative. <i>Journal of Positive Behavior Interventions</i>, 10, 1005-114. – Baton, J., & Albert, E. (2000). <i>Let's Solve Conflicts Together: Elementary, Middle and High School Classroom Activities</i>. The Ohio Comision on Dispute Resolution and Conflict Management and The Ohio Department of Education. The Educational Resources of Information Center. ERIC. 17.2.2012. – Domitrovich, C. E., Cortes, R. C., Greenberg, M. T. (2006). Improving young children's social and emotional competence: A randomized trial of the Preschool PATHS curriculum. <i>Journal of Primary Prevention</i>. – Kimsey, W. D., & Fuller, R. M.(2003). CONFLICTALK: An instrument for Measuring youth and Adolescent Conflict. Management Message Styles, <i>Conflict Resolution Quarterly</i>, 21(1), 69-79. – Pruitt, D., G. (1996). Izbor strategija u pregovaranju. U: Popadić, D., Plut, D., Kovač-Cerović, T. (Ur.), <i>Socijalni konflikti-karakteristike i način rješavanja</i>, Grupa MOST i Centar za antiratnu akciju. Beograd. 101-120. – Vecchy, G., M. (2009). Conflict and crisis communication. <i>Annals</i>. 800. Summer. 32-39. – Vinyamata, E. (2010). Conflictology: A Multidisciplinary Vision. <i>Journal of Conflictology</i>. 1(1), 1-3. – Vejo, E., Vlah, N., Pehlić, I. (2009). Socijalni sukobi i održivi razvoj, U: <i>Zbornik radova s 6. Naučno-stručnog skupa sa međunarodnim učešćem, „KVALITET 2009“</i>, Neum, Bosna i Hercegovina, 04.-07. 06. 2009., 22-31. – Vejo, N., Vlah, N. (2009). Moralna uvjerenja i stavovi prema obrascima rješavanja sukoba u svjetlu teorije društvenog kapitala, U: <i>Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici</i>, Ur.. Softić, M., 7 (7), 45-65. – Vejo, E., Vlah, N., Durmić, A. (2014). Komparativna studija stavova prema kooperaciji u socijalnim sukobima između Bosanskih, Hrvatskih i
--------------------------	---

	<p>Pakistanskih učitelja, <i>Znakovi vremena</i>, 17 (65-66), 115-128.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vlah, N., Vejo, E. (2008). Održivi razvoj i socijalni sukobi, U: <i>Zbornik radova Cjeloživotno učenje za održivi razvoj sa Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa, Učiteljski fakultet u Rijeci, 21.- 23. 05. 2008.</i>, Plitvice, 1.Ur.: Vujičić, L. i Boneta, Ž., Knjiga 3 , 251-259. – Vlah, N., Štifter, S., Bijedić, M. (2014). Some Aspects of the Phenomenology of Risk Behavior at Preschool Age, <i>Defektologija</i>, 20(2), 130-136. – Vlah, N. (2010). <i>Pojam i struktura socijalnog sukoba</i>, <i>Odgojne znanosti</i>, 12(2), 373-385. – Vlah, N. (2013). <i>Poželjna ponašanja mladih u sukobima</i>. Zagreb: Biakova d.o.o. – Vlah, N., Jančec, L., Čepić, R. (2015). Teachers' Attitudes towards Behaviour Patterns in Social Conflicts in Primorsko-Goranska County in Croatia. <i>Center for Educational Policy Studies Journal</i>, 5 (4), 125-141. – Wilmot, W. W., & Hocker, J. L. (2001). <i>Interpersonal conflict</i>, McGraw-Hill, USA – Weeks, D. (2000). <i>Osam najvažnijih koraka u rješavanju sukoba</i>. Osijek: Sunce. <p>– Časopisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Journal of Organizational Culture, Communications and Conflict – International Journal of Conflict Management – Journal of Conflict Resolution – Conflict Resolution Quarterly itd.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> – Mirolović Vlah, N. (2005). Spolne razlike u vrijednostima osobnog identiteta i stavovima o obrascima ponašanja u socijalnim sukobima. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 41(2), 37-48. – Mirolović Vlah, N. (2005a). Neki aspekti socijalnih sukoba. <i>Napredak</i>, 146(2), 220-229. – Vlah, N., Lončarić, D., Tatalović-Vorkapić, S. (2010.). Vrijednosne orijentacije učenika strukovnih škola kao prediktori obrazaca ponašanja u socijalnim sukobima, <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 46 (3), 31-40. – Žižak, A., Vizek Vidović, V., Ajduković, M. (2011). <i>Interpersonalna komunikacija u profesionalnom kontekstu</i>. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

	UNIVERZITET U ZENICI ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI ODSJEK ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE	
---	--	---

DJEČIJA PSIHOPATOLOGIJA			Šifra modula:
Studij: Doktorski/III ciklus	Godina:	Semestar:	ECTS krediti: 10
Status: Izborni	Broj sati sedmično:	2P + 1V	Ukupan broj sati: 30+15=45

Nosilac: Vanr. prof. dr. Senija Tahirović	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail:
Saradnik:	Konsultacije: iza nastave i putem maila	E-mail: stahirovic@epn.ba

1. CILJ PREDMETA	Sticanje znanja i razumijevanja o psihopatološkom razvoju djece, razumijevanje faktora rizika i faktora zaštite u razvojnim teškoćama kod djece, razumijevanje najčešćih razvojnih poremećaja kod djece, uzroka i ponašanja djece sa razvojnim teškoćama. Sticanje informacija o najnovijim rezultatima istraživanja o razvojnim poremećajima kod djece i psihoterapijskim pristupima i obrazovnim programima.
1.1. Očekivane kompetencije koje će student razviti	Po završetku kursa, studenti će ovladati znanjima i razumijevanjima o uzrocima i posljedicama razvojnih poremećaja kod djece ; biće u mogućnosti da prepoznaju djecu sa razvojnim poremećajima te da razviju vještine adekvatnog pristupa i ponašanja prema djeci sa razvojnim teškoćama što uključuje i razumijevanje najadekvatnijih odgojno obrazovnih pristupa.
1.2. Osnovne tematske jedinice koje se obrađuju	Teme 1. Razumijavanje tipičnog i atipičnog razvoja 2. Teorije o uzrocima atipičnog/psihopatološkog/ razvoja kod djece 3. Autizam - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 4. Poremećaj pažnje i hiperaktivnost kod djece /ADHD/ - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 5. Intelektualni deficit - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 6. Najnovija istraživanja o autizmu, ADHD i intelektualnom deficitu kod djece 7. Poremećaji ponašanja kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 8. Anksiozni i depresivni poremećaji kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 9. Poremećaji učenja kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 10. Poremećaji čitanja i komunikacije kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 11. Šizofrenija kod djece - uzroci, ponašanje, tretman, obrazovni programi 12. Najnovija istraživanja o poremećajima ponašanja kod djece 13. Najnovija istraživanja o šizofreniji kod djece 14. Najnovija istraživanja o problemima učenja i čitanja 15. Završna evaluacija kolegija

2. NASTAVA/OCJENJIVANJE

<i>Opis aktivnosti (%)</i>		
2.1. Način izvođenja nastave	1. predavanje	30 %
	2. prezentacije	30 %
	3. radionica/grupni rad	40 %
<i>Učešće u ocjeni (bodovi)</i>		
2.2. Način ocjenjivanja studenata	1. prisustvo	10
	2. esej/praksa/istraživanje	30
	3. pismeni ispit	40
	4. usmeni ispit	20
2.3. Obeveze studenata: - prisustvo na nastavi, prezentacija eseja, rad u grupi i prisustvo na ispitu		

3. LITERATURA

3.1. Obavezna literatura	<ul style="list-style-type: none">- Davison, G.C., Neal, J.M. (1999). Psihologija Abnormalnog doživljavanja i ponašanja. Zagreb. Naklada Slap.- Wenar, C. (2003). Razvojna psihopatologija i psihijatrija, od dojenačke dobi do adolescencije. Zagreb. Naklada Slap,- Corey, G.(2004). Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije, Zagreb. Naklada Slap- Tahirović. S. (2013). Psihološki razvoj djece i mladih, IUS , Sarajevo- Tahirović. S. (2016). Psihologija dječije igre, Dobra knjiga, Sarajevo- Erik J. Mash David A Wolfe (2010) Abnormal Child Psychology. Wadsworth, Cengage Learning.- Delfos, M.F. (2004). Children and behavioral problems. Anxiety, aggression, depression and ADHD. A Biopsychological Model with Guidelines for Diagnostocs and Treatment. London: Jessica Kingsley Publihers.- Delfos, M.F. (2004). A strange World, Autisam, Asperger's Syndrome and PDD-NOS. A gide for parents, Partners, Professional Carers and People with ASDs, Jessica Kingsley Publihers.
3.2. Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">- Butcher J N, Mineka S, Hooley J. M. (2007). Abnormal psychology, Paerson, chapter 14 and chapter 8- Bennett Paul (2008). Abnorma and Clinical Psychology, Mk Graw Hill Education chapter13 and 15- Millon, T., Blaney, P.H., Davis, R.D. (1999). Oxford Textbook of Psychopathology. New York: Oxford University Press.- Sadock, B.J., Sadock, V.A. (2007). Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences/Clinical Psychiatry (10th Edition). Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, a u vezi sa članom 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na _____ sjednici, održanoj _____ 2018. godine, donosi

ODLUKU

o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici

Član 1.

(Predmet odluke)

Pokreće se studijski program **Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici.**

Član 2.

(Stupanje na snagu)

Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj: 02- _____ /18.

Datum,

Z e n i c a

PREDSJEDAVALAČI

Jasmin Duvnjak

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,

1x Univerzitet u Zenici - Rektorat, Fakultetska 3, (putem Ministarstva),

1x a/a.

Obrazloženje

Pravni osnov

Pravni osnov za donošenje ovog zaključka temelji se na članu 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) i na članu 25. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15).

Razlozi za donošenje

Razlozi i važnost pokretanja doktorskog studija odgojnih znanosti na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici je kontinuirano osposobljavanje stručnjaka i znanstvenika koji će steći kompetencije za istraživanje i razvoj, kako u prostoru predškolskog odgoja i obrazovanja, tako i u prostoru preventivnog ali i tretmanskog i resocijalizacijskog rada sa osobom i zajednicom u cilju njenog rekonstruiranja i razvijanja socijalnog kapitala.

Razvijanje evropske dimenzije kvaliteta odgoja i obrazovanja u našem kontekstu zahtijeva i visokospecijalizirane stručnjake koji će doprinijeti uspješnoj realizaciji ovih procesa.

U posljednje vrijeme na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje bilo je veći broj iskazanih interesa kandidata za upis doktorskog studija. Osim magistara socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja, interes su iskazali i stručnjaci drugih profila koji žele doktorskim studijem steći kompetencije iz područja odgojnih znanosti.

Osvještavanje perioda ranog odgoja, perioda do polaska u školu, kao samosvojnog razvojnog perioda unutar kojeg je smješten kritički interval za razvoj niza psihičkih kapacitiranosti djeteta, različita preventivna istraživanja mogućnosti građenja protektivnog kapaciteta osobe upravo u ovom periodu uvjetuju izrazitu potrebu snažnih istraživanja u području socijalne pedagogije i predškolskog odgoja i obrazovanja. Također, prošireno područje djelovanja socijalnih pedagoga, zahtijeva visokosofisticirana znanja iz ove oblasti, koja do sada na bh. području nisu bila prisutna. U području predškolskog odgoja i obrazovanja vidljiva je promjena razmišljanja od posmatranja ovog sektora kao sektora potrošnje u sektor investiranja za sigurniju budućnost.

Polaznici doktorskog studija odgojnih znanosti pripremaju se za znanstveni i znanstveno-nastavni rad u području društvenih znanosti, pedagogije, odgojnih znanosti s težištem na:

- a) istraživanje fenomena iz područja socijalne pedagogije i ranog odgoja,
- b) istraživanje odgojno-obrazovnih potreba i odgojno-obrazovnih procesa,
- c) koncipiranju inovativnih modela odgoja i obrazovanja i
- d) istraživanjima kvaliteta koncepcija u području socijalne pedagogije i ranog odgoja i njihove relevantnosti u praksi,
- e) razvijanje metodologije istraživanja u socijalnoj pedagogiji i predškolskom odgoju i obrazovanju.

Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici organizira doktorski studij odgojnih znanosti iz sljedećih oblasti:

- Socijalna pedagogija – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Socijalna pedagogija,
- Socijalna pedagogija, Predškolski odgoj i obrazovanje – sa obrazovnim izlazom doktor odgojnih znanosti iz oblasti Predškolski odgoj i obrazovanje.

Doktorski studij odgojnih znanosti (Socijalna pedagogija i Predškolski odgoj i obrazovanje) traje tri akademske godine, odnosno šest semestara i vrednuje se sa 180 (stotinu osamdeset) ECTS bodova.

Finansijski pokazatelji

Finansijski Plan je koncipiran na bazi plana o upisanih 15 studenata i ekonomski je opravdan te se isti može pokriti iz vlastitih sredstava (samofinansirajući).

U slučaju da nema dovoljan broj zainteresovanih studenata, odnosno da upisne kvote predviđene finansijskim planom nisu ispunjene, studij neće biti pokrenut.

Broj: 03-38-5387-2/18
Zenica, 28.05.2018. godine

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT
ZENIČKO – DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Odluke o pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - dostavlja se

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj 8/96“ i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj: 2/05“) i članom 31. stav 1. tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u prijedlogu Odluke o pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, u postupku utvrđivanja usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam sljedeće

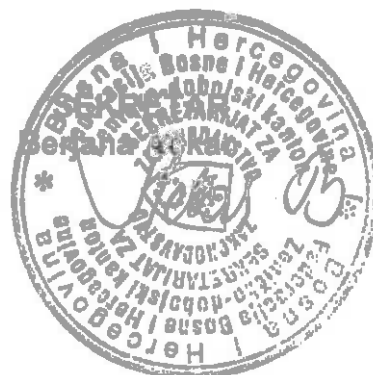
MIŠLJENJE

Ustavni i pravni osnov prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, pravilno utvrđen, što je zaključeno provjerom ustavnih i zakonskih ovlaštenja za regulisanje ove materije.

Prijedlog Odluke je urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Shodno naprijed navedenom, stekli su se uvjeti za davanje mišljenja shodno članu 31.stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 5/11) i upućivanja Odluke u dalju proceduru.

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1 x a/a

6839 383
DJA

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA
PRAVOSUĐE I UPRAVU

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
MINISTRY OF
JUDICIARY & ADMINISTRATION

Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 25.5.2018.godine
Veza Vaš broj: 10-38-5387/18 od 21.5.2018.
Naš znak: 06/02-38-5387-1/18

PREDMET: Prijedlog Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici - stajalište, dostavlja se

Sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“ broj: 5/11), te na osnovu uvida u tekst: Prijedloga Odluke o usvajanju Elaborata o opravdanosti pokretanja studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici i Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti trećeg ciklusa studija na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici (u daljem tekstu: Prijedlog Odluka) dostavljenih aktom veze, a u postupku pravne analize Prijedloga Odluka, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti istih sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), daje:

stajalište

Prijedlozi navedenih akata u predloženom tekstu ne sadrže odredbe koje se odnose na navedene propise kao i predloženi zaključci dostavljeni u pravitku akta broj i datum veze, tako da ovo ministarstvo sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, ne može dati stajalište o istim.

Poštovanje,

Dostaviti:
2 x Naslovu
1 x U pismohranu

MINISTAR
Mirnes Bašić

Broj: 07-38-8387-1/18
Zenica, 20.06.2018. godine

MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE, NAUKU, KULTURU I SPORT

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici – *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo **Prijedlog Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici**, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izvještaja o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/11), Ministarstvo finansija u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 5/18), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH» broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“

U obrazloženju Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, navedeno je: „Finansijski Plan je koncipiran na bazi plana o upisanih 15 studenata i ekonomski je opravdan te se isti može pokriti iz vlastitih sredstava (samofinansiranje)“.

Imajući u vidu obrazloženje Prijedloga Odluke o pokretanju studijskog programa Doktorski studij odgojnih znanosti, trećeg ciklusa studija, na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici, Ministarstvo finansija nema primjedbi iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedene Odluke, nedostajuća finansijska sredstva obavezan obezbijediti Islamski pedagoški fakultet u saradnji sa svojim resornim ministarstvom, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,
1x a/a.

MINISTAR

Bojko Kajić

**UNIVERZITET U ZENICI
REKTORAT**

- SENAT -

Broj: 01-02-1-4253/17.
Zenica, 27.12.2017.godine

Na osnovu člana 53. Zakona o visokom obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 6/09, 9/13, 13/13 i 4/15), člana 19.a Zakona o JU Univerzitet u Zenici (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 6/05, 11/06, 6/09, 10/11, 16/11, 15/12, 13/13, 6/16 i 9/17), člana 63. Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst), a na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici, Senat Univerziteta u Zenici na svojoj 10. sjednici održanoj 27.12.2017.godine, donio je

ODLUKU

o usvajanju Elaborata o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja III (trećeg) ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za Socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici

Član 1.

Ovom Odlukom usvaja se Elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja III (trećeg) ciklusa (doktorskog) studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici i isti čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Odluka se upućuje Islamskom pedagoškom fakultetu u Zenici u daljnju proceduru.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

1x Islamski pedagoški fakultet u Zenici

1x Prorektor za nastavu i studentska pitanja

1 x a/a

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

Broj:100-3-48/18

Datum:26. 02. 2018. god.

Na osnovu člana 45. Pravila Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici (u daljem tekstu: Fakultet), Upravni odbor Fakulteta je na svojoj 1/18. redovnoj sjednici održanoj 26.02.2018. god. usvojio je

ODLUKU

član 1.

Donosi se Odluka o davanju saglasnosti na Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti pokretanja III ciklusa studija na Odsjeku za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje.

član 2.

Obavezuje se dekan da prati finansijsku paktivenost rashoda i prihoda i nastavu realizuje po upisu minimalnog broja planiranih studenata.

član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

1 x članovima Upravnog odbora
1 x Co a/a

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Ejub ef. Dautović
Muftija dr. Ejub ef. Dautović

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I
HERCEGOVINI
UNIVERZITET U ZENICI
ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET
U ZENICI

OBRAZAC O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A.1. Obrazac IFP NE

Razdjel	kod	NAZIV
	2204004	ISLAMSKI PEDAGOŠKI FAKULTET U ZENICI

B.2. Obrazac IFP NE

Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akt planiranja	DA
Naziv propis akta	Elaborat o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja III ciklusa zajedničkog studija Odsjeka za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje na Islamskom pedagoškom fakultetu Univerziteta u Zenici					

C.3. Izjava o nepostojanju obaveza fiskalnog učinka

Prihvatanje predloženog Elaborata o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja III ciklusa zajedničkog studija Odsjeka za socijalnu pedagogiju i Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje, nema i neće rezultirati fiskalnim učinkom.

D.4. Počet i potpis odgovornog

dekan prof. dr. Hamd Merhodžić

27.03.2018. god.

